

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2020. 3. hét

Itt a leértékelések szezonja

Harc a pénztárcáért: nem biztos, hogy valós az akció

Nem szűnik a hatósági figyelem a boltokban: a karácsonyi roham lecsengése után számos akciót hirdetnek a kereskedelemben, a jelentős árkedvezmények mögött azonban nem valós leértékelések állnak, amit a fogyasztóvédelem is folyamatosan vizsgál.

Januárban is van feladata a fogyasztóvédelmi hatóságnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) szakemberei az aktuális akciós ajánlatok valóságtartalmát, az eladási árat és az akciós egységár feltüntetését vizsgálják az üzletekben. A tárca lapunkkal közölte: a januári leértékelések ellenőrzése során bekéri a kedvezménnyel kínált termékek korábbi árát, így győződnek meg arról, hogy valóban csökkent-e az ár vagy esetleg a kereskedő megtévesztő módon a korábbi teljes eladási árat hirdeti akciósként. A fiktív árkedvezmények vagy a félrevezető tájékoztatás miatt pedig kormányhivatali eljárás indul.

Hasznos tanácsként felsorolták, hogy az év eleji leértékeléseknél fontos tudni: nem elég, ha az eladó csak az akció arányát, százalékát tünteti fel, ami sok helyütt jellemző, a vásárlónak a teljes fizetendő árat ugyancsak látnia kell, beleértve az egységárat is. Utóbbit az egy csomagban elhelyezett több darab, azonos kategóriába tartozó, azaz homogén termék esetén kell jeleznie a boltosnak akkor is, ha a termékek különböző színűek vagy mintájúak. Fokozottan érdemes arra is odafigyelni arra, hogy a meghirdetett leértékelés valós mértékű-e.

A kedvezményvadászat során szigorú szabályokat kell követni, eszerint a vásárló által ténylegesen fizetendő eladási árat, az egységárat és a szolgáltatás díját a vállalkozásnak egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan, forintban vagy annak rövidítésével megjelölve kell feltüntetni. A fogyasztót pontosan illik tájékoztatni, vagyis az általános forgalmi adót és egyéb kötelező terheket is tartalmazó bruttó árat kell közölni vele, mivel ha például két árat együtt tüntetnek fel, avval bajba kerülhet a kereskedő, mert az alacsonyabb áron köteles értékesíteni a terméket, még akkor is, ha a hibát például elütés okozta.

Csalóka lehet a hűségkártyák körüli akciózás is. Az ITM felhívta a figyelmet: a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzési tapasztalatai alapján széles körben terjed az a kereskedelmi gyakorlat, amely szerint az árkedvezmény csak törzsvásárlói vagy hűségkártya birtokában érvényesíthető. Alapvető, hogy erről az üzletnek előzetesen tájékoztatnia kell a vásárlókat.

Természetesen a hagyományos piacnál erősebben bővülő internetes kereskedelemben is érvényesek az árfeltüntetési szabályok. A hatóság emberei és az ITM laboratóriuma rendszeresen ellenőrzi az árazási gyakorlatot a teljes kiskereskedelemben, sőt szélesebb körben, mivel a hirdetések, prospektusok és minden reklámanyag esetén számonkérhető az általános szabály.

- A szakminisztérium a legkézzelfoghatóbb módon a fogyasztóvédelemben folyamatosan zajló hatékony ellenőrzésekkel tudja érzékelteni, hogy a magyar emberek oldalán áll. A

tárca ezért ezen a területen fokozott erőfeszítésekkel, célzott vizsgálatokkal védi a családokat, a jogkövető vállalkozásokat - emelték ki a tavaly is hangsúlyos irány folytatásaként.

Csábító a nagy engedmény, de átverés is állhat mögötte Fotó: Bach Máté
Thurzó

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. január 13., hétfő, 16. oldal)

Nem kell tovább várnod.

SEAT Arona és Ateca modellek azonnal, készletről.

PLATÁN AUTÓHÁZ KFT. Nyíregyháza, Rákóczi utca 60., Tel.: +36 42 598 959

A hirdetés a 128 db-os SEAT Arona, illetve az 54 db-os SEAT Ateca készlet erejéig érvényes. A SEAT Arona csoporton belüli legmagasabb kombinált üzemanyag-fogyasztása 6,6 l/100km, CO₂ -kibocsátása 136 g/km. A SEAT Ateca csoporton belüli legmagasabb kombinált üzemanyag-fogyasztása 7,1 l/100km, CO₂ -kibocsátása 165 g/km. A megadott értékek a típusjóváhagyás során rögzített gyári felszereléssel kerültek megállapításra, és a hirdetés feladásának időpontjában érvényesek. A nevezett értékek WLTP szerint mértek, nem egyes járművekre vonatkoznak, nem részei a tájékoztatónak, hanem a különböző járműtípusok összehasonlítására szolgálnak a 715/2007/EK rendelet jelenleg érvényes előírásainak megfelelően. Ezen értékeket egyes többletfelszereltségek, tartozékok, valamint a vezetői szokások és egyéb, nem technikai jellegű tényezők (pl. környezeti feltételek) is befolyásolják. Az új személygépkocsi fajlagos üzemanyag-fogyasztási és CO₂-kibocsátási adatai megtalálhatóak az üzemanyag-gazdaságossági ismertetőben, amely ingyenesen hozzáférhető minden eladási helyen és a fogyasztóvédelmi hatóságnál. A kép illusztráció, többletfelszereltségeket is ábrázolhat. Részletes tájékoztatásért és az ajánlatért forduljon márkakereskedéseinkhez!

[Eredeti](#)

(Hajdú-Bihari Napló, 2020. január 13., hétfő, 11. oldal)

Ritkábban trükköznek a boltosok

A fogyasztóvédelmi hatóság a családok érdekében rendszeresen ellenőrzi a kereskedelmet. Javult az év végi szezonban alkalmi vagy állandó jelleggel kereskedő vállalkozások jogkövető magatartása az előző év adventi időszakában tapasztalt mértékhez képest, erre utalnak a tavaly novembertől december végéig lebonyolított fogyasztóvédelmi ellenőrzéssorozat tapasztalatai. Cseresnyés Péter, az innovációs tárca államtitkára lapunknak elmondta, hogy az ajándékbeszerző körutakon a legtöbb esetben a vevők pénztárcája volt a tét, a

próbavásárlások során ugyanis az ellenőrök a leggyakrabban jellemző hiányosságokat, megtévesztő gyakorlatokat találtak az árak feltüntetése vagy a végösszeg kiszámítása kapcsán.

- A kormány által fogyasztóvédelmi szempontból kiemelten kezelt ünnepi időszakban 2019. november közepétől december végéig országosan 1202 üzletet ellenőrzött a fogyasztóvédelmi hatóság. Ezek közül 345 esetben állapítottak meg jogsértést, a kifogásolási arány így 29 százalék volt. Tapasztalataink szerint a tavalyelőtti eredményekhez képest javult a vállalkozások jogkövető magatartása az elmúlt ünnepi időszakban - közölte a Magyar Nemzetnél Cseresnyés Péter. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára elmondta, hogy a szezonális ellenőrzések során kiemelten ügyeltek a fogyasztók pénztárcájára, mivel ráadásul a legtöbb probléma a kereskedőknél az eladási ár, a kötelező egységár és az akciós ár feltüntetésével volt.

Márpedig ez az egyik tipikus terület, ahol lehetőség van a vevő megkárosítására, megtévesztésére a szabálytalan árfeltüntetéssel, áralkalmazással, ezért az ilyen típusú visszaélések felderítésére külön figyelmet fordítottak a tárca szakemberei. - A cél minden esetben az, hogy a fogyasztó pontos tájékoztatást kapjon a termék áráról, továbbá a megkárosítások kiszűrése kapcsán az, hogy a vásárló azt az árat fizesse, amit az akciós újságban vagy a polccímkén feltüntettek - részletezte Cseresnyés Péter. Mint mondta, az akciós ajánlatok valóságtartalmának ellenőrzésekor megvizsgálják a kedvezményes csomagok tartalmát és a hatóság szankcionálja azt, ha fiktív árkedvezményekkel vagy megtévesztő tájékoztatással találkozik. A tapasztalatok szerint így hatékonyan visszaszorítható a vásárlók megtévesztése.

Az államtitkár hangsúlyozta: egész évben, az ünnepek előtt pedig különösen kiemelt szándék a magyar családok és vásárlók védelme. Ezért a hatóság tavaly is már novembertől fokozottan ellenőrizte az ünnepi időszak szimbolikus termékeit, mint például a csokoládémikulásokat, a bejgliket, a szaloncukrokat, a karácsonyi-szilveszteri dekorációkat, a virsliket, a karácsonyi izzókat, fényfüzereket, továbbá folyamatosan vizsgálták az üzletek, adventi- szilveszteri vásárok, kitelepülések kereskedőinek működését, valamint a webáruházakat.

Az országos ellenőrzések során olyan üzlettípusokra koncentráltak, ahonnan a fogyasztók az év végi időszakban a legtöbbet vásárolnak, tehát elsősorban az adventi, a karácsonyi és a szilveszteri vásárok, kitelepülések, húshentesáru üzletek, továbbá a piacok, valamint a széles vásárlói tömegeket vonzó nagyáruházláncok, a hiper- és szupermarketek, bevásárlóközpontok adtak terepet a vizsgálatokhoz.

- Az egyik legjellemzőbb ellenőrzési mód évek óta a próbavásárlás, amelyből a fogyasztóvédelmi hatóság munkatársai az adott időszakban 1383-at végeztek el különféle üzletekben - ismertette az ITM államtitkára. - A próbavásárlások során a megállapított, jellemzően többlétszámolásból adódó 341 jogsértő eset azt mutatja, hogy a cégek negyedénél találtak kifogást tavaly év végén, ami a megelőző karácsonyi időszakhoz képest ugyancsak csökkenést jelent. - A hatóság összesen 13,810 millió forint értékű fogyasztóvédelmi bírság kiszabását tartotta indokoltnak - szögezte le az ellenőrzés-sorozat összegzésekor.

Az adventi tömegben is naponta elvegyültek a próbavásárlást végző szakemberek Fotó:

Kurucz Árpád

Thurzó Katalin

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. január 13., hétfő, 16. oldal)

Ritkábban trükköznek a boltosok

Javult az év végi szezonban alkalmi vagy állandó jelleggel kereskedő vállalkozások jogkövető magatartása az előző év adventi időszakában tapasztalt mértékhez képest, erre utalnak a tavaly novembertől december végéig lebonyolított fogyasztóvédelmi ellenőrzéssorozat tapasztalatai - írja hétfői számában a Magyar Nemzet.

Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára a lapnak elmondta, hogy az ajándékbeszerző körutakon a legtöbb esetben a vevők pénztárcája volt a tét, a próbavásárlások során ugyanis az ellenőrök a leggyakrabban jellemző hiányosságokat, megtévesztő gyakorlatokat találtak az árak feltüntetése vagy a végösszeg kiszámítása kapcsán. 2019. november közepétől december végéig országosan 1202 üzletet ellenőrzött a fogyasztóvédelmi hatóság. Ezek közül 345 esetben állapítottak meg jogsértést, a kifogásolási arány így 29 százalék volt. Tapasztalataink szerint a tavalyelőtti eredményekhez képest javult a vállalkozások jogkövető magatartása az elmúlt ünnepi időszakban" - mutatott rá az államtitkár. Hozzátette, hogy a szezonális ellenőrzések során a legtöbb probléma a kereskedőknél az eladási ár, a kötelező egységár és az akciós ár feltüntetésével volt. A hatóság összesen 13,810 millió forint értékű fogyasztóvédelmi bírság kiszabását tartotta indokoltnak - mondta Cseresnyés Péter. - Origo, MTI

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2020. január 13., hétfő)

A magyar baromfikirály megvette a Ságát

A vietnámi üzemnyitás után nagy felvásárlást jelentett be a családi kézben lévő magyar Master Good.

A vietnámi üzemnyitás után nagy felvásárlást jelentett be a családi kézben lévő magyar Master Good. Megvette a magyar tulajdonban lévő Master Good Kft. az angol tulajdonú Sága Zrt. részvényeinek 100 százalékát, a vételár kiegyenlítése hétfőn megtörtént - tájékoztatta a Master Good az MTI-t. A közlemény szerint a tranzakciót jóváhagyta a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) is. A kisvárdai székhelyű Master Good cégcsoport a magyarországi csirketermelés és -feldolgozás több mint 40 százalékát adja, értékesítésének nagyobb részét az export teszi ki, piacvezetők itthon. A cégcsoport csaknem 2000 munkavállalót foglalkoztat. A sárvári székhelyű Sága Zrt. Magyarország piacvezető továbbfeldolgozott baromfitermékeket gyártó vállalata, munkavállalóinak száma 260 - közölte a Master Good. A tranzakció szorosan illeszkedik a Master Good cégcsoport hosszú távú stratégiájába, amely szerint bővíteni szeretné a termékkínálatát - írta a közleményben Bárány László, a Master Good tulajdonosa. Ifj. Bárány László, a Master Good vezetője. Fotó: Orbital Strangers A jövőben komoly technológiai fejlesztéseket terveznek a sárvári üzemben is, a beruházások célja a hatékonyság növelése és új, magas minőségű termékek fejlesztése. A

belföldi piacon való növekedés mellett nagy hangsúlyt kap az exportértékesítés növelése, ehhez a világ 43 országába exportáló Master Good piaci kapcsolatai és tapasztalatai biztosítanak kellő szakmai háttérrel - áll a közleményben. Tavaly Vietnámban is üzemet nyitottak. A sárvári Sága Zrt. 2018-as forgalma 9,5 milliárd forint volt, 21,6 milliós negatív eredménnyel zártak, az elmúlt években csak 2015-ben tudtak felmutatni számottevő adózott eredményt, akkor 408 millió forint volt ezen a soron. Volt rá forrás A cégcsoport részt vett az MNB növekedési kötvényprogramjában is - összesen 29,4 milliárd forintnyi forrást vontak be igen kedvező feltételek mellett. Már a sikeres kötvényaukción után közölték, a forrás egy részét a termékkála szélesítését célzó felvásárlásokra fogják költeni. A Master Good kisvárdai üzeme. Fotó: Orbital Strangers A cégcsoportot alapító Id. Bárány László szerepel a Forbes frissen kiadott milliárdos listáján is, a baromfibirodalmat (mely magában foglalja a Baromfi Coop Kft.-t is) immár az alapító fiai viszik, ifjabb Bárány László valamint Péter. A család négy generáció óta foglalkozik baromfitenyésztéssel. Bárányék az elmúlt években több, milliárdos beruházási programot indítva itthon is rengeteget fejlesztettek, kisvárdai vágóhídjuk ott van a kontinens legnagyobbjai között. - Forbes

[Eredeti](#)

(forbes.hu, 2020. január 13., hétfő)

Ismét a kettős minőséget ellenőrzik

Ismét a termékek lehetséges kettős minőségét vizsgálja a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. A projekt európai uniós forrásból valósul meg. Címkék: élelmiszerek, termékek, ellenőrzés, minőség, uniós forrás, NÉBIH Ismét a termékek lehetséges kettős minőségét vizsgálja a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. A projekt európai uniós forrásból valósul meg. Címkék: élelmiszerek, termékek, ellenőrzés, minőség, uniós forrás, NÉBIH

[Eredeti](#)

(DUNA TV, 2020. január 13., hétfő, 12 óra)

H5N8-vírust találtak egy gazdaságban

BELFÖLD Madárinfluenzavírus jelenlétét mutatták ki egy, a Komárom-Esztergom megyei Ács település nagy létszámú pulykát tartó gazdaságában, a hatóság a szükséges intézkedéseket azonnal megtette - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) tegnap az MTI-vel.

A vírus elterjedésének megakadályozása érdekében állami kártalanítás mellett, az Ács település melletti gazdaság teljes állományát - 53 500 pulykát - leölik. Az országos főállatorvos az ország teljes területén elrendeli a baromfik zártan tartását. A kimutatott H5N8

altípus kapcsán eddig még nem fordult elő emberi megbetegedés Európában, a baromfitermékek továbbra is biztonságosan fogyaszthatók - írták.

A fertőzött állományban nagymértékben megemelkedett az elhullás, továbbá megjelentek a betegségekre gyanút keltő klinikai tünetek is. A Nébih laboratóriumi vizsgálatai vasárnap este megerősítették a madárinfluenza jelenlétét.

MTI

[Eredeti](#)

(Petőfi Népe, 2020. január 14., kedd, 1. oldal)

Több mint félmillió termék árát vizsgálta a fogyasztóvédelem

ITM Nem valós leértékelések esetén megtévesztés miatt eljárást indít a hatóság

Több mint félmillió termék árát vizsgálta az üzletekben tavaly a fogyasztóvédelem - közölte az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM). Az év elején, a karácsonyi roham lecsengése után a boltok és a webáruházak sokféle akciót hirdetnek meg, jelentős árkedvezményeket kínálnak. A fogyasztóvédelmi hatóság nem valós leértékelések esetén megtévesztés miatt eljárást indít. Az elmúlt évben négyezer üzletben több mint félmillió termék árát vizsgálta meg abból a szempontból, hogy az előírásoknak megfelelően tüntették-e fel az eladási árakat, egységárakat. A tavalyi ellenőrzések 4 százalékánál, közel 560 ezer vizsgált termék közül 19 ezernél volt probléma.

A tárcsa tájékoztatása szerint a szakemberek az idén is az akciós ajánlatok valóságtartalmát, az akciós eladási ár, akciós egységár feltüntetését vizsgálják. A januári leértékelések ellenőrzése során bekérlik a kedvezménnyel kínált termék korábbi árait, így győződnek meg arról, hogy valóban csökkent-e az ár, vagy a kereskedő megtévesztő módon a korábbi teljes eladási árát hirdeti akciósként. Fiktív árkedvezmények vagy félrevezető tájékoztatás miatt eljárás indul.

Az év eleji leértékeléseknél fontos tudni, hogy nem elég, ha az eladó csak az akció mértékét, százalékát tünteti fel, a vásárlónak a teljes fizetendő árát látnia kell, beleértve az egységárat is. Az utóbbit az egy csomagban elhelyezett több, azonos termékkategóriába tartozó, azaz homogén termék esetén jelezni kell akkor is, ha azok különböző színűek vagy mintájúak. Fokozottan érdemes odafigyelni arra, hogy a meghirdetett leértékelés valós mértékű-e.

Az előírások szerint a vállalkozásnak a vásárló által ténylegesen fizetendő eladási árát, az egységárat és a szolgáltatás díját egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan, forintban, annak rövidítését (Ft) megjelölve kell feltüntetnie. A fogyasztónak az általános forgalmi adót és az egyéb kötelező terheket is tartalmazó bruttó árát kell látnia. Két ár együttes feltüntetése esetén a kereskedő az alacsonyabb áron köteles értékesíteni a terméket, még akkor is, ha a hibát például elírás okozta. A fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzési tapasztalatai szerint széles körben terjed az a gyakorlat, hogy az árkedvezmény csak törzsvásárlói vagy hűségkártya birtokában érvényesíthető. Erről az üzletnek előzetesen tájékoztatnia kell a vásárlókat.

Az árfeltüntetési szabályok az üzletek, áruházak mellett az internetes kereskedelemre is vonatkoznak. A fogyasztóvédelmi hatóság és az ITM IT laboratóriuma rendszeresen ellenőrzi a hagyományos és online kereskedők árazási gyakorlatát. Az előírásokat az

eladóknak nemcsak az üzletekben és webáruházakban, hanem a hirdetésekben, prospektusaikban és egyéb reklámanyagaikban is be kell tartaniuk. Ha a vásárlók megtévesztő árfeltüntetéssel találkoznak, a kormányhivatalnál kezdeményezhetnek fogyasztóvédelmi hatósági eljárást.

Az ellenőrzések 4 százaléka tárt fel problémát

Az év végi roham lecsengése után hemzsegnek az akciók

VG-ÖSSZEÁLLÍTÁS

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 14., kedd, 14. oldal)

Visszaküldhetjük a neten megrendelt terméket

.....

MIRE FIGYELJÜNK A SÍUTAKNÁL, A BIZTOSÍTÁSNÁL

Járt már úgy, hogy kölcsönözte a léceket, a felszerelést, de azok önhibáján kívül tönkrementek? Síelésnél melegen ajánlott az utasbiztosítás. Előfordult, hogy ráfizetett, mert biztosítója nem olyan mértékben állta a számlát, ahogy ön gondolta? Ossa meg velünk panaszát, mi pedig megkérdezzük fogyasztóvédelmi szakértőinket. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda - leveleiket a panaszfal@delmagyar.hu címre várjuk.

Egyre többet vásárolunk a neten. FOTÓ: KARNOK CSABA

K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2020. január 14., kedd, 2. oldal)

Meggondolhatjuk magunkat

FOGYASZTÓVÉDELEM - INDOKLÁS NÉLKÜLI ELÁLLÁSI JOG, ÉRDEMES ISMERNI A KIVÉTELEKET, RÉSZLETEKET IS

A fogyasztót internetes vásárlás esetén indoklás nélküli elállási jog illeti meg. Ezt már sokan tudják, ám a szabályozás részleteit, a kivételeket is érdemes megismerni, mert nem minden esetben élhetünk ezzel a lehetőséggel.

ÉSZAK-DUNÁNTÚL

A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodahálózat szakemberei segítségével összegyűjtöttük azokat a szabályokat, amikre az elállási jog kapcsán érdemes figyelni. Ugyanis internetes vásárlás esetén utólag meggondolhatjuk magunkat, mert az indoklás nélküli elállási jog alapján a fogyasztó akkor is visszaléphet a szerződéstől, ha a termék nem hibás, csupán az nem tetszik neki, vagy úgy gondolja, nincs rá szüksége. Az eladó cég ilyenkor a termék visszaküldése után köteles annak ellenértékét visszafizetni. Viszont, ha

vállalkozás vagy egyéni vállalkozó rendel terméket, nem illeti meg ez a jog. Internetes vásárláskor csak a fogyasztókat védi ez a jogszabály, s fogyasztónak csak "az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy" minősül.

Termék megrendelésekor az átvétel, szolgáltatás esetén a szerződéskötés napjától számított tizennégy napon belül élhetünk elállási jogunkkal. Nem kell megindokolnunk, miért gondoltuk meg magunkat. A termék átvételének időpontját a nyugtával tudjuk igazolni, ha nem küldenek, akkor az átvételi elismervényről célszerű másolatot készíteni. Az fontos, hogy a naptári napokat kell számolni, azaz az ünnepnapiak, a hétvégék is beleszámítanak a tizennégy napba. S még a csomag megérkezése előtt is meggondolhatjuk magunkat, az elállási jogunkat a szerződéskötés és a termék átvételének napja közötti időszakban is gyakorolhatjuk. Sőt, a terméket a kézhezvételt követően ki is próbálhatjuk. Csak akkor tarthatja vissza az ellenértékének egy részét a vállalkozás elállás esetén, ha csökkent az értéke, mert a használat meghaladta a termék jellegének, tulajdonságainak és működésének megállapításához szükséges mértéket.

Meg is hosszabbodhat az elállási jog, méghozzá tizenkét hónappal, ha a kereskedő elmulasztotta erről a jogszabály nyújtotta lehetőségről vevőjét tájékoztatni. Ez azt jelenti, hogy ilyenkor a fogyasztó a termék átvételét követő egy év alatt plusz még tizennégy napig meggondolhatja magát. Ha pedig a vállalkozás a termék kézhezvételi napja vagy a szerződés megkötésének napjától számított tizennégy nap lejártát követően, de tizenkét hónapon belül megadja számunkra a tájékoztatást, akkor az elállásra e tájékoztatás közlésétől számított tizennégy napon belül lesz módunk.

Vannak kivételek is, amikor nem élhetünk az elállási joggal. Ezeket jogszabály részletezi. Például nincs erre lehetőség, ha nem előregyártott terméket rendeltünk, hanem azt kifejezetten a kérésünkre, egyéni igényeink, kívánságaink alapján állították elő. Például a méretünkre szabtak egy ruhát vagy az általunk küldött felirat, fotó került egy bögrére vagy egy pólóra. A romlandó vagy minőségüket rövid ideig megőrző áruk, többek közt a nem tartós élelmiszerek, a vágott virágok is kivételt jelentenek. S azok a termékek is, amelyeket egészségvédelmi vagy higiéniai okokból felbontás után már nem küldhetünk vissza. Ám ha még nem csomagoltuk ki ezeket, nem vettük le a védőfóliákat, akkor visszakérhetjük az árukat, például a fogkefét, a golyós dezodorét, a fehérneműt, a masszázsolaját, a kozmetikumokét, az étrend-kiegészítőket is. S az elállási jog gyakorlása alóli kivételek esetén bár jogszabály erre nem kötelezi, a vállalkozás saját üzletpolitikája alapján mégis dönthet úgy, hogy biztosítja a fogyasztók számára e lehetőséget.

TANÁCSADÁS

Olvasóink fogyasztóvédelmi kérdéseiket elküldhetik lapunknak a rimanyi.zita@kisalfold.hu e-mail-címre. A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodahálózat szakemberei pedig hétfőn és csütörtökön 12 és 16, kedden és pénteken 9 és 13 óra között várják az ügyfeleket Győrben (Bajcsy-Zsilinszky út 44.).

Internetes vásárláskor a tizennégy napos elállási jog egy évvel meghosszabbodhat, ha erről a lehetőségről a kereskedő nem tájékoztatta vevőjét.

RIMÁNYI ZITA

[Eredeti](#)

(Kisalföld, 2020. január 14., kedd, 4. oldal)

Ötéves csúcsot hozott össze a GVH tavaly

Mintegy 8,3 milliárd forint versenyfelügyeleti bírságot szabott ki tavaly a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). Ez az összeg az elmúlt öt évben a legmagasabb, és csaknem 50 százalékkal több, mint 2018-ban. A hatóság adott esetben visszafizeti a büntetést, mégpedig akkor, ha a határozatát az elmarasztalt vállalkozás sikerrel támadja meg a bíróságon. A GVH a tavaly lezárt közigazgatási perek 65 százalékát nyerte meg. Amikor veszít, kamatostól kell visszautalnia a korábban kirótt összeget. Erre tavaly tíz esetben került sor, összesen 776 millió forint értékben.

Vastagabban fogott a GVH ceruzája

VERSENYFELÜGYELET A múlt évben majdnem a felével ugrott meg a kiszabott bírságok összege a 2018-ashoz képest

Magasabb szankciók, valamivel kevesebb döntés és némiképp gyengébb helytállás a bíróságokon - ez jellemezte a Gazdasági Versenyhivatal 2019-es évét. A hatóság idén kiemelt figyelmet fordít a digitális gazdaság kereskedelmi gyakorlataira.

Mintegy 8,3 milliárd forint versenyfelügyeleti bírságot szabott ki tavaly a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) a magyarországi piac szereplőire - közölte a hivatal a Világgazdaság megkeresésére. Az összeg csaknem 50 százalékkal haladja meg a 2018-as, 5,6 milliárd forinthez közeli adatot, és az elmúlt öt év legmagasabb értékének számít. A növekedésben nagy szerepe volt az év végi bírságolási hajrának, hiszen decemberben a GVH négyszer is milliárdos retorziót vetett ki.

A büntetések mértéke alapján 2019-ben a fogyasztóvédelmi ügyek voltak túlsúlyban. A legnagyobb bírságot a Telenor Magyarországnak kell fizetnie: a távközlési társaságnak 1,8 milliárd forintjába került a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlata. Igaz, a cég nem fogadta el a határozatot, és közigazgatási pert helyezett kilátásba. Hasonló tárgyban rótt ki a GVH 1,2 milliárd forintot a Facebookra is. A második legnagyobb, 1,6 milliárd forintos szankcióval egy kartellt sújtott a versenyfelügyelet, bár ez a tétel hét vállalkozás között oszlik meg. A GVH által beszedett bírságok egésze a központi költségvetésbe kerül. Mivel a versenyhivatal a vonatkozó előírások értelmében az állami követelésekről és azok teljesüléséről vezet folyamatos nyilvántartást, nem az éves összesítésű adatokról, nincs arról kimutatása, hogy a 2019-ben kiszabott büntetésekből mennyi folyt már be. Van viszont statisztikája a befizetések éves alakulásáról: eszerint tavaly 4,36 milliárd, tavalyelőtt 6,65 milliárd, 2017-ben pedig 3,24 milliárd forint érkezett a GVH számlájára.

A hatóság nemcsak beszed bírságokat, hanem adott esetben vissza is fizeti őket, hiszen az elmarasztalt vállalkozások többször bíróság előtt megtámadják a versenytanács határozatait, gyakran sikerrel. A 2019-es döntésekből eddig 21-gyel szemben indult közigazgatási per, 2018-ban 26 ellen. A GVH a tavaly lezárt közigazgatási perek 65 százalékát nyerte meg, míg két éve több mint a 73 százalékát. Az elvesztett perek esetében kamatokkal együtt kell visszatérítenie a korábban megállapított büntetéseket. Erre tavaly tízszer került sor, összesen több mint 762 millió forint értékben. Hat esetben kamatot is fizetett a GVH, 14,3 millió forintot. Két éve kilencszer utalt vissza bírságot, ebből négyszer kamattal, összesen 144 millió forintot.

A felügyelet tavaly 92 eljárást kezdeményezett, ebből 49-et bejelentés nyomán. A legtöbb energiáját az összefonódások vitték el a részletes adatsora szerint, ilyenből ugyanis 58 volt. További 24 ügy tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt indult, hat kartell, négy erőfölénnyel való visszaélés gyanúja miatt. A 2018-as év még 104 eljárást hozott, 54 bejelentéssel. A legtöbbször (69) itt is fúziókat ellenőriztek, míg 21 vizsgálat tisztességtelen

kereskedelmi gyakorlat, 10 versenykorlátozó megállapodás, 4 pedig erőfölénnyel való visszaélés miatt indult. Tavaly az új eljárások indítása mellett bőséggel születtek döntések is: a versenytanács 447-szer foglalt állást, ez az adat a 94 százaléka az egy évvel korábbinak. Ezekből 39 volt ügyzáró határozat (2018-ban még 53), a többi az eljárások során hozott vagy jogorvoslati kérelmet elbíráló végzés. A prioritások kapcsán a GVH kiemelte, hogy 2018-ban és 2019-ben is elsőbbséget élvezett a kartellek - főképp a közbeszerzésekben szervezettek - elleni küzdelem, továbbá a sérülékeny fogyasztók védelme, valamint a digitális piacok kereskedelmi gyakorlatai. "A versenyhatóság 2018-ban digitális fogyasztóvédelmi stratégiát dolgozott ki azért, hogy hatékonyabban reagálhasson a piacok új kihívásaira. A hivatal ennek megfelelően kiemelt figyelmet fordított a digitális gazdasággal összefüggő kereskedelmi gyakorlatokra, és számos eljárást folytatott le ilyen területen" - közölte lapunkkal.

GRAFIKON

A GVH ÁLTAL KISZABOTT VERSENY- FELÜGYELETI BÍRSÁGOK

Forrás: VG-gyűjtés, VG-grafika

A Telenor Magyarországnak 1,8 milliárd forintjába került a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlata

HECKER FLÓRIÁN

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 14., kedd, 1+5. oldal)

Visszahívják a Lidlben árusított egyik paradicsomot

Etefon növényvédőszer-maradékot találtak a lédig fűrtös paradicsomon.

A Lidl a honlapján közölte: a Hódkertész Kft. a fogyasztók egészségének védelme érdekében elővigyázatosságból visszahívja azon lédig (nem előrecsomagolt, friss) fűrtösparadicsom termékét, amely a Lidl üzletekben január 8. és január 10. között volt kapható, mert a Lidl saját minőségellenőrzési vizsgálatai során határérték feletti éresszabályozó szermaradványt mutatott ki a termékben. A termékvisszahívás más terméket nem érint - közölték. Az etefon egy növények növekedését, érését serkentő növényvédőszer hatóanyag, amelyet régóta használnak paradicsom, cseresznye, meggy betakarításának elősegítésére, almában gyümölcsritkításra, valamint a következő év virágzásának serkentésére. A növények anyagcseréje során etiléné alakul. Nagyobb mennyiségben enyhe hasmenést vagy gyakoribb vizelési ingert okozhat - ismerteti honlapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). - HEOL

[Eredeti](#)

(heol.hu, 2020. január 14., kedd)

Csalás miatt tettek feljelentést

Erős Antónia (műsorvezető): Csalás miatt feljelentés tesz és az Unió Csalás Elleni Hivatalához fordul a Párbeszéd a CT- és MR-beszerzések miatt. A kórházak még 2015-ben kaptak új CT-eket uniós pénzből. A Gazdasági Versenyhivatal az év elején jelentette be, hogy összesen 1,6 milliárd forintba büntettek több beszállító céget, mert kartelleztek, azaz előre felosztották egymás között a pályázatokat.

Szerkesztő: Pap áldotta meg az új CT-t Nagykátán. Budapesten az innovációs miniszter avatott fel egy másikat. Egy új CT érkezése minden magyar kórházban fontos esemény. 2017-ben 32 országot vizsgált meg az OECD. Kiderült, hogy csak Mexikóban van kevesebb CT, mint Magyarországon. Ezért is volt nagy lehetőség a magyar kórházaknak az a több tízmilliárd forint, amit CT-k és más korszerű képalkotó berendezések vásárlásra adott az Európai Unió 2015-ben. A pályázatokat azonban elcsalhatták. A Gazdasági Versenyhivatal év elején jelentette be, hogy összesen 1,6 milliárd forint büntetést osztott ki több beszállító cégnek azért, mert kartelleztek, azaz előre elosztották egymás között a pályázatokat.

Kollár Kinga (szóvivő, Gazdasági Versenyhivatal): Az összebeszélés lényege az, hogy felosztották egymás között a tendereket, tehát a kórházakkal együttműködve is egyébként, tehát hogy melyik kórházba melyik gyártónak a termékei fog kerülni. A kartellekkel kapcsolatosan általában az a probléma, hogy az ilyen egyeztetések magasabb árakhoz vezetnek.

Szerkesztő: A GVH azonban azt nem vizsgálta, hogy mennyivel drágábban kapták így meg a CT-eket a kórházak. Azt sem tárták fel, hogy a cégek honnan tudtak előre a pályázatokról. Csak azt bizonyították, hogy a cégek összebeszéltek egymással. 29 vállalkozás ellen folyt vizsgálat. Végül heten kaptak pénzbüntetést. A Párbeszéd elégedetlen a vizsgálat eredményével, ezért feljelentést tettek a rendőrségen csalás miatt. Az Európai Unió Csalás Elleni hivatalát is arra kéri, hogy vizsgálja ki az ügyet.

Szabó Tímea (országgyűlési képviselő, Párbeszéd): Pontosan tudjuk, hogy azok a tényállások, amelyek alapján a Párbeszéd is feljelentést tett, nem csak pénzbüntetés róható ki, hanem egytől öt évig terjedő szabadságvesztés is, tehát itt sokkal-sokkal komolyabb dologról van szó, itt tízmilliárd forintokat nyúlnak le anélkül, hogy kettőt pislogjanak, miközben vezetjük a rákos halálozásokat az unióban.

Szerkesztő: A GVH csak pénzbüntetést szabhat ki, de az ügyben hivatalból ők is feljelentést tettek a rendőrségen. A BRFK a Híradónak azt mondta, hogy nyomozást indítottak, de gyanúsítottat még nem hallgattak ki az ügyben.

[Eredeti](#)

(RTL KLUB - Híradó, 2020. január 14., kedd, 18 óra)

Egyre többen vásárolnak online piactereken

Ahogy terjed az internetes vásárlás egyre többen vásárolnak online piactereken, árverési vagy a közösségi oldalakon árucikkeket. Melyek jellemzően használat termékek, de egyre több újjal is találkozni. Azzal azonban sokan nincsenek tisztában, hogy lényegesen kevesebb jog illeti meg őket, mintha webáruházban vásároltak volna. A telefonnál dr. Kiss Pál Edit a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője. A szakértő szerint a legfontosabb, hogy a felhasználó tudja, hogy kitől vásárol. Az online piactereken

előfordulhat, hogy magánszemélytől vásárol, illetve cégtől a fogyasztó. Minden fogyasztóvédelmi szabály az a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződéseket szabályozza. Ha egy magánszemélytől vásárolunk akkor nincsenek többlet jogok. Például nem tudunk 14 napon belül elállni a szerződéstől, ami egy internetes vásárlásnál megilletne minket. Nincs kötelező jótállás a termékre, vagy nem tudunk Békéltető Testülethez fordulni a jogvita kapcsán. Címkék: kereskedelmi platform, vásárlás, jogérvényesítés, kötelezettség, szolgáltatás, online kereskedelem,

[Eredeti](#)

(Karc FM, 2020. január 14., kedd, 09 óra)

Védjegy

Legyen finom, jó minőségű és olcsó, de az sem baj, ha kicsit drágább, viszont jobb. Egyre több a tudatos vásárló, akik nemcsak az árát nézik egy élelmiszernek, de azt is; milyen a minősége és mit tartalmaz. A termékek széles skáláján azonban nem könnyű eligazodni, ebben segíthetnek a védjegyek, amely egyfajta garanciát is jelenthetnek a vevőknek, legalábbis első alkalommal, mert kóstolás után végül az dönt, ízlett-e a családnak az élelmiszer. Január 15-étől jelentős változással találkozhatnak a hazai vásárlók, a boltok hűspultjaiban ugyanis a korábbinál jóval több információt tudhatnak meg a kínált áruról. Emellett bővül a Kiváló Minőségű Élelmiszerek tárháza is. Címkék: Zsigó Róbert, állami garancia, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Pleva György, Nébih.

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió, 2020. január 14., kedd, 05 óra)

Maradék nélkül program

Egy átlag magyar család, négytagú család évente 50 ezer forint olyan élelmiszert dob a kukába, amit feleslegesen vett meg. Más adatok szerint akár fejenként 70 kg is lehet ez. A NÉBIH, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal támogatásában működik a Maradék nélkül program. A telefonnál Kasza Gyula osztályvezetője, a NÉBIH Maradék nélkül programjának vezetője. Címkék: fejenként, család, önkéntes, háztartás, jövedelem, hulladék, tudatos, Heves megyei Ételmentő Hálózat, mennyiség, www.maradeknelkul.hu

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió, 2020. január 14., kedd, 16 óra)

Fintech cégek

Műsorvezető1: - Egyre többen figyelünk arra, hogy mennyibe kerül a bankszámlánk, legalábbis jó lenne, ha így tennénk, mert egyáltalán nem mindegy, hogy mennyibe kerül. Akár több tízezer forintot is megspórolhatunk, hogyha jól választunk, ha jól döntünk, ha mérlegelünk. Ugyanakkor ma már sokan fintech céget választanak, ezek közül talán a Revolutot ismerik legtöbben Magyarországon. Vajon mit tudnak a digitális bankok és a bankszámlák. Kovács Bendadet és Lopez Brigitta összeállításával kezdünk.

Riporter: - Mennyire van megelégedve a banki tranzakciós feltételekkel?

Alany1: - Alapvetően meg vagyok elégedve, de pont azért alkalmazok egy okostelefonos applikációt, hogyha például olyan eset áll fent, hogy este 9-kor jut eszembe, hogy elfelejtettem utalni az egyik barátomnak a tartozásomat gyakorlatilag, akkor ezt gyorsan meg tudjam ejteni, és hogy azonnal átérjen hozzá és ne az legyen, mint mondjuk egy nagyobb banknál, ahol természetesen van egy számlám, mert még 18 évesen, amikor egyetemre mentem, akkor ott nyitottam meg, de ott ugye másnap érkezik meg az utalás. Tehát hogy ez kicsit úgy lassú tud lenni ez a folyamat, de egyébként alapvetően meg vagyok elégedve vele.

Riporter: - Az applikációnak milyen előnyei vannak még azon kívül, amit említett, hogy gyors?

Alany1: - Van például olyan funkciója, hogy lehet nyitni úgynevezett alszámlákat, például lehet euróban vagy dollárban is, tehát más valutában és nagyon kedvező árfolyamon lehet átváltani gyakorlatilag a számlán lévő forintot ezekre a valutákra, majd utána a virtuális, vagy akár a fizikailag korábban megrendelt, ehhez az applikációhoz tartozó kártyával lehet fizetni. Én pont azért hoztam létre fiókot az okosapplikáción belül, mert én is amikor külföldre utazom, akkor az nagyon praktikus tud lenni, hogy nyilván készpénz is vissz az ember magával, de hogy azon felül ne a napi árfolyamon kelljen átváltódnia a forintnak, hanem egy jóval kedvezőbb, korábban átváltott árfolyamon tud az ember fizetni.

Riporter: - Milyen gyakran vesz igénybe hagyományos banki szolgáltatásokat, illetve az applikációt?

Alany1: - A hagyományos banki szolgáltatásokat abszolút napi szinten alkalmazom, az applikációt magát szerintem az utalásokkor, tehát azt inkább mondanám hetinek vagy kéthetinek, illetve amikor külföldre utazom.

Alany2: - A klasszikus banki szolgáltatások kvázi le vannak maradva az idővel, nehézkesek, lassúak, sok időbe telnek, például egy utalás lehet, hogy egy napba is kerül, de legalább órákba, illetve munkanapon belül lehet csak pénzt utalni, ezek mind olyan dolgok, amik furcsák, hogy a 21. században ennyi időt igényelnek. Nagyon sokáig ez a szükséges rossz volt, hogy az embernek fizetnie kell azért, hogy utaljon akár pár ezer forintot is egy ismerősének, de a mai új irányú digitális banki szolgáltatásokat használva egyébként most már ennek vannak ingyenes alternatívái, amikkel én élek. Több olyan szolgáltatás is van, ahol ingyenes számlafizetéssel, ingyenes utalási díjakkal, középárfolyamon történő valutaváltásokkal és nagyon gyors és nagyon innovatív megoldásokkal tudják az ügyfeleket bevonzani, én is használok ilyeneket és nagyon tetszik az, hogy akár 5-600 forintot, de akár ilyen 30-40 forintos visszajárót is másodperceken belül az ismerősöknek ingyenesen el tudjuk utalni.

Riporter: - Bízunk benne 100 százalékosan, hogy akár nagyobb tételt is utalna?

Alany2: - Azért egy háznak az összegét nem biztos, hogy egy ilyen digitális bankon keresztül intéznék, tudom, hogy nem ugyanazok a banki garanciák vannak rajta, mint ami egy magyar bejegyzett bankon, de én úgy gondolom, hogy még akár pár százezer forintos

összegekkig ez egy megbízható és egy jól működő szolgáltatás, úgyhogy addig nagyon nyugodtan utalok.

Riporter: - Tisztában van-e azzal, hogy mit von Öntől a bank?

Alany3: - Tisztában vagyok vele, hogy miket vonnak és elég sokat. Jobb lenne, ha ingyenes lenne.

Alany4: - Részben, nem teljes mértékben tudom. Nem olyan régen változtattam a folyószámlámon és annak kapcsán azért utánanézttem, hogy mi az, amit levonnak, bankkártyadíjat, készpénzfelvételnél mennyibe kerül, ezen kívül nem tudom, hogy egyébként más költségei vannak-e a folyószámlámnak.

Alany5: - Alapvetően tisztában vagyok vele, csak nem feltétlenül tartom méltányosnak.

Riporter: - Itt mire gondol?

Alany5: - Arra, hogy az, hogy kvázi a bank használja a pénzemet és ezért biztosít egy kártyát, ami az ő birtokában van, és ezek felett még én fizetek azért költséget, hogy ők használják az én pénzemet, ez valójában, ha azt nézzük, egy egyoldalú üzlet.

Riporter: - És Ön honnan tájékozódik? Honnan tudja, hogy milyen költségeket kell fizetnie?

Alany5: - Valójában teljes körű tájékoztatást sehol nem adnak, de én pont nemrég volt, hogy telefonáltam nekik, mert minden hónapban közel 4000 forintot levontak, és akkor kiderült, hogy ja, hát egyébként az SMS-értesítések, meg hogy a tranzakciók sem ingyenesek és akkor ugye jogosan feltettem a kérdést, hogy miért vagyok akkor a banknál és miért köteleznek a bankkártya használatára, hogyha utána a tudtomon kívül annak az árával bombáznak?

Műsorvezető1: - Kovács Bernadett és Lopez Brigitta riportját hallották. Több százezer magyar felhasználója van már az olcsó devizaváltással foglalkozó Revolutnak, aztán a Transferwisének, nemrég pedig egy teljesen új fintech cég, a Curve kártyája is elérhetővé vált hazánkban. Bár alapvetően mind a három cég olcsó devizaváltással és ingyenes pénzügyi szolgáltatásokkal hódít, van közöttük különbség és nyilván van olyan apró betűs rész is, amire talán érdemes figyelniük. Ezekről szól a Napközben a következő tíz percben. SMS-számunk: 06-30-9000-666, várjuk a kérdéseiket.

Műsorvezető2: - A stúdióban pedig itt van velünk Dr. Kovács Levente, a Magyar Bankszövetség főtitkára. Jó napot kívánok!

Dr. Kovács Levente (főtitkár, Magyar Bankszövetség): - Jó napot kívánok!

Műsorvezető2: - Azt is mondják, hogy ezek a fintech cégek ezek gyakorlatilag bankgyilkosok.

Dr. Kovács Levente: - Ezek a fintech cégek banki szolgáltatásokat árulnak, miközben maguk nem bankok, tehát nem rendelkeznek azzal a biztonsági, kiszámíthatósági, megbízhatósági ismérvvvel, amivel minden bank egyébként jelentkezik. A díjszabások valóban érdekesek és vannak előnyös vonásaik, ugye ez az olcsó húsnak híg a leve elv alapján működnek, tehát például munkaidő alatt, ami hetente 5-ször 8, az 40 óra, ott valóban banki középárfolyamon lehet náluk pénzt váltani, azonkívül 128 órában viszont 1-2 százalékos marzsokat számolnak fel, amelyik többszörös a bank által felszámoltaknak, tehát hogyha valaki kiszámolja a teljes díjtételét, akkor jobban jár még akkor is, hogyha a marketingszövet az elején megette, és azt gondolja, hogy ő ezen az árfolyammal számít, az alapvető gond az, hogy az emberek nem tudják, hogy ebben a pillanatban mennyi a forint/euro árfolyam.

Műsorvezető2: - Ez a bizonyos marzs, amit mond, a munkaidőn kívül ez minden tranzakcióra vonatkozik ezeknél a cégeknél? Tehát utalásra is, fizetésre is, mindenféleképpen vagy az utalás az ingyen van?

Dr. Kovács Levente: - Amikor váltás van, akkor ezzel a marzsral számolnak.

Oké, de ha én forintot utalok forintszámlára forintként, akkor az...

Dr. Kovács Levente: - Ha így tud utalni, akkor azoknak egy részét ingyen kínálják, egészen pontosan meg kell nézni, hogy milyen havidíjakat számolnak fel, hiszen megnéztem, hogy ha valaki ezeknél szeretne élni, például a 150 ezer forintos készpénzfelvétellel, akkor már több ezer forintos havidíjat kell fizetnie, amit egyébként a magyarországi bankoktól megkapna, hogyha viszont ezt összeveti a szokásos bankszámla-vezetési költségeivel, akkor kiderül, hogy valójában rosszul jár, tehát ugye azért azt nagyon jól tudjuk, hogy ingyen pizza, az nincsen, tehát ezek a cégek nagyon trükkösen...

Műsorvezető2: - De azért valószínűleg ezeket a kártyákat, ezeknek a cégeknek a kártyáit nyilván nem készpénzfelvételre használom, gondolom én. Önök mire használják? 06-30-9000-666, már aki használja, hanem inkább ráteszek egy valamennyi pénzt, amennyire éppen szükség van, és akkor a kártyával fizetek.

Dr. Kovács Levente: - Megnéztem, hogy minden csomagban, amit kínálnak, ott kínálják a készpénzfelvételt, tehát úgy néz ki, hogy arra is használják, meg kínálják utalásokra is. Az utalásoknál mi az, amit tudni kell? Hogy amikor valaki bankszámláról utal, ott a bankszámlán lévő pénze az biztonságban van, betétbiztosítás van mögötte, egy nagyon kiszámíthatóan, jól működő infrastruktúra van mögötte, nagyon kemény ugye fogyasztóvédelmi elveket fogunk követni, hát ezen cégek nyilvánvalóan minden ehhez hasonló szabály alól próbálnak kibújni, és próbálják a kiskapukat kijátszani.

Műsorvezető2: - Ha már szabályok és kiskapuk, itt van velünk Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője is a vonalban. Jó napot kívánok!

Binder István (felügyeleti szóvivő, Magyar Nemzeti Bank): - Ki tudják játszani a szabályokat? Meg tudják találni a kiskapukat?

Binder István: - Én azt gondolom, hogy minden felügyeleti intézmény, amelyik a Magyar Nemzeti Bank vagy valamelyik jegybank pénzügyi felügyeleti hatósága alá tartozik, az nem tudja kijátszani, hiszen ahogy az előbb is elhangzott, ott megfelelő felügyelési szabályok, megfelelő garanciák, megfelelő betétbiztosítás rendelkezésre áll. A problémát az jelenti, hogy vannak egyéb szolgáltatók, amelyek nem tartoznak a felügyelési körbe, hiszen ezek nem mondjuk Magyarországon rendelkeznek székhellyel, vagy nem más európai uniós felügyelési hatóság felügyelheti őket, gyakorlatilag ők a világhálót használva bárhol, bármikor tudnak szolgáltatást kínálni, tehát korlátozottabbak az ezzel kapcsolatos fellépési lehetőségek. Természetesen minden ügyfélnek jogvita esetén rendelkezésre áll mondjuk egy polgári peres lehetőség, vagy ilyen típusú jogvédelem, de ez jóval körülményesebb a hagyományos felügyelési körbe tartozó bankokhoz, közpénzügyi intézményekhez képest.

Műsorvezető1: - Aki nagyon sokat utazik, általában arról számol be, hogy ezeknek a kártyáknak ugyanakkor mégis van valamiféle előnye. Most megtanultuk azt, hogy érdemes munkaidőben fizetni velük, vagy érdemes erre talán figyelmet fordítani, hogyha tehetjük, akkor munkaidőben fizessünk velük, merthogy így az a bizonyos egészen kedvező devizaárfolyam vagy -váltás ez valóban előny lehet azok számára, akik ezeket a kártyákat használják. Erre érdemes figyelni? Ez így van azért?

Dr. Kovács Levente: - Igen, tehát nyilvánvalóan ezt kár is tagadni, hogy vannak előnyök, viszont amit tudni kell, hogy minden cég ezt nagyon pontosan a fogyasztói szokásokból kiszámolja, hogy ő biztosan jól járjon, tehát megjegyzem, aki általában ugye utazik, gyakran hétvégén utazik, gyakran este megy el étterembe, tehát munkaidőn kívül lesznek a tételei, ugye akkor egyszer már erre ráfizet. Ahogy mondtam, ugye van mögötte a biztonsági panaszkezelési módszer is, tehát ezeknek cégeknek nincsen Magyarországon ügyfélszolgálat, magyarul általában nem lehet a panaszokat rendezni és hát ugye nem is olyan régen hallottuk, hogy több hétre volt, akinek zárolták a számláját. Hát ha Magyarországon egy magyar bankban ilyen történik, akkor azonnal el fog jönni a Bankszövetségbe vagy megy a Pénzügyminisztériumhoz vagy a felügyelethez, pénzügyi

békéltető testülethez, és ugye azonnal megoldódik a problémája, hát itt pedig azért először is fog venni akkor egy repülőjegyet, majd Londonba megérkezik és a térképen megpróbálja megkeresni, hogy hol is van ezeknek a cégeknek a székhelye, amit jó eséllyel nem is fog megtalálni, tehát nyilván ezek virtuális világban utaznak, a virtuális világnak mások a biztonsági szokásai, mások a szolgáltatási szintjei, mások a költségei is, mi viszont azt látjuk a magyar ügyfelek döntő része esetében, hogy a biztonság, a kiszámíthatóságnak van olyan szerepe, amiért mégiscsak a bankon keresztül végzik a pénzügyi műveleiket.

Műsorvezető2: - Tehát akkor az apró betűt olvassuk el kivételesen.

Műsorvezető1: - Nagyon alaposan.

Műsorvezető: - Legalább néha, legalább itt olvassuk el alaposan és az előnyök kihasználása mellett próbáljuk meg minimalizálni a hátrányokat! Ez tehát a fintech cégekről. Van azonban egy másik jelenség, vagy másik fontos változás, amiről pedig Binder Istvánt mindenképpen szeretnénk megkérdezni, mégpedig arról, hogy január 31-éig minden banki ügyfél pontos kivonatot kell, hogy kapjon arról, hogy összesen mennyit vont tőle le a bankja az év során kezelési költség, satöbbi, satöbbi, satöbbi címén. Ez eddig másképpen működött?

Binder István: - Valóban ilyen típusú színvallást vagy éves kimutatást nem kaptak eddig az ügyfelek, illetve mondjuk a hitelek esetében kaphattak, de most lesz az első év, amikor január 31-éig ezt kézhez kapjuk, ez Európa-szerte egységes módon történik, tehát mindenki ugyanúgy egy luxemburgi vagy egy magyar ügyfél kapja meg ezt a kimutatást, soronként láthatjuk majd azt, hogy különböző díjak költségenként a bank mennyit vont le mondjuk a számlakezelésért, a kártyás fizetésekért, milyen kamatokat számított fel, hogyha mondjuk folyószámlahitele volt valakinek, illetve ha lekötött betétünk volt, mennyi kamatot kaptunk. Ez arra jó, hogy így a havi átalányköltségeinket is ki tudjuk számítani, és például a Magyar Nemzeti Bank ingyenes bankszámlaválasztó programját felhasználva, amivel minden bank jogszabály alapján a friss adatait betölti, össze tudjuk hasonlítani, hogy akár annál az adott banknál érdemes-e egy nekünk kedvezőbb bankszámlát választani, vagy akár élhetünk az ingyenes egyablakos bankszámlaválasztás lehetőségével, az új bankunkhoz elmenve 13 munkanap alatt minden közüzemi szolgáltatónkat, mindent csoportos beszédési megbízásunkat, satöbbi átvihetjük az új bankhoz, hogyha ilyen igényünk van.

Műsorvezető1: - Nemzetközi összehasonlításban mennyire drágák a magyar bankoknál tartott folyószámlák, és az azokhoz tartozó költségek?

Binder István: - Mi úgy látjuk, hogy éppen az előbb említett fintech cég kihívók egyfajta versenyre kell, hogy sarkallják a magyar bankokat, hiszen azt látjuk, hogy még ezeken a magyar bankszámlaköltségeken lehetne faragni, bizony itt sok elaprózott költséget látunk, és azt javasoljuk, hogy érdemes lenne ezeket csomagban egy csomagárazással az ügyfelek számára a továbbiakban biztosítani, és ezeken a költségeken csökkenteni. Azt gondoljuk, hogy ez a bankoknak is, nemcsak az ügyfeleknek elemi érdeke, hiszen ezek a fintech cég kihívókkal szemben például így tudnák hatékonyan felvenni a versenyt.

Műsorvezető2: - Akkor mindjárt megkérdezzük Kovács Leventétől, ugye a Bankszövetség főtitkára, hogy dolgoznak-e ezen a bankok, tehát csökkenni fognak-e vajon ezek a kezelési költségek?

Dr. Kovács Levente: - A kereskedelmi bankok között a számlavezetésért folyó versenynek több évtizedes hagyománya van, mi azt látjuk, hogy nagyon erős verseny folyik. Amikor a díjakat nézzük, akkor egy dolgot kell figyelembe venni: Magyarországon a számlavezetésből származó, pénzforgalomból származó banki bevételeknek a háromnegyede, az tranzakciós adó formájában a költségvetésbe befizetésre kerül, tehát körülbelül egynegyede az, amivel a magyar bankszektor gazdálkodik.

Műsorvezető2: - Ez sajnos nem vigasztal engem, mint felhasználó.

Dr. Kovács Levente: - Nem, de azért megjegyzem, ilyen adót a dohánytermékekénél szoktunk látni, miközben azért megjegyzem, az elektronikus bankolás az az egészségre biztosan nem káros. Tehát hogyha nézzük a jövőt, akkor azzal kell számolnunk, hogy április 2-ától naponta, ugye most tízszer megy az elszámolási kör, amikor egyik bankból a másikba a pénz megérkezik, április 2-ától ez néhány másodpercenként meg fog történni, tehát mindenki egy új pénzügyi infrastruktúrával fog találkozni.

Műsorvezető2: - Átutalok és az azonnal ott lesz gyakorlatilag.

Dr. Kovács Levente: - Átutal, azonnal ott lesz, ez vadonatúj, eddig még soha nem látott innovatív fejlesztési lehetőséget tartalmaz a bankok számára, a bankot ezeken a fejlesztéseken, úgy hívják, applikációkon már dolgoznak is. Ahhoz, hogy sikeres legyen ez az átállítás, van egy alapvető feltétel, ezt a Bankszövetség is elmondta, a Magyar Nemzeti Banknak a 333-as pontjának a 27. pontja pont ezzel zárul, hogy ahhoz, hogy ez átütő siker legyen, a lakossági elektronikus utalások utáni tranzakciós illetéket ki kell vezetni. Ezt nem azért kell kivezetni, mert most épp a Bankszövetség nevében ezt mondom, azért kell kivezetni, hogy hosszú távon a pénzforgalom az Magyarországon belül maradjon. Hiszen hogyha a díjkülönbséget sokszorosán meghaladja a tranzakciós adó, akkor hosszú távon ezeket elveszítheti a magyarországi bankszektor, úgy fogunk járni, mint a Micsurinak volt ez a zsiráf és tehén kereszteződése, amikor ugye az itt lefelé és ott felfelé hatás bekövetkezik, ezt nem szabad megvárni, tehát mi sürgetünk mindenkit, hogy legkésőbb április 2-áig vezessük ki.

Műsorvezető2: - Ez kormányzati kérdés.

Dr. Kovács Levente: - Kormányzati feladat, a kormánynak ebben van feladata.

Műsorvezető2: - A nemzeti bank tud ebben sürgetni, Binder úr?

Binder István: - Hát én azt gondolom, hogy a jegybank mindig a szakmai oldalról tudja maga is látni a dolgokat, teljesen egyetértünk a Bankszövetséggel abban, hogy föl kell venni minden téren a versenyben a kesztyűt a hagyományos banki szolgáltatóknak, nem véletlenül, hogy a Magyar Nemzeti Bank az azonnali banki átutalás programjának az élére állt, és ezt most valóban hónapokon belül be tudjuk vezetni, de említhetném azt is, hogy a Magyar Nemzeti Bank Európában, sőt, talán világszerte elsőként a felhőszolgáltatásokra, informatikai felügyelésre vonatkozóan hozott javaslatokat, tehát a jegybanki oldalról minden olyan szakmai támogatást megadunk a bankszektor biztonsága és elsősorban az ügyfelek biztonsága érdekében ehhez a folyamathoz, ami szükséges, de valóban együtt kell működni annak érdekében, hogy még inkább versenyképes, és ha úgy tetszik, még inkább hatékony és még olcsóbb legyen a bankszektor Magyarországon.

Műsorvezető1: - Mindenkinek megvan tehát a maga feladata, felhasználóként, bankszámla-tulajdonosként a feladatunk az, hogy alapvetően frissek legyenek az információink és tájékozódjunk! Köszönjük, hogy itt voltak velünk, a stúdióban Dr. Kovács Levente, a Magyar Bankszövetség főtitkára volt a vendégünk, telefonom pedig Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője.

Műsorvezető2: - Köszönjük szépen!

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - Napközben, 2020. január 14., kedd, 10 óra)

Kiterjesztett garancia

Műsorvezető1: - Érdekes-e vajon kiterjesztett garanciát vásárolni mondjuk egy telefonhoz? A most következő hölgy tapasztalatai szerint nem biztos. Veres Ágnes interjúja.

Alany: - Tavaly nyár végén vettem egy okostelefont az egyik nagyáruházban és lehetett ott kötni rá biztosítást is. Ez azért jó, mert 7000 forint önerő mellett ők vállalják a maradék költséget a szervizelésben, hogyha összetörném, vagy hogyha elhagyom és persze meg vannak adva különböző szempontok, hogy mikor érvényesül, mert anyagi totálkárnak, illetve elhagyás esetén ők mennyit fizetnek. Ebben benne van, hogy évente valahány százalékkal elértéktelenedik a telefon, amortizálódik. Most november elején leejtettem a telefonomat, röpítvára tört a hátlapja. De ez persze már olyan, hogy rá van ragasztva, tehát nem lehet egyszerűen lepattintani, mint ahogy az működött régebben, hanem tényleg egy szerviz kell, hogy kicserélje, ráadásul a telefonon van valamennyi vízállóság is, úgyhogy az sem mindegy, hogy hogy ragasztják vissza, és az egész az akkumulátorral van összeépítve. Nyilván hívtuk a biztosítót, hogy hát ez van, mondták, hogy vigyük be az áruházba, ők ott felveszik ezt a káreseményt, de egyébként meg 35 napot vállalnak a javításra. A 32. napon semmiféle értesítést nem kaptunk, akkor jeleztük, hogy hát nekünk ott van náluk egy telefonunk, amit mi szeretettel várnánk haza. Akkor a biztosító tényleg nem volt képbén, úgyhogy utánatelefonált a szervizbe, hogy most mi van azzal a telefonnal. Kaptunk körülbelül fél óra múlva egy e-mailt, hogy hát, sajnos a telefon az nem javítható, a biztosító térít nekünk körülbelül a 70 ezres telefon után körülbelül 35 ezer forintot. Megnézzük, hogy mennyibe kerül ennek a javíttatása, hogyha ezt külön mi elintézzük magunknak egy szerviznél. Azt láttuk, hogy 15 ezer forintért vállalnak hátlapcserét. Akkor erre felhívtuk a biztosítót, hogy hát ne szórakozzanak velünk, nyilván nem érte ez az anyagi totálkárnak a mérték a 15 ezer forintos szerviz, főleg úgy, hogy 2000 forintot állnánk mi, 8000 forint maradna a biztosítóra. Igazából ez egy olyan megoldás, amivel senki nem jár jól. Próbáltuk mi elérni a biztosítót, akinél ezzel senki nem foglalkozik, nem tudom, hogy miért, továbbirányítanak minket az üzletközpontozhoz, akik fölveszik a káreseményt. De a káreseményt, aki fölveszi, nem foglalkozik a biztosítóval. A szervizt azt nem lehet utolérni, csak különböző dolgokat üzengetni nekik. Úgyhogy ezek után megüzentük, hogy akkor legyenek szívesek a telefonunkat visszaküldeni és nem fogjuk kérni az anyagi juttatást, mert ennek így semmi értelme nincsen. Körülbelül egy hét alatt megérkezett a telefon. Tényleg elvittük abba a szervizbe, amit kinéztünk az interneten, 24 óra alatt kész lett a telefonnak a hátlapja, és tényleg 15 ezer forintért megcsinálták. Erre a biztosítónak annyi volt a reakciója, hogy ha ezt mi megszerelvítettjük saját költségen, akkor továbbra is él még a biztosítás a hátralévő időben. De tulajdonképpen felmerül a kérdés, hogy milyen biztosítás él. Ennek a biztosításnak ebben a formában semmiféle értelme nem volt.

Műsorvezető2: - Egy hallgatónk tapasztalatát hallották, a szerkesztők, Veres Ágnes interjúja hangzott el. SMS-számunk: 06-30-9000-666. Várjuk kérdéseiket, történeteiket, tapasztalataikat. A stúdióban itt van velünk Lambert Gábor, a Magyar Biztosítók Szövetségének kommunikációs vezetője, a telefonvonalban pedig Dr. Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője. Jó napot kívánok mindkettőjüknek!

Műsorvezető1: - Jó napot kívánok!

Lambert Gábor (kommunikációs vezető, Magyar Biztosítók Szövetsége): - Jó napot kívánok!

Dr. Kispál Edit (szóvivő, Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége): - Mi micsoda ezen a piacon? Talán az alapfogalmak meghatározásával kellene kezdenünk, praktikus lenne. Ha valaki vásárol egy új terméket, akkor arra szokott lenni garancia, jótállás,

de ezeknek a világában nagyon jó, ha alaposan tájékozódunk. Hogy van ez? Mi micsoda? Edit, kérdezhetnék-e Önt?

Dr. Kispál Edit: - Igen, igen, természetesen. Ugye hogyha itt olyan jellegű műszaki cikkről beszélünk, amire kötelező jótállás van a jogszabály szerint, akkor azt kell tudni, hogy megvásároljuk, onnantól kezdve egy év kötelező jótállás van a termékre, és további egy év szavatossági idő.

Műsorvezető1: - Na, mi a különbség a kettő között?

Dr. Kispál Edit: - Hát igen, a legnagyobb különbség gyakorlatilag az, hogy kinek kell bizonyítania, hogy az a hiba, a meghibásodás az valamilyen anyag vagy gyártási hibára vezethető vissza. Ugye a jótállási időn belül a kereskedő bizonyítja, hogy itt nincsen semmilyen jellegű hiba, míg a szavatossági időn belül már a fogyasztón van ez a bizonyítási teher. Ugyanazokat az igényekhez lehet érvényesíteni, tehát ugyanúgy kijavítás, kicserélés, árleszállítás, illetve végső soron vételár-visszatérítés, ez sorrendiséget is jelent.

Műsorvezető2: - Milyen dokumentumokkal kell, hogy rendelkezzek ahhoz, hogy az igényemet elő tudjam terjesztetni? Itt azt hiszem, hogy érdemes arról beszélünk, a karácsony előtti időszakban is igyekeztünk figyelmeztetni a hallgatókat, hogy minden vásárláskor kapott papírfecnit érdemes megőrizni.

Dr. Kispál Edit: - Igen, tehát a számlát, nyugtát mindenképpen el kell tenni, ezenkívül elvileg kapunk kell jótállási jegyet is, azért mondom, hogy elvileg, mert hogyha mégsem kapunk, vagy nincs szabályosan kiállítva, akkor sincsen semmi gond, mert a számlával, nyugtával tudjuk igazolni, hogy mikor, mit és mennyiért vásároltunk, tehát ha az megvan, azzal ugyanúgy tudjuk az igényeinket érvényesíteni.

Műsorvezető2: - Kiegészítő biztosítások kötésére minden vásárláskor, vagy most már azt hiszem, hogy megszokhattuk, hogy a legtöbb termék vásárlásakor, ami igazán értékes, nagyobb értékű, felhívják a kasszánál a figyelmünket. Hogyan érdemes mérlegelnünk? És itt most nem feltétlenül csak technikai eszközökre gondolunk, bár elsősorban azokra gondolunk, hogy azért egy szemüveg elkészítésénél is meg fogja kérdezni az optikus, hogy szeretnénk-e karcmentességre, törésre, miegyébre külön biztosítást kötni. Szóval ez a piac is egyre szélesebb.

Lambert Gábor: - Igen, ez valóban így van, de alapvetően az elektronikai eszközöknek, a nagy értékű elektronikai eszközöknek a kiegészítő biztosítása elterjedt a piacon, és hát a nagyobb elektronikai áruházakban ezt valóban ajánlják a termékek mellé. Hát ezt mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy érdemes-e valóban igénybe venni, hiszen...

Műsorvezető2: - Ismernünk kell a szokásainkat, azt hiszem elsősorban, hogy mennyire ejtjük el, vigyázunk rá és tízes skálán hol mozgunk.

Műsorvezető1: - Dobjuk vízbe.

Lambert Gábor: - Igen, ez is benne van, de egy másik aspektusra is felhívnám a figyelmet, azért komoly lapokban is elég sokat lehet olvasni arról, hogy hát a gyártók az elektronikai termékekbe úgymond beépítenek-e valamifajta élettartamot vagy nem építenek be valamilyen élettartamot.

Műsorvezető1: - Ugye valószínűleg a tapasztalataink hívják elő ezeket a legendákat, merthogy tönkre mennek ezek a fránya kütyük.

Lambert Gábor: - Érdekes módon sok esetben pont akkor, amikor már ugye a garancia lejárt és akkor valami nagyon fontos alkatrész azért nem működik benne.

Műsorvezető1: - Mert lelkük van, és valahol tudják.

Lambert Gábor: - Mert lelkük van a gépeknek, manapság lelkük van, de hát ezt mindenki a saját tapasztalatai alapján döntheti el, hogy ha mit tudom én, egy televízióra, vagy egy okostelefonra több százezer forintot beruház, akkor meddig érdemes magát védettnek érezni.

Műsorvezető1: - A kiegészítő biztosítás az minden esetben hosszabb biztosítási időt jelent, vagy pedig kiegészítő biztosításnak nevezzük azt is, amikor más károkra vagy más eseményekre kötök biztosítást?

Lambert Gábor: - Is-is. Tehát alapvetően a kiegészítő garanciabiztosítás az a garanciának a meghosszabbítását jelenti, de köthetünk balesetbiztosítást is, úgynevezett balesetbiztosítást, ami a garancia kezdetétől életbe lép és ez olyan esetekre vonatkozik, amikor váratlan, hirtelen, külső behatás, szándékunktól független, illetve hát ha súlyos gondatlanság itt kizárva, a szándékosság is kizárva, de ha bekövetkezik, és ennek a következtében áll be a biztosítási esemény, arra is köthetünk biztosítást.

Műsorvezető2: - Egyik hallgatónk osztja meg a saját történetét: "5 éve vásároltam mosógépet kiterjesztett garanciával, tavaly vízszivárgás és egyéb problémája is lett, többször is kijöttek javítani, a kiszállási díjat, a cserealkatrészt is állt a biztosító. Mivel továbbra sem sikerült teljesen megjavítani, a végén elvitték a gépet és 3 hónapon belül élhettem a cseregaranciával is. Nekem összességében megérte, háztartási gépet csak így vásárolok ezután is."

Lambert Gábor: - Örülök, hogy van pozitív is, nemcsak a negatív példát hallgattuk. Nyilvánvalóan ahogy nő a fogyasztás, egyre többen veszik igénybe ezeket a biztosításokat, és hát kétségtelen, hogy biztos, hogy vannak negatív példák is, de remélem, hogy ezek a visszajelzések vannak túlsúlyban.

Műsorvezető1: - Kispál Edit, mit tapasztal, mint fogyasztóvédő, mennyien boldogulnak nehezen? - akkor finoman fogalmazok. Mennyien boldogulnak nehezen a biztosítókkal való ügyintézésben, mennyi dolgunk van mindezekkel a nehéz ügyekkel?

Dr. Kispál Edit: - Igazából többféle panaszkört lehet megkülönböztetni, az egyik az, amikor a szerződéskötéskor gyakorlatilag a fogyasztó nem volt tisztában azzal, hogy mire fog vonatkozni ez a biztosítás. Ugye itt hallhattuk, hogy lehet kiterjesztett garancia, meg akár mondjuk törésre is, sokszor azt a tájékoztatást kapták szóban, hogy ez mindenre vonatkozik, aztán amikor leejtették a telefont, vagy egyéb baj történt, akkor kiderült, hogy hát, erre mégsem vonatkozik.

Műsorvezető1: - Arra pont nem.

Dr. Kispál Edit: - Arra pont nem. Tehát van egy ilyen panaszkör, ami erre vonatkozik, ezt csak úgy tudjuk kikerülni, hogyha tényleg fontolgatjuk, hogy kötünk ilyen szerződést, akkor mielőtt a boltba elmegyünk, akár interneten keresztül utánanézzünk, hogy tényleg mi van a szerződési feltételekben, mire fog vonatkozni ez a biztosítás. A másik panaszkör az az az önrész kapcsán szokott felmerülni, nem olvassák végig itt sem a szerződést a vásárlók, a fogyasztók, nincsenek tisztában vele, hogy adott esetben van egy önrész, amit nekik kell állni egy-egy javítás kapcsán is, és utóbb ezen háborodnak föl, hogy mondjuk egy 100 ezer forintos telefonra 30 ezer forint önrészt és az 50 ezer forintos javításból nekik kell állni ugye 30 ezer forintot. Tehát ezek mind-mind azok a kategóriák, amit ki lehet kerülni azzal, hogyha előzetesen tudatosak vagyunk és tájékozódunk. A harmadik esetkör pedig, amit a a hölgy is elmondott, hogy nem tudják, hogy kihez forduljanak. Bejelentik egy helyen a kárt, aztán a biztosító, utána jön a szerviz, külön a forgalmazót, tehát így pattognak a különböző szereplők között, és ez meg tudja nehezíteni időnként az igényérvényesítést.

Műsorvezető2: - Kaptunk más tapasztalattal bírót vagy rendelkező hallgatóunktól is üzenetet: "garanciális időben típushiba miatt visszaküldtem a telefonomat, két hónap alatt rendezték, azt is úgy, hogy folyamatosan írnom, telefonálnom kellett az ügyben, egyszer sem volt képbem egyik ügyintéző sem".

Lambert Gábor: - Én azt hiszem, ez nem biztosítási téma. Ugye ez a gyártó, illetve hát az üzlet felelőssége, hogy egy garanciális időszakban megfelelően gondoskodjanak az ügyfélről, illetve a vásárlóról.

Műsorvezető2: - Ugye az nagyon érvágó lehet tapasztalatként vagy mindennapi élményként, ha mondjuk pont a telefonunkról van szó, mert ugye az egy mindennapi használati eszköz. Ha nincs meg, nem jó, akkor bosszankodunk.

Lambert Gábor: - Hogyne, természetesen. Csak arra hívnám fel a figyelmet, ugye nagyon sok esetben az ügyfél az nem közvetlenül a biztosítóval van ilyen esetben kapcsolatban, hanem az adott áruházlánccal, elérhető a piacon közvetlen biztosítási termék is és ahogy a fogyasztóvédelemnél elhangzott, nagyon fontos az, hogy ha egy nagy összegű beruházást teszünk hosszabb távra, akkor ne az üzletben döntsük el, hogy mit is akarunk tulajdonképpen, hogyan akarjuk ezt a terméket magunknak bebiztosítani, hanem előzetesen tájékozódjunk, hogy milyen lehetőségeink vannak, ez sok későbbi kellemetlenségtől megkímélhet minket.

Műsorvezető2: - Persze, hogyha éppen valami rettentő jó akciót látunk, ami csak egy napra érvényes, vagy nem tudom, annál is kevesebbre, akkor ez a mérlegelési időszak nagyon lerövidül, illetve nem is biztos, hogy egyáltalán átgondoljuk.

Lambert Gábor: - Így van, tehát azért is hívjuk fel a figyelmet arra, hogy nem árt egy 15-20 perces Google-zással azért valamennyire képbe kerülni, talán még egy egynapos akciónál is belefér ennyi.

Műsorvezető1: - Amikor megveszünk egy terméket, akkor gyakran azt mondják, hogy ha három napon belül bajom van vele, akkor oda vigyem vissza az üzletbe, három napon túl pedig majd a szakszervizbe. Az, hogy a biztosító mikor lép be a képbe, az min múlik?

Lambert Gábor: - A szerződési feltételeken természetesen, tehát egy garanciális időszakban a biztosítónak nincsen igazán dolga, kivéve amint említettük, ez a balesetbiztosítás, amire nem terjed ki a garancia, egy megnövelt biztosítási lehetőség, vagy hát vannak olyan, üzletben elérhető biztosítások is, amelyek külön kiterjednek lopáskarra, rablás esetére, tehát ezek mind külön.

Műsorvezető1: - Ezek kiegészítők.

Lambert Gábor: - Ezek kiegészítő biztosítások, így van.

Műsorvezető1: - Így van. Hát egy autó vásárlásánál is, hogyha egész nagy értékűről beszélünk, akkor ott is felajánlják ezt a garancia, jótállás, szavatosság, most nem tudom...

Lambert Gábor: - Ott elsősorban a Cascót ajánlják fel, tehát a Casco-biztosítás.

Műsorvezető: - Igen, meg az assistance szolgáltatás, tehát hogy ott is azért meg lehet hosszabbítani ezt a...

Lambert Gábor: - Más jellegű, de valóban, igen, kétségtelen.

Műsorvezető2: - Mekkora a piac Magyarországon? Az emberek általában inkább kötnek vagy inkább nem?

Lambert Gábor: - Ahogy említettem, nincsen erről statisztikánk, de a tapasztalat, illetve a kollégáknak a beszámolóit azt mondják, hogy amikor felfutás van, tehát amikor egy gazdasági növekedés van, és fogyasztásra többet költünk, akkor statisztikailag is nyilvánvalóan egyre több biztosítást kötnek az emberek, ilyen jellegű biztosítást is.

Műsorvezető2: - -A kiegészítő biztosítások világában próbáltunk egy kicsit tájékozottabbak lenni, előnyöket és lehetséges hátrányokat is mérlegelni. Ebben Dr. Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője és Lambert Gábor, a Magyar Biztosítók Szövetségének kommunikációs vezetője volt a segítőnk és a kalauzunk.

Vendégünk Lambert Gábor, a Magyar Biztosítók Szövetségének kommunikációs vezetője. A telefonnál Dr. Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője.

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - Napközben, 2020. január 14., kedd, 10 óra)

Inkább lassan megmérgezzük magukat, mint hogy megfagyjanak

Szívszorító riportot közölt a hvg.hu arról, milyen állapotokat okoz a szegénység a hideg télben a Sajó-völgyében. Havi 54 ezer forintból élek, hat gyerekem van, ebből nemigen telik tüzelőre - mondja Vadász Iván, aki a Miskolctól északra található Lyukóvölgyben engedte meg, hogy bepillantást nyerhessünk az életébe. Ő is az energiaszegénységgel küzd, ahogyan a környéken oly sokan. Ez azt jelenti, hogy nem képes megfizetni a fűtés vagy az egyéb alapvető energiaszolgáltatások olyan szintjét, ami a tisztességes életminőséghez szükséges. "A máltaiaktól (Magyar Máltai Szeretetszolgálat - a szerk.) kaptunk rossz bútorokat, amit nem tudtak szétszítani, ez még...

Szívszorító riportot közölt a hvg.hu arról, milyen állapotokat okoz a szegénység a hideg télben a Sajó-völgyében. Havi 54 ezer forintból élek, hat gyerekem van, ebből nemigen telik tüzelőre - mondja Vadász Iván, aki a Miskolctól északra található Lyukóvölgyben engedte meg, hogy bepillantást nyerhessünk az életébe. Ő is az energiaszegénységgel küzd, ahogyan a környéken oly sokan. Ez azt jelenti, hogy nem képes megfizetni a fűtés vagy az egyéb alapvető energiaszolgáltatások olyan szintjét, ami a tisztességes életminőséghez szükséges. "A máltaiaktól (Magyar Máltai Szeretetszolgálat - a szerk.) kaptunk rossz bútorokat, amit nem tudtak szétszítani, ez még nagyjából egy hétre elég" - mesélte a férfi, hozzátéve, hogy nagy szükségük volt a támogatásra, hiszen az 54 ezer forintos jövedelme miatt kiestek a szociálisan rászorultak köréből. Amikor pedig arról kérdezzük, hogy mégis mennyi köbméter fára lenne szüksége, hogy a téli szezont ki tudja fűteni, csak legyint, és megjegyzi, hogy azt ő nem tudja, mert akkora mennyiséget még sosem kapott. Volume 0% A helyzetét tovább nehezíti, hogy a ház, amelyben lakik, finoman szólva sincs szigetelve. Ráadásul az áruházakban megvásárolható legolcsóbb kályhával próbálják befűteni, ami alig 40-50 százalékos határfokkal működik, hiszen a hőt sem tudja megtartani, így állandóan utána kell pakolni, hogy valamelyest meleg legyen az otthonukban. A probléma sok ezer családot érint a Sajó-völgyben, éppen ezért indította el hat civil szervezet - a Habitat for Humanity, a Nonprofit Szektor Analízis Egyesület (NOSZA), a Magyar Szegénységellenes Hálózat, az Esély Labor Egyesület, a Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (Kötháló) és a Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség (Női Érdek) - az úgynevezett Elosztó Projektet, amely az energiaszegénység ellen vette fel a küzdelmet. Ők vitték minket körbe a környéken decemberben, és tőlük tudtuk meg azt is, hogy a Vadász család lényegében még a kedvezőbb helyzetűek közé tartozik, mert ők fával és nem lignittel, esetleg ruhákkal vagy műanyag hulladékkal fűtenek. A probléma gyökere, hogy az utóbbi években feléledtek a környékbeli kisebb zsebbányák, ahonnan nemcsak a lakosság, hanem az önkormányzatok is előszeretettel vásárolnak lignitet. Sőt, 2011-ben a Mátrai Erőmű is elindított egy programot, melynek keretében házhoz vitték az olcsón kínált lignitet. Az önkormányzatoknak kényelmesebb ezt adni, mert az erőmű házhoz vitte az árut, míg a favásárlásnál a szállítás is plusz költséget jelentett volna, ráadásul így nagyobb mennyiséget tudnak adni, ami látványosabb is - magyarázza Kovács Bence, a Magyar Természetvédők Szövetsége energiaprogramjának munkatársa. A probléma, hogy a lignit - ahogy az az állami Fűts okosan kampány oldalán is szerepel - tüzeléstechnikai tulajdonságai nem jók, nagyon szennyezi a levegőt, ezzel rendkívüli módon rontja a helyi közösségek életminőségét, és "felhasználására a háztartási tüzelőberendezések alkalmatlanok". "Míg az erőműben kéntelenítés után kerül a levegőbe a

füst, ez a lakossági kéményeknél nem így van, ott lerakódik és nemcsak az embereket, de a tüzelőberendezéseket is roncsolja" - magyarázza Kovács, aki elmondja azt is, hogy a háztartási célú tüzelőanyagokra jelenleg nincsen semmiféle rendelet vagy norma, így elvileg bármit elégethetnek a mélyszegénységben élők. "A levegőtisztaságért felelős kormányzati szervek tudomásunk szerint többször kormányülés elé terjesztettek egy javaslatot, melyben pontos értékek alapján meghatároznák, mit lehet lakossági célú tüzelőanyagként nevezni, ám eddig nem sikerült elérni, hogy a javaslatból rendelet legyen" - mondja Kovács, aki szerint ha valaha lesz ilyen előírás, akkor abba a lignit biztosan nem fog beférni, hiszen annak égetésekor rákkeltő, szív- és érrendszeri károsodást, légúti megbetegedéseket okozó, agresszív anyagok sora keletkezik. Mindezek ellenére a környéken sokan továbbra is lignittel oldják meg a fűtést, aminek az is az oka, hogy a tűzifa ára az elmúlt 5 évben harmadával-negyedével emelkedett, így pont a legszegényebb rétegek esnek el tőle. Így jutottunk el mára odáig, hogy évente kb. 400 ezer tonna lignitet éget el a lakosság, ami 50-80 ezer család fűtését biztosítja. "Ez pedig az Európai Bizottság környezetvédelmi főigazgatósága által ajánlott módszertan szerint számolva kb. 60 milliárd forint kárt okoz az egészség és a környezetkárosítás szempontjából" - mondja F. Nagy Zsuzsanna, az Elosztó Projekt egyik szervezője, aki hozzáteszi azt is, hogy a fa- és lignitégetés évente 13 ezer ember idő előtti halálát okozza Magyarországon, de a gyermekek életéselyeit is 6-8 hónappal csökkentheti. Ezért is végeztek egy felmérést 2019 szeptemberében, amikor lakossági szénárusító helyekről vettek mintákat. Direkt olcsókat választottak, hiszen ezek érhetőek el az energiaszegénységgel leginkább sújtott családok számára. A Bükkábrány-Ózd-vonalon található TŰZÉP-eken a helyben bányászott bükkábrányi, putnoki, felsőnyárádi szeneket, illetve egy kivételt, német brikettet is vásároltak. Ezen felül Sajókápolnárról és Ózdról is beszereztek mintákat, ahol azt az elmúlt évben, szociális tüzelőanyagként, ingyen kapták a lakosok. A vizsgálatok sok meglepetést nem okoztak: a lakosság számára tüzelőanyagként árusított és osztott lignit háztartási tüzelésre alkalmatlan, ugyanis alacsony a fűtőértéke, magas a hamu- és kéntartalma. A bükkábrányi lignitbrikett hamutartalma például száraz állapotban 40 százalék felettinek bizonyult, de a bükkábrányi és sajókápolnai lignité is 30 százalék fölött volt. Csak összehasonlításként: a kontrollként bevizsgált német barnaszénbrikett hamutartalma mindössze 3,9 százalék volt. Aggasztóan magas a kéntartalom is (3,29-4,6 százalék) a német termékhez képest, amely csupán 0,36 százalék volt. A vizsgálat szerint szénttartalmát tekintve mindössze két minta nevezhető megfelelőnek (Ózd és Felsőnyárád), de ezek kéntartalma is elfogadhatatlanul magas volt. "Elmegyünk az önkormányzathoz, segítséget kérünk, amit tüzelőutalványban adnak. De azt sem mindig egyszerű megszerezni" - ezt már a farkaslyuki Berki Zoltán mondta, amikor körbevezetett minket a község területén található egykori nyíltzíni bányában. Sokan ugyanis, akik nem tudják a téli tüzelőanyagot megvenni, ide járnak. A növényt kiszedik, a földet megvágják kapával, így lehet még találni szenet - magyarázza Berki, aki szerint a környéken sokan bármit elégetnek a régi kályháikban, ám így sem tudják sokszor kifűteni a lakásokat. Az ő unokája is került már kórházba tüdőgyulladás miatt. "A doktor azt mondta, hogy próbáljuk legalább ott fűteni, ahol a kisunoka van. Ez sem könnyű, hiszen az itt elérhető jövedelmekből nem lehet kettő helyiséget kifűteni, ráadásul a falak is sokszor nedvesek, salétromosak" - magyarázza. Szerinte a legnagyobb segítség az lenne, ha az önkormányzatok enyhítenének a tüzelőutalványok átadásának szabályain, például "nem akadnának fenn azon, ha valaki 15-20 forinttal átlépte" a bevételi határt, amíg adható utalvány, de az is sokat segítené szerinte, ha nem mindig az aktuális havi, hanem egész éves bevételt néznék, illetve az is, hogyha a gyerekek után járó támogatásokat nem számolnák a bevételek közé. Javaslatát persze az Elosztó Projektnek is van, szerintük az alábbi lépésekkel lehetne hatékonyan fellépni az energiaszegénység ellen: Hozzanak létre támogatási alapot a hatékonyabb szigeteléshez és

hatékonyabb tüzelőberendezések vásárlása (akár 80 százalékos támogatással). Vizsgálják felül az önkormányzatok szociális tüzelőanyag támogatási gyakorlatát, a lignitet, a magas kéntartalmú szeneket vegyék ki a támogatható tüzelőanyagok köréből. Tiltsák be a lignit tüzelőanyagként való értékesítését. Ne engedélyezzék újabb szénbányák megnyitását. Piacfelügyeleti szervként a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat indítson vizsgálatot a lakossági forgalomba hozott szénfészeségek ellenőrzése érdekében. Vizsgálja ki a hatóság a lakossági tüzelésre értékesített ásványi nyersanyagok mennyiségét, fajtáját, a felhasználás, hasznosítás módját. A fogyasztóvédelmi hatóság vizsgálja meg a kereskedelmi forgalomban lévő tüzelőanyagok teljes körét (megfelelőségi tanúsítványok, származási bizonyítványok). A szénrégiók társadalmilag igazságos gazdasági átmenete, szerkezetváltása érdekében a kormányzat vonja be a kormányzati régiós tervezésbe a szénrégiók lakosait, önkormányzatait. - Füredi Andrea

[Eredeti](#)

(borsod24.com, 2020. január 14., kedd)

Az akciók valóságát is alaposan megvizsgálják

Nem elég, hogy ha az eladó csak az akció arányát, százalékát tünteti fel.

BUDAPEST. Több mint félmillió termék árát vizsgálta az üzletekben tavaly a fogyasztóvédelem - közölte az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM).

Leértékelés leértékelés hátán

Az év elején, a karácsonyi roham lecsengése után a boltok és a webáruházak sokféle akciót hirdetnek meg, jelentős árkedvezményeket kínálnak vásárlóiknak. A fogyasztóvédelmi hatóság a nem valós leértékelések esetén megtévesztés miatt eljárást indít. A szakemberek a 2019-es ellenőrzések töredékénél, a termékek kevesebb mint négy százalékánál találtak kifogásolnivalót - írták.

Közölték: a fogyasztóvédelmi hatóság az elmúlt évben négyezer üzletben több mint félmillió termék árát vizsgálta meg abból a szempontból, hogy az előírásoknak megfelelően tüntették-e fel az eladási árakat, egységárakat. A tavalyi ellenőrzések 4 százalékánál, közel 560 ezer vizsgált termék közül mintegy 19 ezernél merült fel probléma.

A tárcsa tájékoztatása szerint a szakemberek az idén is az akciós ajánlatok valóságtartalmát, az akciós eladási ár, akciós egységár feltüntetését vizsgálják. A januári leértékelések ellenőrzése során bekérlik a kedvezménnyel kínált termék korábbi árait, így győződnek meg arról, hogy valóban csökkent-e az ár vagy a kereskedő megtévesztő módon a korábbi teljes eladási árat hirdeti akciósként. A fiktív árkedvezmények vagy a félrevezető tájékoztatás miatt eljárás indul.

Az év eleji leértékeléseknél fontos tudni, hogy nem elég, ha az eladó csak az akció arányát, százalékát tünteti fel, a vásárlónak a teljes fizetendő árat látnia kell, beleértve az egységárat is.

Az árak feltüntetése lényeges tényező

MTI

[Eredeti](#)

(Kelet Magyarország, 2020. január 15., szerda, 7. oldal)

Olcsóbb az ingyenes bankszámla?

Nő az érdeklődés a FinTech-cégek iránt, amelyek ingyenes banki szolgáltatásokat kínálnak. Nem árt, ha kicsit többet tudunk róluk.

ÉSZAK-DUNÁNTÚL

FinTech-forradalomról beszélnek többen a pénzügyi szolgáltatások jövőjét emlegetve. A Financial Technology rövidítése pénzügyi technológiákat jelent. A startup vállalkozások csaknem ugyanazokat a szolgáltatásokat kínálják, mint a nagy bankok, ám náluk ingyen nyithatunk bankszámlát, amiről ingyen utalhatunk, vehetünk fel készpénzt és náluk középárfolyamon tudjuk átváltani pénzünket.

A Pénzügyi Navigátor Tanácsadó Irodahálózat szakembereinek segítségével összegyűjtöttük a fontosabb tudnivalókat.

KÉNYELMESNEK TÚNIK

Több FinTech-cég megjelent a piacon, szolgáltatásaik könnyen elérhetők, csak online regisztrációra van szükség. Egyszerűen feltölthetjük számlánkra a forintot, akár a fizetésünket is kérhetjük erre a számlánkra és az igényelhető bankkártyával fizethetünk a boltban, utalhatunk vele.

Határon át nyúló FinTech-tranzakció esetén a számlavezetés ingyenes is lehet, de a hazai ingyenes készpénzfelvételi szabályok itt nem élnek és a szolgáltatók jellemzően alacsonyabb összeghatárt állapítanak meg a díjmentes készpénzfelvételnél. A devizaváltás is csak egy bizonyos összeghatárig ingyenes.

MÁS, MINT A MEGSZOKOTT

Az olcsó szolgáltatásnak megvan az ára: a FinTech-cégek nem tartanak fenn fiókhálózatot, az ügyfélkiszolgálást digitálisan próbálják megoldani, idegen nyelvű és korlátozottan elérhető a fogyasztóvédők szerint. S míg az Országos Betétbiztosítási Alap egy hazai bank csődje esetén a meghatározott szabályok szerint kártalanítja az ügyfeleket, egy FinTech-cég esetén jó eséllyel futhatunk a pénzünk után.

NEM ÁRT KIPRÓBÁLNI

A legtöbb ilyen szolgáltató külföldi bankfelügyelet alá tartozik, s azok szabályozása jellemzően sokkal enyhébb, mint a hazai pénzügyi intézeteké. Ezért először tájékozódjunk a FinTech-cég honlapján a költségekről, aztán ellenőrizzük a vállalkozást a Magyar Nemzeti Bank intézménykereső oldalán. Célszerű olyan ismerőseink véleményét kérni, akik már használtak ilyen szolgáltatást. S tanácsos azt először tesztjelleggel, kisebb összeggel kipróbálni és minden tranzakcióról bizonylatot kérni.

Az olcsó szolgáltatásnak megvan az ára: a FinTech-cégek nem tartanak fenn fiókhálózatot, az ügyfélkiszolgálást digitálisan próbálják megoldani.

RIMÁNYI ZITA

[Eredeti](#)

(Kisalföld, 2020. január 15., szerda, 1+5. oldal)

Megatendert hirdet az e-kereskedelem nagyágyúja

ÖSSZEOLVADÁS Az egyesülés részeként szétválasztja a reklámköltségeket a két társaság. Csaknem 2 milliárd forint értékű médiaügynökségi tendert hirdet az eMAG és az Extreme Digital - derült ki a két egyesülő cég közleményéből. Áprilistól ugyanis kettéválasztják a televíziós stratégiai és vásárlási funkciókat, az előbbit az e-kereskedelemben jártas partnerre bízzák, az utóbbinál a tenderre jelentkezők kizárólag a vásárláshoz és a hatékony operatív kivitelezéshez kapcsolódó képességeikkel versenyeznek. A két e-kereskedelmi vállalat 2020. április 1-jén kezd közös üzleti évet, és mivel mindkét márka jelentős médiaköltő, logikus lépés a legnagyobb költségviselő aktivitások közös tervezése, a fúzióból származó előnyök azonnali érvényesítése.

A mediavásárlási tender kétkörös lesz - olvasható a közleményben. Az első körben az árakban versenyezhetnek az indulók, a második kör pedig a megrendelő ideális kiszolgáltatásának képességeiről szól, vagyis nemcsak az ár dönt a kiírás elbírálásánál. A nyertes pályázóval a kereskedelmi cégek 2021 végéig szóló szerződést kötnek csaknem 2 milliárd forint értékben. A tendert a vállalat a független MTN Audit Kft. szakmai felügyelete mellett bonyolítja le, az Extreme Digital és az eMAG televíziós stratégiájának tervezését 2020 áprilisától az Extreme Digital korábbi lead ügynöksége, a

Perform Consulting végzi majd el. Várkonyi Balázs, az Extreme Digital alapító-ügyvezetője elárulta: a mostani tender csupán kezdeti állomása az egyesülési folyamatnak.

A Gazdasági Versenyhivatal tavaly októberben hagyta jóvá a fúziót. Ennek keretében az Extreme Digital és az eMAG magyarországi leányvállalata egy közös céget hoz létre, amelyben az előbbi cég 48 százalékos, az utóbbi pedig 52 százalékos részesedést birtokol. A közös vállalat vezérigazgatója Várkonyi Balázs lesz, míg Kelemen Gyula, az Extreme Digital társalapítója az új cég pénzügyi igazgatói tisztségét tölti be. Catalin Dit, az eMAG korábbi hazai ügyvezetője az új vállalat kereskedelmi igazgatójaként folytatja munkáját.

A szerződés értéke csaknem 2 milliárd forint

VG-ÖSSZEÁLLÍTÁS

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 15., szerda, 4. oldal)

Tavaly 30 ezer panasz érkezett a fogyasztóvédelemhez

Műsorvezető: - Idén is számíthatnak a családok és a tisztességes vállalkozások a fogyasztóvédelemre. A helyszíni vizsgálatok mellett kiemelten ellenőrzik majd az elektronikus kereskedelmet és foglalkoznak a kettős minőség kérdéskörével is - mondta a területért felelős helyettes államtitkár. Keszthelyi Nikoletta közölte: tavaly 30 ezer panasz érkezett a fogyasztóvédelemhez. Több mint 7000 üzletet ellenőriztek és minden harmadiknál találtak valamilyen jogsértést.

[Eredeti](#)

(Petőfi Rádió, 2020. január 15., szerda, 14 óra)

Változhatnak az élelmiszerkönyvi előírások

Meghozták a várt eredményt a Magyar Élelmiszerkönyv szigorításai, így az idén újabb termékkörök esetén várható az előírások módosítása. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal tájékoztatása szerint napirenden van a tejtermékekre, a gyorsfagyasztott élelmiszerekre, illetve a malomipari termékekre vonatkozó előírások módosítása is. Az ellenőrzések tapasztalatai alapján ritkák a visszaélések, a gyártók csak akkor használják a védett megnevezéseket, ha a termékek megfelelnek a szigorú követelményeknek. (magyar nemzet)

[Eredeti](#)

(Magyar Mezőgazdaság, 2020. január 15., szerda, 44. oldal)

Dízelbotrány: Lengyelországban is megbüntették a Volkswagent

9,4 milliárd forintnyi összegre.

Érdekel, hogy mi a véleménye a szakembereknek a globális és a magyar járműipar legnagyobb kihívásairól és az azokra adható legjobb válaszokról, megoldásokról? Jelentkezz még ma a Járműipar 2020 konferenciára! Portfolio-MAGE Járműipar 2020 INFÓJELENTKEZÉS Ismét megbüntették a Volkswagent a dízelbotrány miatt, ezúttal Lengyelország fogyasztóvédelmi felügyelete bírságolta meg a céget 120 millió zlotyira (9,4 milliárd forint). A szabályozó szerv szerint a Volkswagen környezetbarát reklámanyagi megtevésztették a fogyasztókat, mivel a járművek egyáltalán nem voltak környezetbarátok. A szabályozó szerv számára egyébként rekord mértékű bírság az emissziós botrány legfrissebb fejezete a Volkswagennek, a botrány nagyjából 30 milliárd eurós összértékű büntetést jelentett a Volkswagen számára, valamint jármű visszahívással és perköltséggel is járt, továbbá globális ellenreakciót váltott ki a dízeljárművekkel szemben. A Volkswagen 2015-ben beismerte, hogy csalást követett el az amerikai károsanyag-kibocsátási tesztjein. Egy szoftver gondoskodott arról, hogy a benzines autóknál a váltó minél gyorsabban a lehető legmagasabb fokozatba kapcsoljon, ezzel lehet ugyanis a benzinfogyasztást és kibocsátást csökkenteni, a dízeles autóknál azonban pont fordítva működött a szoftver, igyekezett a váltót mindig lehetőleg olyan alacsony fokozatban tartani, hogy a magas fordulatszám mellett megváltozzon az üzemanyagkeverék, hogy emiatt korábban elinduljon a kipufogógáz-tisztítás a katalizátorban. A cég jól teljesített tavaly, a márkaszintű eladások 0,5 százalékkal nőttek globálisan, a részvényárfolyam 1,4 százalékkal került ma lejjebb. (Reuters) Címlapkép: Florian Gaertner/Photothek via Getty Images -

[Eredeti](#)

(portfolio.hu, 2020. január 15., szerda)

Visszahívás: Toyota benzinpumpa

A Toyota 700 ezer autót hív vissza. Az USA-ban. özel 700 ezer Lexus és Toyota gépjárművet hív vissza az autógyártó az Egyesült Államokban a benzinpumpa meghibásodás miatt, írja az Origo. A vállalat szerint a benzinpumpák meghibásodása akár a járművek motorját is tönkretelheti. Ráadásul a hiba nagy sebességen történő vezetéskor lép fel, így komolyan balesetveszélyes. A [...]

A Toyota 700 ezer autót hív vissza. Az USA-ban. özel 700 ezer Lexus és Toyota gépjárművet hív vissza az autógyártó az Egyesült Államokban a benzinpumpa meghibásodás miatt, írja az Origo. A vállalat szerint a benzinpumpák meghibásodása akár a járművek motorját is tönkretelheti. Ráadásul a hiba nagy sebességen történő vezetéskor lép fel, így komolyan balesetveszélyes. A Toyota bejelentése szerint már vizsgálják a problémát és március közepéig értesíteni fogják a tulajdonosokat. Az alábbi járművekre vonatkozik a visszahívás: 2018-2019-es Lexus LS 500, LC 500, RC 350, RC 300, GS 350, IS 300, ES 350, LX 570, GX 460, és RX 350 modellek bizonyos 2019-es Lexus NX 300, RX 350L és GS 300 modellek bizonyos 2018-2019-es Toyota 4Runner, Camry, Highlander, Land Cruiser, Sequoia, Sienna, Tacoma és Tundra modellek bizonyos 2019-es Toyota Avalon és Corolla modellek. (Origo, 2020. január 15.) Visszahívás: Volvo a soron A Volvo 500 ezer autót rendelt vissza. A Volvo Cars több mint 500 ezer autóját rendelte vissza ellenőrzésre világszerte egy hibás motorelem miatt, amely akár tüzet is okozhat, írja a Napi.hu. A cég szóvivője azt mondta, hogy a 2014 és 2019 között gyártott négyhengeres dízelmotorokra vonatkozik a visszahívás olyan modellek esetében mint a S60, S80, S90, V40, V60, V70, V90, XC60 és XC90 - írta az MTI. A szóvivő hangsúlyozta, hogy a motornál lévő egyik műanyagcső ritka esetben a hőmérsékletváltozás miatt elolvadhat. Ez néhány esetben tüzet okozott, sérülésről azonban nincs tudomása a cégnek. A svéd Volvo Cars 2010-ben került a kínai Geely tulajdonába, amely a tíz legnagyobb kínai autógyártó egyike. (Napi.hu, 2019. július 22.) Visszahívás: most Mercedes Daimler: hatvanezer Mercedest vissza. A Daimler konszernnek hatvanezer Mercedes-Benz GLK 220 típusú dízelmotoros autót kell azonnali hatállyal visszahívnia szervizekbe átalakításra, írja a Világgazdaság, az MTI, valamint a német Bild am Sonntag lap értesülése nyomán. A német szövetségi közlekedési minisztérium hírügynökségi megkeresésre adott tájékoztatása alapján a német szövetségi gépjármű-felügyelet, a Kraftfahrtbundesamt (KBA) meg nem engedett szoftveres kikapcsoló funkciót azonosított be az Euro 5-ös besorolású OM 651 dízelmotormodellek emissziós értékeket szabályozó rendszerében. A Daimler közölte, hogy a kifogásolt szoftveres funkciót nem tartja szabályellenesnek, ezért fellebbezéssel él a minisztérium visszahívási rendelkezésével szemben. A KBA által megkövetelt szoftveres átalakítást azonban a Daimler mindettől függetlenül végrehajtja és a továbbiakban is a legmesszebbmenőkig együttműködik a hatósággal. A KBA által kifogásolt szoftveres funkció állítólag késlelteti a motor hűtőrendszerében az üzemi hőmérséklet elérését, és ezáltal a szabványos mérési eljárás során a megkövetelt határérték alatt tartja a motor nitrogén-oxid-kibocsátását. A minisztérium visszahívási rendeletéről elsőként beszámoló Bild am Sonntag értesülése szerint az emissziós értékeket szabályozó rendszerrel szemben emelt technikai kifogás a Mercedes-Benz C és E osztályú modelljeire is kiterjedhet, és akár 700 ezer járművet is érinthet. (Világgazdaság, 2019. június 24.) Visszahívás: csak a Ford kormányja rossz A Ford több mint egymillió autót

hív vissza. A Ford bejelentette, hogy az 1,3 millió visszahívott autó közül 1,2 millió Ford Explorer SUV, amely kormányhibája azt eredményezheti, hogy a sofőr teljesen elveszti az uralmat az autó fölött, írja az Origo. Az autógyártó minden érintett tulajdonost figyelmeztet. A hiba a 2010 május 17 és a 2017 január 26 közötti modelleket érinti. A kormányhiba az elülső felfüggesztés töréséhez vezethet, amelynek következtében a sofőr teljesen elveszítheti az uralmat a jármű fölött. A vállalat szóvivője szerint nem tudnak senkiről, aki megsérült volna ennek következtében. Ugyan az Explorer tette ki a mostani visszahívás jelentős részét, de nemcsak ezzel a típussal voltak gondok, hiszen 123 ezer F-150-es is érintett volt. A vállalat már korábban visszahívott 1,5 milliót ebből a típusból a meghibásodó váltó miatt, amely figyelmeztetés nélkül vált le egyes fokozatba. Az idei év kezdetén összesen 953 ezer autót hívott vissza a Ford a Takata légszákok meghibásodása miatt. Ezek jelentős része az Egyesült Államokban forgalomba helyezett autókat érintette. Tavaly decemberben pedig 874 ezer F-150-es pickupt hívtak vissza tűzveszélyre hivatkozva. (Origo, 2013. június 13.)

Visszahívás: most a légszák Százezernél is több új autóját hívja vissza a Honda. A Honda Motor Co. bejelentette, hogy légszákproblémák miatt visszahív 137 ezer új SUV-ot, miután az Egyesült Államokból három olyan esetet jelentettek, amikor a vezetés közben minden ok nélkül kinyíló légszákok sérülést okoztak, írja az Origo. A japán autógyártó azt közölte, hogy az 2019-es évjáratú CR-V modellekről van szó, amelyeknél el kell végezni a szükséges javításokat, hogy megelőzhetőek legyenek a további meghibásodások. Szerencsére balesetet egyetlen alkalommal sem okoztak a kinyíló légszákok. A Reuters szerint a visszahívás 118 ezer autót érint az Egyesült Államokban, illetve 19 ezret Dél-Koreában és Kanadában. A Honda emellett további 19 ezer, 2018. májusa előtt forgalomba helyezett négykerekűt is visszahívott az elmúlt időszakban, amelyeknél a Takata légszákok nem megfelelő beszerelése miatt merültek fel problémák. Ugyanakkor a cég részéről hangsúlyozzák, hogy ezeknek az eseteknek semmi köze a Takata légszákoknál korábban tapasztalt meghibásodásokhoz, amikor a 2000-es években az Egyesült Államokban 12,9 millió járművet kellett visszahívniuk. A maguktól kinyíló légszákok miatt bekövetkezett balesetek akkor 14 halálos áldozatot követeltek. (Origo, 2019. május 23.)

Visszahívás: extrákból Mercedes, BMW, Porsche. Minőségi problémák miatt három, a világ autógyártásának élvonalába tartozó cég, a Mercedes, a BMW és a Porsche, összesen mintegy 180 ezer gépjárművet rendelik vissza Ázsiában - írja az Origo Asia Times nyomán. Az állami piacfelügyeleti hatóság szerint a Peking Benz Automotive 96 ezer autóját hívja vissza. A visszahívás a C- és az E-osztályú, valamint a GLC SUV modelleket érinti, melyeket 2016. október 18. és 2019. április 13. között gyártottak Kínában. Az ok a kormányrendszer tengelye körül utólagosan észlelt minőségi problémák. A bejelentés szerint a visszahívással néhány import C- és E-osztályú Mercedes-Benz autó is érintett. Egy másik nagy nevű gyártónak, a Porsche-nak, 50 ezer, Kínában értékesített járművet kell berendelnie, lehetséges biztonsági problémák miatt. A Cayman és a Boxster modelleket 2016. március 2. és idén február 14. között gyártották. Szintén berendelik a 2016. szeptember 8. és 2019. június 27. között gyártott Panamera és Cayenne modelleket (több mint 30 ezer darabot), hogy azokon szoftveres frissítést végezzenek. A BMW, a Toyota és a Volkswagen szintén visszahívásokat jelentettek be, március 15-én, a Fogyasztóvédelmi Világnapon. (Origo, 2019. március 21.)

Visszahívás: Jaguar Land Rover Itt az újabb emissziós balhé, 44 ezer autót hívnak vissza. Tíz modelljének egyes példányait kénytelen visszarendelni a Jaguar Land Rover, miután kiderült, hogy azok jóval a hivatalosan igazoltak felett bocsátanak ki üvegházhatású szennyező anyagokat - írja az Origo a The Guardian nyomán. A brit autóiipari óriás, a Jaguar Land Rover legalább 44 ezer autóját kénytelen visszahívni, miután a brit hatósági ellenőrzések kiderült, hogy egyes modellek több szén-dioxidot bocsátanak ki, mint azt korábban közölték. A hírt az EU nem élelmiszerekkel foglalkozó, termékbiztonsági riasztási rendszerétől is

megerősítették. A visszahívások egyaránt érintenek Land Rover és Jaguar márkanévek alatt futó autókat. A legnagyobb brit autógyártónak ingyenesen kell elvégeznie a szükséges változtatásokat a járműveken. Ezek az előzetes információk szerint szoftverfrissítéseket és fizikai beavatkozásokat is jelentenek. Ugyanakkor a vállalat szóvivője azt közölte, egyes Range Rover Evoque modelleknél az abroncsokat is cserélni kell. A cég azt is közölte, elsősorban a 2016 és 2019 között gyártott autók érintettek a visszahívással, és néhány dízelüzemű modellt is be kell hogy rendeljenek. Az emissziós értékek kapcsán most nagy figyelem hárul az autógyártókra, különösen a Volkswagen-botrány után. Az európai gyártók nagy közösségi nyomás alatt vannak, hogy járműveik kibocsátását folyamatosan csökkentsék, így támogatva az EU emissziós és környezetvédelmi céljainak megvalósítását. A Jaguar Land Rover finansziális értelemben nem viseli meg a most bejelentett visszahívás, de mint a brit lapok megjegyzik, nagyon rosszkor jött a cégnek, hiszen épp a közelmúltban jelentették be 4.500 fős leépítésüket a drasztikusan csökkenő eredményeikre hivatkozva. Azt is hozzátették, hogy autókat a gyártók elsősorban biztonságtechnikai okokból hívnak vissza, és viszonylag ritka az, hogy teljes szériákat rendeljenek be emissziós problémák miatt. A cég közleményt adott ki, amelyben megerősítették, hogy a szükséges változtatásokat ingyenesen elvégzik, és ezt követően minden berendelt autót igyekeznek a lehető leghamarabb kiadni tulajdonosának. (Origo, 2019. március 14.)

Visszahívás: következik Ford Nagy a baj: 1,5 millió autót hívott vissza a Ford. A Ford 1,5 millió F-150 pickuptól hívott vissza az Egyesült Államokban és Kanadában a sebességváltók esetleges meghibásodása miatt, írja az Origo. Az intézkedés a 2011-2013. közötti évjáratú, hatfokozatú automata sebességváltóval szerelt járműveket érinti. Ezeknél a pickupoknál ugyanis a sebességváltó a sofőr szándékától függetlenül, menet közben visszaválthat első fokozatba, aminek következtében a vezető elveszítheti az uralmat a gépjármű felett. A Reuters cikke szerint a Fordnál öt, ilyen meghibásodás miatt bekövetkezett balesetről tudnak, és a továbbiakat elkerülendő, döntöttek az esetlegesen érintett járművek visszahívásáról. Az amerikai autógyártó két másik visszahívást is tervez. Az egyik a 2017-2019. között gyártott, Észak-Amerikában futó Lincoln Continentalokra vonatkozik majd, amelyeknél vezetés közben kinyílhat az ajtó. A másik visszahívás pedig 4.200, a 2019-es modellévben gyártott Ford Mustangot, Lincoln Nautilust és Lincoln Navigatort fog érinteni, amelyeknél az autókereskedésekben szoftverfrissítést hajtanak majd végre. (Origo, 2019. március 6.)

Visszahívás: Subaru Nem mindig világít a féklámpa. A Subaru Corp. japán autógyár világszerte 2,3 millió autót hív vissza szervizekbe javításra a féklámpa-kapcsoló meghibásodásának megelőzésére - írja a Napi.hu, az autógyárnak a tokiói közlekedési minisztériumnak benyújtott közleménye nyomán. A visszahívási akció a 2008 szeptembere és 2017 márciusa között készült Subaru Forester és Impreza modellekre vonatkozik. A közlemény szerint tisztítószerek és kozmetikai cikkek kipárolgásai a jármű elektromos rendszerének a korrózióját okozhatják, ami esetenként a féklámpa kapcsolásának elmaradásához vezethet, egyúttal problémát okozhat a motor indításakor is. A Subaru mintegy 1.400 olyan esetről számolt be, amikor a féklámpa-kapcsoló meghibásodott Japánban, hangsúlyozva, hogy a hibák nem okoztak balesetet - írja az MTI. 2018-ban a Subaru 1 millió gépkocsit értékesített. (Napi.hu, 2019. február 28.)

Visszahívás: most Toyota Váratlanul megállnak. A Toyota 2,43 millió hibrid hajtású, 2008 októbere és 2014 novembere közt gyártott Priust és Aurist hív vissza egy olyan hiba miatt, ami balesethez is vezethet, írja a Totalcar. A gyártó indoklása szerint előfordulhat a kérdéses autókkal, hogy váratlanul megállnak. Erre a hibrid rendszer egyfajta, a Toyota által eddig nem részletezett meghibásodása miatt kerülhet sor, amelynek következtében a hajtásrendszer vészüzemre kapcsol. Az átkapcsolás a jármű leállításával jár, bár később tovább lehet vele haladni. Az autógyártó szerint egyelőre nem tudnak olyan esetről, ahol a jelenség balesetet okozott volna. Ezzel együtt Japánban 1,25 millió, az Egyesült Államokban 830 ezer,

Európában pedig 290 ezer autót visszahívnak a hiba kijavítása érdekében. (Totalcar, 2018. október 5.) General Motors visszahívás: 3,3 millió 3,3 millió autót hív vissza a General Motors. Meghibásodott felfüggesztés miatt intézkednek. A cég ingyenesen javítja az összes érintett autót, írja a Népszava. 3.3 millió Buick, Chevrolet és Cadillac márkájú autóját hívja vissza a General Motors (GM) Kínában - írja a Reuters. A visszahívás október 20-ával veszi kezdetét a felfüggesztési rendszer hibája miatt, derül ki a kínai piacszabályozás közleményéből. A visszahívott járművek mind 2013 és 2018 között készültek. Javításukat díjtalanul vállalja a GM. (Népszava, 2018. szeptember 29.) Visszahívás: rossz a BMW légkondíciója Közel 140 ezer autót hív vissza a BMW. A bajor autógyár selejtes légkondicionáló rendszerek miatt több mint 139 ezer, a legújabb 3-as sorozatba tartozó autót hív vissza, írja a Napi.hu. A visszahívás kiterjed 89 ezer olyan járműre, amelyet 2005 májusától 2011 júliusáig gyártottak Kínában, és 50 ezer importált jármű gyártása 2005 januárja és 2011 júliusa között - összegzi a Reuters. Az északkelet-kínai székhelyű BMW Brilliance Automotive Ltd és a BMW China Automotive Trading ellenőrzi az autókat, és ingyenesen kicseréli a hibás alkatrészeket. Augusztus elején a gyártó Európában 200 ezer autót hívott vissza, mert gondok akadtak a kipufogógázt visszavezető rendszerrel a dízelautóknál. (Napi.hu, 2018. szeptember 16.) Visszahívás: nem tétlenkedik a Ford 2 millió autót kell visszahívni. A Ford 2 millió autóját hívja vissza biztonsági problémák miatt, írja az Origo a brit lapra, az Independentre hivatkozva. Az autógyártó bejelentése szerint a biztonsági övek egyes komponenseivel van a baj. Az öveknél egyes esetekben szikra keletkezhet, ami tűzveszély fennállását jelenti, közölte a vállalat. A Ford jelentése szerint az USA területén 17, Kanada területén pedig 6 olyan esetről tudnak, amikor füst vagy tűz keletkezett a feltárt hibának köszönhetően. Sérüléssel, balesettel egyik sem járt. A cég azt közölte, a vezetőülés és a mellette lévő utasülés biztonsági öveit érinti a probléma. A visszahívás a Ford 2015 és 2018 között gyártott Ford F-150 Regular Cab, valamint a SuperCrew Cab modelljeire terjed ki. Ezek "pickup" típusú járművek. A cég a visszahívást egyelőre észak-amerikai területi hatállyal jelentette be. (Origo, 2018. szeptember 7.) Visszahívás: Toyota 1 millió Elektromos hiba miatt füstölhet is az autó. A Toyota bejelentése szerint rengeteg járművet, pontosabban 1 millió 30 ezer darabot is érinthet a tervezett visszahívás, többek között a benzin-hibrid Prius modelleket - írja az Origo a Reuters nyomán. A visszahívás Japánban, Észak-Amerikában és Európában, de a cég közlése szerint, valószínűleg más régiókban értékesített autókat is érint. A Toyota arról adott információt, probléma lehet a motor közelében futó vezetékkel, melyek potenciális gyulladásveszélyt jelentenek. A cég belföldön a közlekedésügyi és szállítmányozási miniszterrel egyeztetett a japán vásárlókat érintő visszahívásról. Ezt követően közölte, a probléma érinti a hibrid járműveket is, amelyekben a teljesítményszabályozó egységhez csatlakozó vezeték érintkezésbe kerülhet a burkolattal. Ez elektromos rövidzárlathoz vezethet. A probléma a 2015 júniusától 2018 májusáig Japánban gyártott járműveket érinti. Érintettek a Prius és a C-HR kompakt modellek SUV plug-in verziói, amelyet Japánban, Európában, Ausztráliában és más országokban is értékesítettek. A visszahívott autók körülbelül felét Japánban értékesítették, mondta a Toyota szóvivője, Jean-Yves Jault. Az Egyesült Államokban csak Prius modelleket kell visszahívni, ott viszont 192 ezer jármű lehet érintett. A szóvivő megerősítette, Japánban már történt olyan eset a rövidzárlathoz kapcsolódva, amikor a jármű, bár nem gyulladt ki, de füstölni kezdett a karosszéria alatt. (Origo, 2018. szeptember 5.) Visszahívás: most Audi 60 ezer luxus-Audit hívnak vissza csalás miatt. Károsanyag kibocsátás: szoftverhiba. Visszahívják 60 ezer Audi luxusautót a szisztematikus károsanyag-kibocsátási manipuláció miatt. A német környezetvédelmi hatóság, a KBA az A6-os és A7-es típusoknál talált rá a károsanyag-kibocsátást szabálytalanul befolyásoló szoftveres megoldásra. A Volkswagen csoporthoz tartozó Audi köteles visszahívni az érintett mintegy

60 ezer gyártmányt, és a KBA által jóváhagyott eljárással eltávolítani a szabálytalan szoftvert, amely fokozott nitrogén-oxid-kibocsátást okozhat. A szabálytalan motorvezérlő rendszerrel felszerelt autók közül 33 ezer darabot Németországon kívül tartanak forgalomban. A KBA már több mint 150 ezer Audi visszahívását rendelte el hasonló okokból a VW dízelbotrányának kezdete óta, több tízezer kocsit pedig a gyártó önként hívott vissza szervizre. A botrány 2015 szeptemberében kezdődött, amikor az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége megvádolta a VW-t, hogy olyan szoftvert telepített 482 ezer dízelüzemű jármű kipufogógáz-tisztító berendezésébe, amely érzékeli a mérés körülményeit. A VW elismerte a csalást, az ügy világszerte a VW 11 millió gépjárművét érinti. (Index, 2018. június 6.) Chrysler: több milliós visszahívás 5 millió "fékezhetetlen" autót hív vissza a Fiat Chrysler, írja a Portfolio. A Fiat Chrysler közel 5 millió autót hív vissza, mert egy szoftverhiba miatt - bár szerencsétlen lépések sorozataként - de előfordulhat, hogy a tempomat kikapcsolhatatlan lesz, és az autó fékezhetetlenné válik - írja a The Wall Street Journal. A programozási hiba javítása miatt többek között Dodge-okat, Jeepeket, Ramokat és Chyrlereket kell visszahívni. "Nem valószínű események sorozataként" előfordulhat, hogy a járművek fékezhetetlenné válnak, igaz, ehhez egy rövidzárlatra is szükség lenne. De a gyártó elméleti esetében még a fékre sem reagálna az autó, a tempomat kikapcsolhatatlanná válna. Két éve történt hasonló számú visszahívás a gyártónál, akkor egy légsákhhoz kapcsolódó hiba miatt hívtak vissza 4,3 millió autót. A következő típusok érintettek: 2015-17 Chrysler 200 sedan, 2014-18 Chrysler 300 sedan, 2017-18 Chrysler Pacifica minivan, 2015-18 Dodge Challenger coupe, 2014-18 Dodge Charger sedan, 2014-18 Dodge Journey CUV, 2014-18 Dodge Durango SUV, 2014-18 Jeep Cherokee SUV, 2014-18 Jeep Grand Cherokee SUV, 2018 Jeep Wrangler, 2014-19 Ram 1500 pickup, 2014-18 Ram 2500 pickup, 2014-18 Ram 3500 pickup, 2014-18 Ram 3500 cab chassis, 2014-18 Ram 4500/5500 cab chassis (Portfolio, 2018. május 25.) Visszahívás: Daimler kisbusz A Daimlernek kisbuszokat kell visszahívnia. A versenytárs Volkswagen csoport (VW) dízelbotrányához hasonló rendellenességre hivatkozva több ezer kisbusz visszahívására kötelezte a Daimler német járműgyártó csoportot a német szövetségi közúti közlekedési hatóság (KBA). A társaság azt közölte, hogy nem történt jogsértés, írja a Napi.hu. A KBA megítélése szerint az 1,6 literes, Euro 6 környezetvédelmi besorolású dízelmotorral szerelt Mercedes-Benz Vito kisbuszoknál nem felel meg az előírásoknak két programbeállítás a kipufogógáz tisztítását végző berendezés vezérlésében. Ezért a hatóság 6.300 jármű visszahívására és szervizelésére kötelezte a céget. A Daimler vitatja a KBA megállapításait, és kész bíróság előtt rendezni a vitát. Azonban ettől függetlenül mindenben együttműködik a hatósággal, és a jóváhagyott verzióval frissíti majd a programot. A KBA a VW dízelbotránya miatt indított vizsgálatot a Daimlernél, és feltűnően magas nitrogén-oxid-kibocsátást mutatott ki több Mercedes-modellnél, amelyekben egy programbeállítás révén a külső hőmérséklet függvényében - hideg időben - csökkenhet a kipufogógáz tisztítását végző berendezés teljesítménye. A Daimler magyarázata szerint a megoldás a motor károsodásának elkerülését szolgálja. A vita eddigi szakaszai megegyezéssel zárultak, a Daimler vállalta, hogy önként és ingyen módosítja a berendezés vezérlését az érintett gyártmányokban. A társaság ezzel kapcsolatban közleményében kiemelte, hogy a Vito eleve része a 2017 nyarán indított visszahívási akciónak, amelyben több mint hárommillió Mercedes-Benz gyártmány motorvezérlő szoftverét frissítik. A VW dízelbotránya 2015 szeptemberében kezdődött, amikor az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) megvádolta a céget, hogy olyan szoftvert telepített 482 ezer dízelüzemű jármű kipufogógáz-tisztító berendezésébe, amely érzékeli a mérés körülményeit. Az autó így a teszteken a valóságos nitrogén-oxid-kibocsátás töredékét produkálja, vagyis csal a vizsgán. A VW elismerte a csalást. Az ügy világszerte a VW mintegy 11 millió gépjárművét érinti. (Napi.hu, 2018. május 24.) Dízelátok: Porsche

visszahívás Visszahívna hatvanezer Porschét. Baj van a dízelek szoftverével. Visszahívna hatvanezer Porsche városi terepjárót károsanyag-kibocsátási manipuláció miatt, a német közúti közlekedési hatóság (KBA) döntése nyomán, írja a Portfolio az MTI nyomán. A hatóság a Porsche Cayenne és a Porsche Macan modelleknél talált szabálytalanságok miatt arra kötelezte a gyártót, hogy rendeljen vissza szervizre 6.755 darab Euro 6 környezetvédelmi besorolású, 4,2 literes, nyolchengeres, turbófeltöltős dízelmotorral szerelt Cayenne-t és 52.831 darab Euro 6-os, 3,0 literes, hathengeres, turbófeltöltős dízelmotorral szerelt Macant. A kocsik többségét - 40.452 darabot - Németországon kívül tartják üzemben. A közlemény szerint a motorokat szabályellenesen a kipufogógázt tisztító berendezés kikapcsolására szolgáló szoftverrel szerelték, így előfordulhat, hogy a megengedettnél több nitrogén-oxidot bocsátanak ki. A gyártónak el kell távolítania a programot. Az eset a Porschét is magában foglaló Volkswagen csoport (VW) dízelmotorjának újabb fejezete. Az ügy 2015 szeptemberében kezdődött, amikor az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) megvádolta a VW-t, hogy olyan szoftvert telepített 482 ezer dízelmű jármű kipufogógáz-tisztító berendezésébe, amely érzékeli a mérés körülményeit. Az autó így a teszteken a valóságos nitrogén-oxid-kibocsátás töredékét produkálja, vagyis csal a vizsgán. A VW elismerte a csalást. Az ügy világszerte a VW mintegy 11 millió gépjárművét érinti, ezek közül 8,5 milliót az EU-ban adtak el. A VW a világ legnagyobb gépjárműgyártója, 2017-ben 10,7 millió járművet értékesített, ami 4,3 százalékos növekedés az egy évvel korábbihoz képest. A csoporthoz névadó Volkswagen és a Porsche mellett az Audi, a Skoda a Seat, a Bentley, a Bugatti és a Lamborghini autómárka tartozik. Saját márkájú haszonjárművei mellett a Scania és a MAN tehergépjárműveket, illetve a Ducati sportmotorokékpárokat is a VW gyártja. (Portfolio, 2018. május 18.) VW visszahívás: ne használd azt az ülést VW polo, Seat, Ibiza, Arona: ne használd az ülést, mert kioldódik a biztonsági öv. A Volkswagen a májusban 411 ezer autóját hívja vissza egy biztonsági öv-hiba miatt - írja az Index az MTI nyomán. A visszahívott autók közé tartozik 220 ezer új Polo és 191 ezer spanyol Seat: 2017-es és 2018-as Ibizák, valamint 2018-as Aronák. A probléma a bal hátsó biztonsági övvel van, mert a zárja kioldódhat, ha a bal hátsó és a hátsó középső ülésen is ül utas, és az autó gyorsan vált sávot. A Volkswagennek továbbra is a biztonság az egyik legfontosabb, ezért a cég áttervezte a biztonsági öv zárját, és ezt beszerelve már nem fordulhat elő ez a probléma - írta közleményében a cégcsoport. Egy másik közleményben a Volkswagen arra kérte a visszahívott típusok tulajdonosait, hogy amíg a javítást el nem végzik a szervizek, ne használják a hátsó középső ülést. Az ügyfelek a visszahívásról levelet kapnak. A visszahívás teljesen ingyenes lesz minden tulajdonosnak. (blokk.com: most azért nem teljesen világos, hogy a bal hátsó, vagy a hátsó középső, vagy mindkét ülés használata veszélyes.) (Index, 2018. május 12.) Csavar a Tesla-ban, mehet vissza 123 ezer autót hív vissza a Tesla. A 2016 áprilisa előtt gyártott Model S szedánokat visszahívja a Tesla a szervókormány csavarjainak lehetséges meghibásodása miatt, írja az Index. A visszahívás mintegy 123 ezer autót érint - közölte az MTI. A cég hangsúlyozza, hogy a probléma sem balesetet, sem sérülést nem okozott, és a visszahívás a Model X és Model 3 típust nem érinti. (Index, 2018. március 30.) Visszahívás: Toyota, légszák Már megint a légszák, most a Toyota hív vissza. A Toyota japán járműgyártó mintegy 645 ezer autót hív vissza ellenőrzésre világszerte a légszákok esetleges meghibásodása miatt. A visszarendelés a 2015 májusa és a 2016 márciusa között gyártott Toyota Prius, Lexus RX és Lexus NX típusokat érinti - írja az MTI nyomán az Index. A Toyota hangsúlyozta, hogy az intézkedés nem az elmúlt időszakban nagy botrányt kavart, halálos áldozatokat is követelő Takata-légszákokkal van közvetlenül összefüggésben. A cég közleménye szerint az autók összeszerelésekor olyan hiba keletkezhetett, ami rövidzárlatot okozhat, és emiatt esetleg nem nyílik ki ütközéskor a légszák. A társaság jelezte: nincs tudomása egyetlen olyan balesetről,

amit a most feltárt esetleges hiba okozott volna. A Toyota januárban több mint 600 ezer autóját volt kénytelen visszahívni ellenőrzésre Észak-Amerikában, akkor kifejezetten a Takata-légzsákokkal kapcsolatos gondok miatt. A Takata légzsákokkal előfordult már, hogy nem fújódtak fel, vagy rosszul nyíltak ki, és emiatt elszakadtak. Olyan esetekről is tudni, amikor a légzsákokat felfújó pirotechnikai eszköz robbanótöltete idővel nedvességgel szívta meg magát, ami instabillá tette a vegyületet, és az eredetileg tervezettnél nagyobb erejű, repeszképző robbanást okozott. (Index, 2018. február 4.) A Nissan 1,2 milliót hív vissza Szabálytalan minőségi ellenőrzés miatt 1,2 millió autót hív vissza vizsgálatra a Nissan Motor Co. A japán közlekedési minisztérium és a Nissan vizsgálatai szerint az autógyár mind a hat japán üzemében végeztek minőségi ellenőrzést a feladat ellátására nem jogosult szakemberek. A hat üzemből ötben pedig felmerült annak a gyanúja is, hogy még a dokumentumokat is meghamisították a gyakorlat elleplezése érdekében. A Nissan előbbieik miatt 2014 januárja és 2017 szeptembere között 1,2 millió Japánban készült autót hív vissza szakszervezetekbe ellenőrzésre. Az érintett 38 modell és modellvariáció között szerepel a Note kompakt, a Serena egyterű, a Leaf elektromos autó, valamint a Murano szabadidő terepjáró, valamint további tíz, a Mazda Motor Corp. és a Suzuki Motor Corp. számára gyártott autó is. A visszahívási akció 25 milliárd jen (189 millió euró) költséget jelent a Nissannak. A visszahívott járművek mellett a márkakereskedői hálózaton lévő 34 ezer autót is ellenőrzi a Nissan. (Napi.hu, 2017. október 6.) Volkswagen: ötmillió légzsák gyanús A Volkswagen 4,9 millió Takata-légzsákkal felszerelt autót hív vissza Kínában ellenőrzésre. Japán gyártó légzsákjai több halálos balesetet okoztak világszerte, írja a Világgazdaság. A Volkswagen AG és két kínai leánycége, a FAW-Volkswagen és a SAIC Volkswagen összesen 4,9 millió, Takata légzsákkal felszerelt autót hív vissza felülvizsgálatra a 2017 márciusától 2019 elejéig tartó időszakban, jelentette be az illetékes kínai hatóság. A kínai minőségellenőrzési hivatal (AQSIQ) még korábban felszólította a VW-t, a General Motors-t és a Mercedes Benz-t arra, hogy ellenőriztessék azokat az autóikat, amelyekbe a Takata japán cég légzsákjait építették. A helyi hatóságok becslése szerint több mint 20 millió azoknak az autóknek a száma Kínában, amelyekben Takata légzsák van és amelyek meghibásodása miatt világszerte legalább 16-an életüket veszítették és 180-an megsérültek. A Takata által gyártott légzsákokkal előfordult már, hogy nem fújódtak fel, vagy rosszul nyíltak ki és emiatt elszakadtak. Olyan esetekről is tudni, amikor a légzsákokat felfújó pirotechnikai eszköz robbanótöltete idővel nedvességgel szívta meg magát, ami instabillá tette a vegyületet, és az eredetileg tervezettnél nagyobb erejű, repeszképző robbanást okozott. (Világgazdaság, 2017. szeptember 14.) Ja, a Porsche is 22 ezer darab dízelest kell visszahívni. Porsche autógyárnak vissza kell hívnia a 3,0 literes dízelmotorral rendelkező Cayenne modelleket a motor emissziós értékeit módosító szoftver miatt, jelentette be Alexander Dobrindt német szövetségi közlekedési miniszter, számol be az Index róla. A közlekedési miniszter elmondta, hogy a 3,0 literes dízelmotoros Porsche Cayenne modell motorvezérlő szoftverében a motor emissziós értékeit manipuláló úgynevezett "defeat device" funkcióra bukkantak a tesztelést végző hatóság szakemberei. A vezérlő szoftver tesztelési paraméterek észlelése esetén "indítási bemelegítő" üzemmódba kapcsolja át a motort, írja az MTI. A miniszter bejelentette az érintett Cayenne modell típusengedélyének a bevonását és elmondta, hogy a Porsche autógyár viseli a visszahívás teljes költségét. A közlemény szerint Németországban 7.500, Európában 22 ezer van forgalomban az érintett modellekből és újak már nem kerülhetnek a piacra. (Index, 2017. július 27.) Merci: hárommillió vissza A dízel szele megcsapta a Mercedest is. A Daimler visszahív szervizelésre több mint hárommillió Mercedes-Benz típusú gépkocsit, közölte a német autógyártó, ugyanis a versenytárs Volkswagennél kirobbant dízelbotrányhoz hasonló visszaélés gyanújába keveredett, írja az Origo. Közleményük szerint a korábban indított önkéntes visszahívási akciót kiterjesztik

csaknem valamennyi Európában értékesített, EU5 és EU6 környezetvédelmi besorolású, dízelüzemű Mercedes-Benz gépkocsira. 220 millió euróba fáj mindez, ma A társaság mintegy 220 millió eurót (68 milliárd forintot) fordít a károsanyag-kibocsátást érintő beavatkozásra, amelyet ingyenesen végeznek el. A visszahívás július végén kezdődik, és az autók nagy száma miatt várhatóan hosszabb ideig tart majd. Az intézkedést a német hatóságokkal szoros együttműködésben végzik el. A társaság igazgatóságának elnöke, Dieter Zetsche hangsúlyozta, hogy bizonytalanságot kelt a VW 2015-ben kirobbant dízelbotránya nyomán indult "közéleti vita a dízelmotorokról, különösen a mi fogyasztóinknál". A Daimler ezért nemcsak a több mint hárommillió kocsit ingyenes átalakításával, hanem egy "teljesen új dízelmotorcsalád gyors piaci bevezetésével" is igyekszik megerősíteni a dízeltechnológia iránti bizalmat, amely "meggyőződésünk szerint továbbra is szilárd eleme lesz a meghajtási rendszerek összességének, nem utolsósorban az alacsony szén-dioxid-kibocsátás miatt" - mondta a Daimler vezetője. Baj: túl sok a nitrogén-oxid A német közúti közlekedési hatóság (KBA) a VW dízelbotránya miatt indított vizsgálatai feltűnően magas nitrogén-oxid-kibocsátást mutattak ki egyes Mercedes-modelleknél, amelyekben egy szerkezet a külső hőmérséklet függvényében - hideg időben - csökkentheti a kipufogógáz tisztítását végző berendezés teljesítményét. A Daimler indoklása szerint ez a megoldás a motor károsodásának elkerülését szolgálja. Az ügy végül megegyezéssel zárult, a gyártó vállalta, hogy önként visszahív 274 ezer autót, és módosítja a káros anyag tisztítását végző berendezést szabályozó szerkezet beállításait. A társaság szerint ezt a márciusban indított, és nagyjából 45 százalékban már elvégzett visszahívási akciót terjesztik most ki. Ügyészségi vizsgálat is folyik Az ügy közvetlen előzménye a stuttgarti ügyészség vizsgálata, amelyet - a hatóság közleménye szerint - a Daimlernél dolgozó "ismert és ismeretlen" személyek ellen indítottak dízelüzemű autók károsanyag-kibocsátásával kapcsolatos manipuláció és jogsértő reklámgyanúja miatt. Ebben a vizsgálatban német sajtóértesülések szerint arra utaló adatokat tártak fel, hogy a társaság 2008-tól 2016-ig nagyjából egymillió olyan autót és kisbuszt adott el, amelynek motorja vizsgálati körülmények között a maximálisan engedélyezettnél kevesebb káros anyagot termel, a forgalomban viszont többet. A szövetségi közlekedési minisztérium még júliusban az ügyészség megállapításai nyomán berendelte a Daimler képviselőit a dízelbotrányral foglalkozó minisztériumi bizottság elé. A tárca tájékoztatása szerint a megbeszélésen Ola Källenius fejlesztési igazgató ismertette a Daimler álláspontját, miszerint a társaság a jogi előírásoknak megfelelően tevékenykedik. A minisztérium pedig úgy döntött, hogy további Daimler-gyártmányok ellenőrzésére utasítja a KBA-t. (Origo, 2017. július 18.) Takata légszák: hárommillió autó vissza Ford, Mazda, Nissan. A Takata japán cég újabb 2,7 millió autót hív vissza a légszákok ellenőrzésére az Egyesült Államokban, olvasható az NHTSA, az amerikai közlekedésbiztonsági felügyelet honlapján, a Napi.hu beszámolója szerint. A visszahívás a 2005 és 2012 között gyártott Ford, Mazda és Nissan autókra vonatkozik. A Takata nem közölte, hogy a három márka mely modelljeit érinti a döntés. A Takata eddig mintegy 70 millió autót hívott vissza légszákjainak az ellenőrzésére világszerte, ebből több mint 40 milliót csak az Egyesült Államokban. Az intézkedést az indokolja, hogy a Takata légszákokkal előfordult már, hogy nem fújódtak fel, vagy rosszul nyíltak ki és emiatt elszakadtak. Olyan esetekről is tudni, amikor a légszákokat felfújó pirotechnikai eszköz robbanótöltete idővel nedvességgel szívta meg magát, ami instabillá tette a vegyületet, és az eredetileg tervezettnél nagyobb erejű, repeszképző robbanást okozott. A légszákok meghibásodása miatt korábbi adatok szerint globálisan 17-en, az Egyesült Államokban 11-en meghaltak és mintegy 180-an megsérültek - írja az MTI. Nagy a gond 2017. júniusának végén a Takata csődvédelmet kért Japánban és az Egyesült Államokban, miután a cég több mint 9 milliárd dolláros (közel 2.500 milliárd forint) veszteséget szenvedett el hibás légszákjai miatt, amelyek az autóipar eddigi legnagyobb

visszahívási hullámát hozták. A Takata azzal, hogy csődvédelmet kért, jogilag lehetővé tette, hogy pénzügyi mentőövet kapjon a kínai tulajdonú, michigani központú Key Safety Systems (KSS) alkatrészgyártótól. A KSS mintegy 1,6 milliárd dollárért (435 milliárd forint) veszi meg a japán autóipari beszállító szinte minden vagyonelemét. A KSS azt is közölte, hogy kevés kivétellel megtartja a Takata alkalmazottait, és nem áll szándékában bezárni a cég egyetlen termelőegységét sem. A Takata csoport Japánban, Ázsiában, Amerikában, továbbá az európai, közel-keleti és afrikai régióban (EMEA) tevékenykedő, jogilag független, önállóan működő részlegekből áll. A Takatának Magyarországon, Miskolcon is van gyára. A Takata csődvédelem kérésének napján magyar leányvállalata, a Takata Safety Systems Hungary Kft. közleményt adott, ki, amelyben hangsúlyozta, hogy a Takata Európában nyereségesen működik, nem jelent csődöt, miskolci üzemében pedig zavartalanul folytatja a termelést, sőt bővíti kapacitását. (Napi.hu, 2017. július 12.) - admin

[Eredeti](#)

(blokk.com, 2020. január 15., szerda)

Új jelölések a magyar húspultokban: de mit jelent ez a sok zászló

Január 15-től, azaz mától, kötelező zászlóval megjelölni a sertéshús származási helyét, ugyanakkor nem kell arra számítani, hogy minden húspult tele lesz ilyen jelölésekkel, hiszen a szabály szerint csakis a 200 négyzetméternél nagyobb üzletekben kell zászlókkal jelölni a sertéshúst. Ez azt jelenti, hogy ezer bolt sincs az országban, ahol ezt alkalmazni fogják. A legtöbb vásárló egyébként nem arra kíváncsi, hogy a saját országából érkezik-e egy hús, sokkal inkább az EU-n kívüli termékkel szemben bizalmatlan. Mától, azaz január 15-től hatályos az a tavaly november végén megjelent a miniszteri rendelet, amely előírja, hogy a nem előrecsomagolt friss vagy hűtött sertéshús (a darált hús és a nyeselek kivételével) végső fogyasztónak történő értékesítésekor a származási országot jól láthatóan jelölni kell az eladás helyén. Habár úgy tűnhet, a magyar termékeket akarják így népszerűsíteni, ez azonban nem igaz. Az ugyanis az Európai Unió minden országában érvényes rendelkezés, hogy a különböző húson fel kell tüntetni az állat származási helyét, most a kormány csupán kiterjeszti ezt - írja a HVG. Nem kell azért arra számítani, hogy január 15-től minden egyes boltban zászlórengetegben navigálnak majd a vásárlók. A szabály szerint csakis a 200 négyzetméternél nagyobb üzletekben kell zászlókkal jelölni a sertéshúst, ott is csak akkor, ha húspultban árulják a terméket. (KAPCSOLODO-18863) Logikus kérdés, hogy pontosan melyik országot kell feltüntetni akkor, ha az állat több helyen is élt, illetve ha a feldolgozás több országban történt. Ebben az Európai Bizottság már 2013-ban rendet tett: megrendelt egy kutatást arról, hogy a fogyasztók milyen információkat szeretnének, amikor húst vesznek. Arra jutottak, hogy a legtöbb vásárló számára a legfontosabb nem az, hogy a saját országában dolgozták-e fel az állatot, hanem azt akarják tudni, hogy az EU-n belül vagy azon kívül történt-e a munka. A sertések esetében egész konkrétan azt kell jelölni az EU-s szabályozás szerint: ha fél évesnél idősebb korban vágták le, akkor melyik országban töltötte az állat az élete utolsó négy hónapját, ha korábban vágták le, de legalább 80 kilós volt, akkor azt, hogy hol élt, miután elérte a 30 kilós súlyt, ha 80 kiló és fél év alatt volt, akkor azt, hogy hol tartották egész életében, illetve azt, hogy melyik országban végezték a vágást. A darált húsnál és a húsnyesedéknél mások a szabályok, ott azt kell jelezni, hogy az EU-ból, az

EU-n kívülről, vagy belső és külső termelésből vegyesen származik a termék. Ezt a húshoz eddig is ki kellett írni - a rendelet úgy fogalmaz, hogy "az eladásra kínálás helyén", úgy, hogy a vevő egyértelműen el tudja különíteni, mi melyik országból származik -, mostantól a sertéshúsnál a szöveg mellett kell a kis zászló is. A rendelet megalkotói még arra is odafigyeltek, hogy ha egy származási hely van, akkor 5x3 centis zászlót kérjenek, ha más az állattartás helye és más a vágásé, akkor 4x2,5 centiseken kelljen jelölni mindkettőt. Forrás: MTI Fotó: Máthé ZoltánAz ellenőrök nem azt fogják persze figyelni, hogy milliméterre pontosan minden passzoljon, elsősorban azt vizsgálja majd a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), hogy minden termék zászlója azt az országot mutassa, amely a hozzájuk beérkezett nyomon követési dokumentumok alapján a helyes. Az élelmiszer-biztonsági hatóság azt is látja, hogy a hús melyik vágóhídről származik, tehát az, hogy melyik országból, csak a vevők számára lesz pluszinformáció, ennél sokkal fontosabb az, hogy probléma esetén pontosan visszakövethető a termék eredete.

Mától, azaz január 15-től hatályos az a tavaly november végén megjelent a miniszteri rendelet, amely előírja, hogy a nem előrecsomagolt friss vagy hűtött sertéshús (a darált hús és a nyesedék kivételével) végső fogyasztónak történő értékesítésekor a származási országot jól láthatóan jelölni kell az eladás helyén. Habár úgy tűnhet, a magyar termékeket akarják így népszerűsíteni, ez azonban nem igaz. Az ugyanis az Európai Unió minden országában érvényes rendelkezés, hogy a különböző húson fel kell tüntetni az állat származási helyét, most a kormány csupán kiterjeszti ezt - írja a HVG. Nem kell azért arra számítani, hogy január 15-től minden egyes boltban zászlórengetegben navigálnak majd a vásárlók. A szabály szerint csakis a 200 négyzetméternél nagyobb üzletekben kell zászlókkal jelölni a sertéshúst, ott is csak akkor, ha húspultban árulják a terméket. Logikus kérdés, hogy pontosan melyik országot kell feltüntetni akkor, ha az állat több helyen is élt, illetve ha a feldolgozás több országban történt. Ebben az Európai Bizottság már 2013-ban rendet tett: megrendelt egy kutatást arról, hogy a fogyasztók milyen információkat szeretnének, amikor húst vesznek. Arra jutottak, hogy a legtöbb vásárló számára a legfontosabb nem az, hogy a saját országában dolgozták-e fel az állatot, hanem azt akarják tudni, hogy az EU-n belül vagy azon kívül történt-e a munka. A sertések esetében egész konkrétan azt kell jelölni az EU-s szabályozás szerint: ha fél évesnél idősebb korában vágták le, akkor melyik országban töltötte az állat az élete utolsó négy hónapját, ha korábban vágták le, de legalább 80 kilós volt, akkor azt, hogy hol élt, miután elérte a 30 kilós súlyt, ha 80 kiló és fél év alatt volt, akkor azt, hogy hol tartották egész életében, illetve azt, hogy melyik országban végezték a vágást. A darált húsnál és a húсныesedéknél mások a szabályok, ott azt kell jelezni, hogy az EU-ból, az EU-n kívülről, vagy belső és külső termelésből vegyesen származik a termék. Ezt a húshoz eddig is ki kellett írni - a rendelet úgy fogalmaz, hogy "az eladásra kínálás helyén", úgy, hogy a vevő egyértelműen el tudja különíteni, mi melyik országból származik -, mostantól a sertéshúsnál a szöveg mellett kell a kis zászló is. A rendelet megalkotói még arra is odafigyeltek, hogy ha egy származási hely van, akkor 5x3 centis zászlót kérjenek, ha más az állattartás helye és más a vágásé, akkor 4x2,5 centiseken kelljen jelölni mindkettőt. Az ellenőrök nem azt fogják persze figyelni, hogy milliméterre pontosan minden passzoljon, elsősorban azt vizsgálja majd a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), hogy minden termék zászlója azt az országot mutassa, amely a hozzájuk beérkezett nyomon követési dokumentumok alapján a helyes. Az élelmiszer-biztonsági hatóság azt is látja, hogy a hús melyik vágóhídről származik, tehát az, hogy melyik országból, csak a vevők számára lesz pluszinformáció, ennél sokkal fontosabb az, hogy probléma esetén pontosan visszakövethető a termék eredete. -

[Eredeti](#)

(agrarszektor.hu, 2020. január 15., szerda)

Egységes töltőt akarnak minden eszközhöz az európai parlamenti képviselők

Folyamatosan nő a gyártókra nehezedő nyomás.

Folyamatosan nő a gyártókra nehezedő nyomás.

Az európai parlamenti képviselők szeretnék, ha hatékonyan csökkenteni lehetne az elektromos és elektronikai hulladékok mennyiségét Európában, ezért a gyártókat arra akarják rávenni, hogy egységes töltőt fejlesszenek ki a mobil- és okostelefonokhoz, a táblagépekhez, az elektronikus könyvolvasókhoz és más készülékekhez.

A képviselők azt szeretnék, ha a kérdésben az Európai Bizottság egyre nagyobb nyomást helyezne a gyártókra, ezért szerették volna az álláspontjukat megismertetni Thierry Bretonnal, az Európai Unió belső piaci biztosával. Az érvelésük középpontjában az az adat áll, miszerint csak az EU-ban a régi töltőkábelek miatt évente 51 000 tonna elektronikai hulladék keletkezik. Az Európai Parlament az elképzelések alapján január végén fog szavazni a kérdésben és akkor hirdeti majd ki az álláspontját tartalmazó határozatot is.

Evelyne Gebhardt, az SPD európai uniós politikusa és az Európai Parlament Fogyasztóvédelmi Bizottságának tagja úgy vélte, hogy az Európai Bizottság eddigi törekvései, amelyek egy egységes töltő kifejlesztésére irányultak, nem voltak elegendőek. A képviselő azt a kérdést tette fel, hogy vajon mennyi időnek kell még eltelnie ahhoz, hogy az Európai Bizottság belássa, hogy az ipar a problémát nem fogja magától megoldani. Ezért nem szabad ezt a helyzetet elfogadni.

A téma már közel másfél évtizede húzódik az EU-ban. 2008 elején Hegyi Gyula európai parlamenti képviselő kezdeményezte, hogy az Európában forgalmazott mobiltelefonokhoz egységes töltőt és csatlakozót lehessen használni. Majd az EU 2009-ben, 2013-ban és 2018-ban is egységes töltőket akart, de az egészből eddig nem lett semmi. Ugyan 2009-ben 14 gyártó, köztük az Apple, a Huawei, a Nokia és a Samsung, írt alá egy önkéntes megállapodást arról, hogy 2011-ig egységesítik a töltőket, s a dokumentumot 2013-ban és 2014-ben is megújították, de mostanáig maradtak a Micro-USB- és az USB-C-portok, valamint az Apple saját szabványa az iPhone, az iPad és az iPod készülékekhez. -

[Eredeti](#)

(sg.hu, 2020. január 15., szerda)

Létkérdés a járványügyi védekezés

MADÁRINFLUENZA Csak a szabályokat betartó termelőknek jár kártalanítás

A Hajdú-Bihar megyei Létavértesen is megjelent a madárinfluenza egy kacsatartó gazdaságban - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). A vizsgálatok a legutóbbi, Komárom-Esztergom megyei esethez hasonlóan - amikor több mint 53 ezer pulykát kellett leölni - ezúttal is a H5N8-as vírustörzslet mutatták ki. A létavértesi gazdaságban már a gyanú alapján megkezdték a mintegy 115 ezres kacsáállomány leölését.

A Nébih közleménye szerint a betegség megjelenésében valószínűleg a közeli tóra járó vadmadarak játszhattak szerepet. A baromfit jelenleg is kötelező teljesen fedett, lehetőleg oldalról is zárt helyen etetni és itatni, és az almot is úgy tárolni, hogy ahhoz a vadmadarak ne férjenek hozzá. A hatóság jelezte, hogy az előírások hamarosan kiegészülnek a kötelező zártan tartással, de a fokozott kockázat miatt a gazdáknak már most érdemes gondoskodniuk az állományok zártan tartásáról.

"Valószínűleg lesznek még kitörések, hiszen ez a vírus nagyon fertőző, de nem tehetjük fel a kezünket, és nem mondhatjuk, hogy semmit nem tehetünk. Sőt, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az ágazat minél kisebb kárral vészelje át ezt az időszakot - mondta a Világgazdaságnak Csorbai Attila, a Baromfi Termék Tanács (BTT) elnök-igazgatója. - A vírus terjedését a vándor- és vadmadarakkal hozzuk összefüggésbe, ráadásul az idén az enyhe tél megkavarta a szokásos vándorlási rendet. Novemberben voltak olyan enyhe napok, hogy nem gondoltak táplálékhiányra, és nem indultak el. Bizonyos vadmadárfajok meg is telepedtek Magyarországon, amelyek hordozhatják ezt a vírust, ezért is különösen veszélyes ez a mostani időszak." Csorbai Attila hozzátette, hogy tavasszal, amikor ezek a madarak visszatérnek természetes élőhelyeikre, vélhetően a vírusnyomás is kisebb lesz.

A leölt állatok után állami kártalanítás jár. Ennek összege az állat forgalmi értéke, amelyet a termék tanács adatbázisa alapján állapítanak meg. Ehhez a legfrissebb ágazati statisztikai számokat használják, de az adatokban nyilvánvalóan vannak időbeni csúszások. Csorbai Attila szerint most valószínűleg az októberi lezárt statisztika alapján kalkulálják a forgalmi értéket, de az adatokat folyamatosan frissítik. A kártalanítás azonban nem alanyi jog, csak azok kaphatják meg, akik betartották a vonatkozó jogszabályokat - hívta fel a figyelmet az elnök-igazgató. Vagyis, ha például a zárt tartás az előírás, és ezt valaki nem teljesítette, elveszítheti az állami kártalanítást.

A 2016-2017-es magyarországi madárinfluenza-járvány következtében 13-15 milliárd forintot fizettek ki a termelők kártalanítására. A tényleges károk ugyanakkor ennél nagyobbak voltak: a közvetett veszteségeket a BTT annak idején mintegy 4 milliárd forintra becsülte. Ez az összeg az export kieséséből és az emiatt nyomottá váló belföldi árakból, valamint abból jött össze, hogy a járvány után sokáig nem lehetett betelepíteni az ólakat. Kár érte a vágóüzemeket is.

Valószínűleg lesznek még járványkitörések, mert az érintett vírus nagyon fertőző, de mindent meg kell tenni, hogy minél kisebb kárral vészeljük át ezt az időszakot

K. B. Z.

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 16., csütörtök, 3. oldal)

Tovább terjed a madárinfluenza

Újabb gazdaságban ütötte fel a fejét a madárinfluenza, így Komárom- Esztergom megye után már Hajdú-Bihar is érintetté vált. Bár a vírus az emberekre nem veszélyes, komoly fenyegetést jelent. A szakemberek szerint a kár elkerülhetetlen, amelynek mértéke a szigorú járványvédelmi intézkedések betartásával mérsékelhető. A kór terjedésének hírére néhány ázsiai piac máris lezárta határait a magyar baromfi előtt.

Ahogy az várható volt, a Komárom- Esztergom megyei eset után újabb helyen azonosították a madárinfluenzavírus jelenlétét az országban. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) közölte: egy létavérsesi kacsatartó gazdaságban is a jelentős gazdasági kárral fenyegető betegség H5N8 altípusát azonosították a laboratóriumi vizsgálatok. Míg a Bács melletti pulykatelepen a napokban több mint 53 ezer pulyka leöléséről kellett döntést hozniuk a hatóságoknak, a létavérsesi gazdaságban ennél jóval nagyobb számú, mintegy 115 ezres állományt kell felszámolni. A Nébih tájékoztatott: a hatóság a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtette, az állatok leölését már a betegség gyanújának észlelésekor megkezdték, a gazdaság körül pedig kijelölték a három kilométer sugarú védőkörzetet és a tíz kilométer sugarú megfigyelési körzetet. A szakemberek szerint a betegség megjelenésében valószínűleg a közeli tóra járó vadmadarak játszhattak szerepet.

A baromfikat jelenleg is kötelező teljesen fedett, lehetőleg oldalról is zárt helyen etetni és itatni, az almot szintén úgy kell tárolni, hogy ahhoz a vadmadarak ne férjenek hozzá. A Nébih szerint az előírások hamarosan kiegészülnek a kötelező zártan tartással, a fokozott kockázat miatt azonban a gazdálkodóknak már most érdemes gondoskodniuk az állataik elzárásáról.

A betegség legutóbb 2016-ban jelent meg az országban, akkor a legnagyobb pusztítást épp a betegségre leginkább fogékony víziszárnyas-ágazatban okozta a járvány. Csorbai Attila, a Baromfi Terméktanács (BTT) elnöke lapunknak elmondta: nem kérdés, hogy az újabb madárinfluenza-járvány kárt okoz, a veszteségek mértéke azonban nagyban függ a védekezési képességtől. Az elnök szerint a gazdaságokat a 2016- os járvánnyal ellentétben felkészültebben érte a betegség megjelenése. A telepítések során igyekeztek csak akkora állományokat telepíteni, amelyeket biztonsággal el is tudnak zárni. - Néhány héttel ezelőtt a lengyel esetek már felhívták a figyelmet arra, hogy a vírus ismét megjelent Európában. Az azóta eltelt időszakban a BTT is többször értesítette a tagjait, hogy az országos főállatorvosi határozat maradéktalan betartása mellett lehetséges csak állami kártalanításhoz jutni. Szigorú szankciókat helyeztünk kilátásba azon tagjainkkal szemben, akik nem tesznek eleget a járványvédelmi előírásoknak - mutatott rá. Bár a betegség terjesztéséért elsősorban a vadmadarak tehetők felelőssé, a vírust a levegő, a rágcsálók és akár az ember is terjesztheti. Csorbai Attila szerint ugyanakkor az érvényben lévő szabályok betartásával - az állatok és a takarmány elzárásával, az istállók fertőtlenítésével, a gépjárművek kerékfertőtlenítésével, valamint a személyforgalom korlátozásával minimálisra csökkenthető a betegség megjelenésének esélye. - A legfontosabb, hogy legyen hitünk és kitartásunk. Az intézkedések szigorú betartásával nagy mértékben csökkenteni tudjuk a megjelenés kockázatát - fogalmazott az elnök.

Bár a madárinfluenza jelen válfaja az emberre nem jelent veszélyt, felbukkanása komoly gazdasági károkat okozhat, sok ország léptethet életbe embargót. Például Ázsia nagy része bezáródhat a hazai baromfitermékek előtt. A Nébih már közölte: az Állategészségügyi Világszervezetnek tett bejelentést követően több ázsiai ország is úgy döntött, hogy ideiglenesen megtiltja élő baromfi és különböző baromfitermékek beszállítását Magyarországról. A betegség megjelenésének megítélése ugyanakkor országonként eltérő: Japán, Hongkong és Szingapúr csak az érintett két megyéből, Dél-Korea viszont az ország egész területéről nem fogad élő szárnyast, baromfitermékeket és tojást. A rendelkezések

január 12., illetve 14-e óta vannak érvényben, előfordulhat azonban, hogy az érintett országok a betegség detektálását megelőzően útnak indított szállítmányokat is feltartóztatják a határaikon, a betegség leghosszabb lappangási ideje ugyanis huszonegy nap.

Legutóbb a pulykák, most a kacsák fertőződtek meg a makacs kórtól
Fotó: MTI/Kelemen Zoltán Gergely
Köpöncei Csilla

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. január 16., csütörtök, 13. oldal)

Az élet minden területén megjelenik a fogyasztóvédelem

Az élet minden területén megjelenik a fogyasztóvédelem, ezért annak fókuszában tavaly a családok biztonsága és a tisztességes vállalkozások védelme állt, ennek az elvnek a követésére törekednek majd idén is - mondta tegnap Keszthelyi Nikoletta, az Innovációs és Technológiai Minisztérium fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára egy ellenőrzéssel egybekötött sajtótájékoztatón. Tavaly harmincezer panasz érkezett a fogyasztóvédelemhez, ez arányaiban az elmúlt évekhez hasonló nagyságrend. (ZD)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2020. január 16., csütörtök, 9. oldal)

Devizajátszma

Nem volt felmérhető az eladósodás felső határa

Lassan évtizede zajlanak a devizahiteles perek, és szinte minden esetben a bankok kerülnek ki győztesen. Nem, inkább az a helyes megközelítés, ha azt írjuk, az adósok az örök vesztesek. Azt kellene ugyanis bizonyítaniuk, hogy a kölcsön felvételekor nem tudták, és nem is láthatták előre, hogy akár teljes vagyonszétessel járó kockázatot vállalnak. A bankok szerint aki hitelt vesz fel, annak magának kell mérlegelnie, mit is vállal ezzel. Normális esetben így van, de a devizaalapú hitelezés nem normális, hanem különleges, számos manipulatív elemet tartalmazó, nem mindennapi kockázattal járó aktus. Az Európai Bíróság év eleji C-118/17-es és őszi C-26/18-as döntései azt mutatják, az uniós értékrend szerint ennek nem tehetők ki a hitelfelvevők. Szepesházi Péter ügyvéd, aki ezekben az ügyekben korábban bíróként maga is többször fordult az uniós testülethez, apró és inkább formai lépésnek tekinti, hogy a Kúria az EB-döntésre reagálva csupán megengedőbb döntéshozatalra utal a 2019. április 10-i közleményében, és továbbra sem hagyja, hogy a szerződéseket akként semmisítsék meg a bíróságok, hogy az eredeti felvett és kamatmentes forintösszegekben kelljen elszámolni az adósokkal.

- Ez a lehetőség továbbra is ki van zárva a - mondja a Kúria ezen tavaszi állásfoglalására utalva, ami annyit enged meg a hitelfelvetelek körülményeinek vizsgálata esetében, hogy az elégtelen tájékoztatás bizonyítása után a szerződésnek csak egy részletét semmisítse meg a bíróság. Szerinte a Kúria ezzel csak a látszatát teremti meg annak, hogy érvényesíti a hazai ítélkezési gyakorlatban az EB döntését. Árukladó módon a kúriai indoklás hozzáteszi, hogy eddig is mindenben megfeleltünk az európai uniós fogyasztóvédelmi jognak, csupán néhány megjegyzéssel egészítik ki a korábbi álláspontját. Szepesházi szerint azért átlátszó ez a vélemény, mert ha eddig is megfeleltünk az EU jogszabályainak, akkor most mégis miért változtatnak az eddgieken? Egyébként a hazai jogszabályok valóban eddig is biztosították, hogy nem megfelelő tájékoztatás esetén megsemmisíthető egy hitelszerződés, csak éppen a Kúria olyan jogegységi határozatokat hozott, amelyek aránytalanul nehezzé teszik annak bizonyítását, hogy a tájékoztatás elégséges volt vagy nem. Példával élve: ha a tájékoztatásban benne volt, hogy a kockázat jelentős, akkor a bírák többsége ezt még ma is elegendőnek tartja. Az árfolyamkockázat viszont csak akkor mérhető fel, ha a változás felső határát rögzítik. Ekkor az adós egy pontos számot látott volna, ami alapján eldöntheti, végső esetben tudja-e majd vállalni azt a magas törlesztést, vagy nem. Ez lett volna a tisztességes és az európai uniós jognak megfelelő magatartás a bankok részéről a hitelfelvételkor, nem a jelentős és más hasonlóan bizonytalan fogalmak használata.

Sokszor, sok helyen elmondták már a károsultak, kezdetektől elfogadhatatlan volt számukra, hogy az induló törlesztőrészeknél egyre magasabb összegeket kellett fizetniük, azt viszont nem teszik hozzá - hivatkozzák sokan -, hogy annak idején a forintitelnél jóval kedvezőbb kamat miatt örömmel vállalták a devizában számolt hitel felvételét. - Emiatt látszólag jogosan beszél a pénzügyi oldal közös kockázatról. Más kérdés, hogy utóbbi pénzmozgásnak a kamatparitás gazdasági törvényszerűsége miatt semmi esélye nem volt középtávon sem, és a mai napig sincs, viszont a forint gyengülése realitás. Visszatérve az EB döntéseire - mert tavaly egy (C-51/17-es), idén két, az adósoknak kedvező elbírálási lehetőséget is felvázoló ítélet született már Luxemburgban - mit tehetnének a bíróságok, amit eddig nem?

- Az árfolyamrész - tehát a hitelfelvételkor és a mindenkori törlesztés pillanatában érvényes eladási ár különbsége - kérdésében léphetnének és lépniük is kellene - mondja Szepesházi Péter, aki szerint az uniós jog alapján visszamenőlegesen pusztán az árfolyamrész okán az összes devizaalapú hitelszerződést automatikusan érvénytelennek kellene tekinteni, és a kamatmentes kölcsönösszeg hosszú idejű, részletekben történő visszafizetését kellene biztosítani az adósoknak. Egyébként a Győri Ítéletábrla 2019. december 10-én beadott az EU bíróságához egy ilyen célzatú indítványt. Ezenkívül vagy emellett az európai fogyasztóvédelmi irányelveket követve kártérítést kellene teljesíteni az adósok számára az esetleg megromlott lelki és fizikai egészségük, egzisztenciájuk és a jogellenes végrehajtások miatt. Mindezt ma nem ismeri el a magyar kormány, illetve a Kúria.

Arra sem kaptunk soha egyértelmű választ, hogy miért devizában számolják azt a hitelt, aminek az adós a vásárláskor csak a forint ellenértékében jut az ingatlanhoz, majd ezt követően az eredeti árfolyamtól elszakadva a deviza mindenkori, hazai pénzben számolt árfolyamán törleszt. Ilyen értékállandósági kikötést a gyengébb fél, így például az euró alapú tartásdíjnál a gyermek, hitelnél a fogyasztó javára szabad(na) csak alkalmazni. A hitelfelvevő soha nem lát devizát, ő a vásárlói oldalon mindig forintügyletek során jut az ingatlanhoz, amelynek piaci értékéhez képest a kamatokon túl jóval többet fizet vissza a futamidő végén.

Az sem tisztázott, hogy a bankok részéről ez csupán egy spekulatív számítási módszer, amely papíron jegyzi a különböző árfolyamokat és e szerint követeli a visszafizetést, vagy a pénzintézetek valóban megvásárolták a piacon azt a devizamennyiséget, amit azután hitelként forgattak. Észszerűtlen és életszerűtlen, hogy valaki négymillióért vásárol egy

Suzukit, ebből kétmilliót devizahitelben vesz fel, majd a futamidő végére 6,5 milliót fizet vissza. A lakások esetében még durvább a helyzet, nemegyszer a felvett összeg három-ötszörösére rüg a visszafizetendő pénz.

Sok tízezren buktak már eddig, sok ezreket veszélyeztet a végrehajtás, a kilakoltatás intézménye, mivel a bankok reménytelennek látszó hiteleiket eladják a követelésbehajtó cégeknek, ezek pedig abban érdekeltek, hogy kilakoltassák az eladósodott embereket, és az ingatlanokat ismét piacra dobják. A tavaszi kúriai álláspont ugyan Szepesházi Péter szerint túlságosan megengedő a korábbi bírói gyakorlattal szemben - mint írtuk fentebb -, a közleményben is kihangsúlyozzák, hogy eddig is megfelelt a hazai ítélkezés az európai jognak, de megjelentek olyan feltételezések, hogy ebben az évben áttörés várható, mégpedig az adósok javára.

- Nem vagyok túlzottan optimista, de van olyan verzió, ami változást hozhat - mondja a volt bíró, aki ma is több devizakárosult ügyét viszi a bíróságok előtt. Arra utal, ha úgy dönt a hazai politikai elit, hogy az Európai Unióval való viszonyt ne rontsa tovább, akkor változtathatnak a helyzeten. A kormány hozhat egy olyan törvényt, ami normális, mondjuk 180-200 Ft/CHF árfolyamon átváltja a megmaradt hiteleket. Szepesházi arra viszont mindenképpen számít, hogy az unió a már eddigi kérdéseken túl - tehát a bíróságok függetlensége, az Alkotmánybíróság működése, a korrupciós ügyek mellett - nyomást gyakorol a kormányra a devizahitelek miatt is, mert ilyen sok kilakoltatás, ilyen sok családi hitelválság egyetlen tagállamban az EU arcvesztése nélkül nem fogadható el.

Azt sem kizárt, hogy a 2022-es választás előtt a népszerűség csökkenése lenne várható, ha addig nem rendeznék ebbéli dolgaikat, de egy későbbi rendszerváltással is jöhet politikai megoldás.

A bankmentő Orbán

A magyar kormány 2015-ben olyan együttműködési megállapodást kötött az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal (EBRD), amelynek egyik részletében garanciát vállalt arra, hogy megkönnyíti a bankoknak a fizetni nem tudó adósok ingatlanjainak elvételét, egyben arra is ígéretet tett, hogy a hitelkárosultak ügyének rendezése során a bankokat ne érhesse veszteség. Különös egybeesés, hogy még egyetlen devizakárosult sem nyert pert és nem jutott kártérítéshez.

A megállapodás lefontosabb részletei:

EGYÜTTMŰKÖDÉS A MAGYARORSZÁGI BANKSZÉKTOR ÉS A REÁLGAZDASÁGI SZEKTOR TÁMOGATÁSÁBAN

(részlet:)

(a) A devizában denominált (devizaalapú hitelek - A szerk.) forintosításának szabályozásáról szóló, 2014. december 15-én kiadott 2014-es LXXVII. törvény végrehajtását úgy kell biztosítani, hogy a bankszektorban elkerülendők legyenek az árfolyamkockázathoz kapcsolódó további költségek.

(b) Biztosítani kell, hogy a bankok nem teljesítő hitelportfóliójának leépítésére irányuló kezdeményezések a nemzetközi legjobb gyakorlatot tükrözzék, különös tekintettel ezen programok átlátható és piaci alapú működésére. Továbbá a jövőbeni zálogjog-érvényesítések (ingatlanárverések - A szerk.) és kilakoltatások további korlátozásától tartózkodni kell. A már létező, a bajba jutott hitelesek ingatlanjainak megvásárlására vonatkozó, már létező programot ki kell bővíteni, és a jogosultsági feltételeket pedig lazítani kell.

é Jelzés a piacnak és a közvéleménynek, hogy a banki ügyfelek magáncsődjére és visszamenőleges hatályú felmondási jogaikra vonatkozóan nem kerül új törvény vagy jogszabály elrendelésre a Magyar Bankszövetséggel való megfelelő konzultáció és annak támogatása nélkül.

(d) A hatályos EU-jogszabályok szerinti, magyarországi kötelezettségek sérelme nélkül a magyar kormány tartózkodik olyan új törvények vagy intézkedések bevezetésétől, amelyek negatív hatással lehetnek a bankszektor profitabilitására - azokon kívül, amelyekre a magyar kormány az európai uniós tagságából fakadóan kötelezett.

A dokumentumot 2015. február 9-én írta alá Orbán Viktor miniszterelnök és Sir Suma Chakrabarti, az EBRD elnöke.

A hitelszerződés megkötését megelőző tájékoztatás

2014 februárja és júniusa között négy törvénymódosítás lépett hatályba a devizahitelek helyzetének javítása érdekében. Nem mindenki tudott élni a lehetőségekkel. Akinek nem volt kiemelkedően magas jövedelme vagy jelentős pénzügyi tartaléka, forrása, az maradt a pácban. Ami viszont jelzi, hogy a kormány is tisztában volt azzal, korábban mennyire tisztességtelen ügymenet révén nyújtottak devizahiteleket a bankok, az nem más, mint hogy 2014-ben végre a kötelező tájékoztatás részleteit is törvényben írta elő. Ebből a két legfontosabb részt emeltük ki:

5. § (1) A hitelező és a hitelközvetítő a hitelszerződés megkötését megelőzően a fogyasztó részére köteles olyan felvilágosítást adni, amelynek alapján a fogyasztó felmérheti, hogy az igénybe venni tervezett hitel megfelel-e az igényeinek és a pénzügyi teljesítőképességének. Ennek során a hitelező és a hitelközvetítő a fogyasztó rendelkezésére bocsátja a különböző ajánlatok összehasonlításához szükséges információkat annak érdekében, hogy a fogyasztó megalapozott döntést hozhasson a hitelszerződés esetleges megkötése tekintetében.

(3) Az (1) bekezdés szerinti felvilágosítást tömör és informatív módon úgy kell nyújtani, hogy az a fogyasztó számára érthető és áttekinthető legyen, reprezentatív példákkal ábrázolt módon mutassa be, hogy a hitelfelvétel törlesztése a jövedelmi viszonyaihoz, illetve annak esetleges változásához képest milyen terhet jelent, és hogy a törlesztés során milyen további kockázatokkal kell számolnia, ideértve a kamat- és az árfolyamkockázatot is.

Ha ezek a törvényi feltételek korábban is meglettek volna, sok ezer ember valószínűleg eláll a devizahitel felvételétől, mert pontosan felmérhette volna, meddig nyújthat. A tehetősebbek persze, amikor beütött a krach, élni tudtak a hitel forintra váltását, az árfolyam befagyasztását vagy a teljes végtörlesztést biztosító jogszabályi lehetőségekkel.

Rózsa Péter

[Eredeti](#)

(168 óra, 2020. január 16., csütörtök, 10+11+12. oldal)

"Szállítás közben sérült"

Állatkínzás a díjugratásban

Elverik a lovak lábát, hogy magasabbra ugorjanak. Úgy tűnik, az ilyen és ehhez hasonló esetekről a sportág szinte minden szereplője tud - a szövetségig bezárólag.

"Csak neveltünk rajta, hogy mi már állatvédők nem lehetünk" - mondja egy neve elhallgatását kérő fiatal lovasz, aki korábban profi díjugratók munkáját segítette.

Lapunk több forrásból is úgy értesült, hogy egyes versenyzők tiltott idomítási technikát alkalmaznak, amely komoly sérüléseket okozhat a lovaknak. Ezt a módszert "bárolásnak" hívják, az a lényege, hogy az állatnak fájdalmat kell éreznie az ugrás alatt, így legközelebb

magasabbra húzza a lábát. "Meg kell tanítani nekik, hogy tiszteljék az ugrást" - mondja egy forrásunk, aki 25 éven át versenyzett amatőrként.

Észrevétlenül elverni

A bárolásnak több módja van. A legegyszerűbb, ha az edzés során hamarabb ugratják el az állatot, ezért az leveri a rudat, vagy ha súlyokat tesznek a lábára, ami miatt nem tud elég magasra emelkedni. Előfordul, hogy ugrás közben megemelik - kézzel vagy csörlő segítségével - az akadályt. Ezt tetézni lehet azzal, ha keményebb, nehezebb, érdesebb vagy szúrósabb felületű rudat használnak az edzők, vagy ha verik az állat lábát (például lópálcával), hogy érzékenyebb legyen az ütközésre. Információink szerint az sem példa nélküli, hogy a ló már sebes, hólyagos lábát különböző csípős folyadékokkal (alkohollal vagy betadinnal) lelocsolják, hogy jobban kapkodja ugrás közben.

"Volt olyan ló, melynek annyira elverték az első két lábát, hogy ki kellett zárni egy versenyből. A díjugrató azt mondta: "szállítás közben sérült meg". Tudjuk, hogy ez mit jelent" - meséli forrásunk.

A bárolást edzéseken alkalmazzák, de úgy tudjuk, vannak arra is technikák, hogy a versenyek előtt, a bemelegítő pályákon is el lehessen verni észrevétlenül a lovak lábát. Egy másik forrásunk ugyancsak a díjugratók munkáját segítette lovászként, a lovak felügyelete, ápolása volt a feladata. Azt meséli, nemegyszer előfordult, hogy fel kellett sértenie az éppen versenyző ló lábát: fémdörzsölővel ("dörzsivel") megkaparta az állat pártaszélét (azt az érzékeny területet, ahol a pata kezdődik), majd csípős folyadékot fecskendezett rá. Ezután az állat jobban odafigyelt, hogy ne üsse be a lábát a rúdba, és végül magasabbra ugrott.

Megesett, hogy a ló a versenyt megelőző napon nem az elvárásokhoz mérten teljesített, ezért a stáb úgy döntött: késő esti edzést tartanak zárt ajtók mögött - másnap megnyerték a díjat. "A díjugrató sokszor nincs szoros személyes kapcsolatban az állattal: úgy tekint rá, mint egy munkaeszközre, és úgy is bánik vele, mintha az lenne" - mondja forrásunk.

A bárolás nemcsak a jó szereplés elérésére alkalmas. A lókereskedők jobban tudják értékesíteni a gyengén teljesítő állatot, ha előtte elverik a lábát, mert így nagyobb ugrást is végrehajt - egy tapasztalatlan, kezdő díjugratót könnyű megtéveszteni ezzel. Egyes cirkuszokban is előszeretettel alkalmazzák, ahol a lovaknak különböző (például égő) akadályokat kell átugraniuk.

"Piszkosul hasznos technika" - mondja a bárolásról egy név nélkül nyilatkozó díjugratóedző, aki 30 éve foglalkozik lovak idomításával. Szerinte azért nem derül fény ezekre az esetekre, mert a bárolást nehéz bizonyítani: ugyan a ló ugrásán látszik, ha korábban elverték, de mivel a verseny előtt történik, felületi sérülés nem marad az állat lábán - hacsak valaki nem veti el a súlykot. Más nyilatkozóink szerint a bárolás emléke egy idő után "kiszáll a lábukból". Ahogy egyre többet ugranak, úgy jön vissza a bátorságuk, tehát a módszer nem hatékony hosszú távra.

Mint mondják, csak azoknak a lovaknak kell a lábát veretni, amelyek nem tudnak kiemelkedően teljesíteni, az igazán tehetséges állatok esetében erre nincs szükség. Ennek ellentmond egy másik forrásunk, aki szerint azok a versenyzők, akik magas szinten teljesítenek, "mind csinálnak valamit a lovukkal", használnak valamilyen bárolási technikát. Hozzáteszi viszont: ha egy állatot "túl bárolnak", megijedhet annyira, hogy ne akarja teljesíteni az akadályt, és megálljon a rúd előtt, de akár fel is borulhat az ugrás során, ezért az edzőknek nagyon oda kell figyelniük, mennyire feszítik a húrt.

Több válaszadónk is egyetértett abban, hogy a szabályok, ellenőrzések és a lovas kultúra fejlődésének hála egyre kevesebb helyen fordul elő a bárolás. Megkerestük kérdéseinkkel Fábiansics Gábort, a Nemzeti Lovarda ügyvezetőjét, de nem kaptunk választ tőle. Beszéltünk viszont egy többszörös díjnyertes, válogatott díjugratóval, aki azt mondta:

"regényt lehetne írni az idomítási módszerekről", de a bárolásról állítása szerint tőlünk hallott először.

Doppingnak minősül

"Az állatvédelmi törvény egyértelműen rögzíti: az állatnak tilos indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni, az állatot károsítani. Szakmai megítélésünk szerint az említett "technikák" alkalmazása megsérti a fenti követelményt" - derül ki a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal válaszából.

Bárolással kapcsolatos konkrét megkeresés nem érkezett a hivatalhoz, de a Magyar Lovassport Szövetség Díjugrató Szakbizottsága által kiadott Díjugrató Szabályzat egyértelműen fogalmaz a veretéssel kapcsolatban: "a durvaság minden formája - a ló mértéktelen pálcázása, a sarkantyúk túlzott használata, a ló szájának rángatása - szabálysértésnek minősül, akárhol követik el a verseny helyszínén. Ha ilyen eset előfordul, a versenybíróóság határoz az alkalmazandó büntetésről (figyelmeztetés, kizárás, esetleg eltiltás, pénzbüntetés). Különösen súlyos szabálysértésnek minősül a ló lábának megütése bármilyen módszerrel, szabálytalan ívédők, segédeszközök használata, a lábvég, pártaszél bőrének érzékennyé tétele stb. Ezen esetekben a lovast az egész versenyből kizárik."

"Mint sajnos minden sportág, a lovaglás sem mentes a tiltott teljesítményfokozó szerek és módszerek használatától. A bárolás ennek, tehát doppingnak minősül" - mondja a szövetség főtitkára, Stróbl Dorottya. Ő is tud olyan esetről, amikor egy versenyző nem megengedett eszközökkel idomította a lovát. "Fegyelmi eljárás lefolytatása után a sportoló eredményeit megsemmisítettük, az edző tevékenységét pedig határozott időre felfüggesztettük."

Megkerestük Európa legnagyobb állatvédelmi szervezetét, a PETA Deutschlandot is, s mint elmondták, szoktak kapni lóveretéssel kapcsolatos megkereséseket. Ők irányítottak Maximilian Pickhez, a jól ismert német állatorvoshoz, aki kifejezetten lovakra specializálódott. "Néhány nagyon durva oktató fém söröskupakokat ragaszt a rúdra, amitől a ló óvatosabb lesz. Olyan is van, aki savat önt az állat lábára, hogy érzékenyebbé tegye" - adott ízelítőt a nemzetközi helyzetről az állatorvos.

A bárolás csak egy a díjugratásban alkalmazott kegyetlen módszerek közül. Értesüléseink szerint gyakori, hogy az állatokat túleröltetik, vagy pálcával elverik, ha nem sikerül egy ugrás. "A lovak a természetben ménesekben, tehát csoportokban élnek, ezért meg kell mutatni nekik, hogy ki a főnök. Másból pedig nem értenek, csak a fájdalomingerből" - halljuk egy forrásunktól, aki "szabályozott már rendre" díjugrató lovakat.

GYORSABBAN!

Az általunk megkérdezett, lovassportban jártas szakemberek válaszaiból kiderült, hogy az ügetésben is alkalmaznak megkérdőjelezhető módszereket. Egy forrásunk elmondta, hogy vannak zsokéék, akik dugót tesznek az állatok fülébe, s azt a véghajrá előtt kirántják egy zsinór segítségével, így a lovak a hirtelen zajok hatására rákapcsolnak. Hasonló technika, amikor a versenyző a pálcáját a ló füle mellett lebegteti, így az állat úgy érzi, gyorsabban kell szaladnia, ha el akarja kerülni, hogy rácsapjanak.

Béres Máté

[Eredeti](#)

(Magyar Narancs, 2020. január 16., csütörtök, 26+27. oldal)

Fizetett, de perre megy a GVH-val a Facebook

VERSENYFELÜGYELET A közösségi portált tulajdonló cég vélhetően a bírság összegét sokallja

Igaz, hogy a Facebook Ireland Ltd. határidőre befizette a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) által rá kiszabott 1,2 milliárd forintos bírságot, de a világ egyik legnagyobb közösségi oldalát tulajdonló cég élt a bírósági kereset lehetőségével - közölte a GVH a Világgazdaság érdeklődésére. Mindez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a vállalat közigazgatási pert kezdeményezett a versenyfelügyelet döntése ellen a Fővárosi Törvényszéken. Az ügyben lapunk megkérdezte a Facebook magyarországi jogi képviselőjét ellátó Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Irodát, hogy a cég miért nem fogadta el a versenytanács még 2019. december elején nyilvánosságra hozott határozatát, illetve milyen pontokban vitatja azt. Ritter Eszter partner, a versenyjogi szakjogi csoport társvezetője megerősítette a pereskedés tényét, de jelezte, hogy nincs felhatalmazásuk arra, hogy kommentálják a fejleményt.

A GVH még 2016-ban indított eljárást a Facebookkal szemben, mert a feltételezése szerint olyan állításokat fogalmazott meg a felületein, amelyek megtévesztők voltak, és ezért megsértették a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmát. A szlogenek a szolgáltatás ingyenességére utaltak, ezekkel a magyarországi felhasználók a nyitóoldalon 2010 januárjától 2019 augusztusáig, a sűgőközpontban pedig 2019 október végéig találkozhattak. A GVH a három évig tartó vizsgálódás során megállapította, hogy a Facebook jogsértést követett el: a fogyasztóknak ugyan valóban nem kellett díjat fizetniük a szolgáltatás igénybevételéért, de felhasználói aktivitásukkal és adataikkal üzleti hasznot hajtottak a vállalkozásnak, és így végeredményben fizettek a közösségi oldal használatáért. Ezt a gyakorlatot a GVH történetének legnagyobb, fogyasztóvédelmi ügyben kiszabott bírságával - 1,2 milliárd forinttal - szankcionálta. A rekord csak néhány hétig élt, a Telenor Magyarországra már 1,8 milliárd forintos retorziót szabott ki a versenyhivatal a megtévesztő reklámjai miatt. A telekommunikációs társaság azonnal jelezte, hogy nem fogadja el a döntést, és megteszi a szükséges jogi lépéseket.

A Facebook a GVH decemberi határozatára közleményben reagált, amelyből úgy tűnt, elismerik a felügyelet kifogásait. Ebben azt írták, hogy nemrégiben frissítették a felhasználási szerződésüket, hogy átláthatóbb legyen az üzleti modelljük. "Örömmel tölt el minket, hogy ezt a magyarországi hatóság is elismeri" - fogalmaztak. A közigazgatási per elindítása viszont azt mutatja, hogy a vállalat sokallja és bírósági felülvizsgálat útján mérsékelné a bírság összegét.

A versenyhivatal 1,2 milliárdos bírsága csak néhány hétig volt rekord
HECKER FLÓRIÁN

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 16., csütörtök, 4. oldal)

ITM: Már 70 iskolában szerezhethetnek fogyasztóvédelmi ismereteket a diákok

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium a hetvenedik oktatási intézmény munkáját ismerte el Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola címmel.

Az iskoláskorúak rendszeresen vásárolnak az interneten, közösségi oldalakon anélkül, hogy megfelelő tudással rendelkeznének jogaikról, lehetőségeikről, emiatt könnyen befolyásolhatók, megtéveszthetők. A fiatalok kiemelt célcsoporttá váltak a kereskedelem számára, a fogyasztóvédelem ezért célzott intézkedésekkel járul hozzá a biztonságukat fokozó felkészítésükhöz. A közlemény idézte Keszthelyi Nikolettát, aki kiemelte: "a tanulók ma már aktív vásárlóként jelennek meg az üzletekben és az online térben is. A hagyományos és az online médiában számos nyílt vagy burkolt reklámmal találkoznak, amelyeket megfontoltan és kritikusan érdemes kezelniük. Ezért is fontos minél korábban felkészíteni a diákokat a tudatos fogyasztói magatartásra, hogy felismerjék a megtévesztő hirdetéseket, és el tudják kerülni az esetleges problémákat." Az ITM a 2019/2020-as tanévben is meghirdette a diákok mindennapokban használható fogyasztóvédelmi ismereteinek megalapozását szolgáló "Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola" pályázatát. A tárcsa a negyedik alkalommal megjelent kiírás keretében ösztönzi és ismeri el az általános- és középiskolák érdemi intézkedéseit, helyi programjait, szemléletformáló tevékenységét, amellyel a fiatalokat a tudatos fogyasztói magatartás elsajátításában segítik. A pályázat a tanév ideje alatt bármikor benyújtható, a szükséges dokumentumok megtalálhatóak a www.fogyasztovedelem.kormany.hu honlapon, a pályázatok menüpontban. A Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola kitüntető címmel mostanra már 70 iskola, köztük 16 szakképzési centrum 41 szakiskolája büszkélkedhet. A magyarországi oktatási intézmények mellett a határon túlról egy nagyváradi és egy zentai iskola is kiérdemelte az elismerést. Az oktatási intézmények mindegyike eredményes lépéseket tett a diákok tudatosságának fejlesztése, a fogyasztóvédelmi ismeretek gyakorlatias átadása érdekében. A marcali iskola azzal vált méltóvá az elismerésre, hogy példamutató intézkedéseket hozott a fenntartható, tudatos fogyasztás elterjesztése, az internet és közösségi média felelős és biztonságos használatára nevelés szolgálatában. MTI - MTI

Eredeti

(hirtv.hu, 2020. január 16., csütörtök)

Polt Péter elárulta, hogy nyomoznak az egyik legnagyobb egészségügyi kartellügyben, de a gyanúsítottakat még nem hallgatták ki

Versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési eljárásban gyanújával nyomoz a Budapesti Rendőr-főkapitányság az "Egészségügyi eszközök energiamegtakarítást célzó beszerzésének támogatása" nevű EU-s pályázat ügyében - írja a 444 Polt Péter legfőbb ügyész Hadházy Ákosnak küldött válasza alapján. A Gazdasági Versenyhivatal 2016-ban kezdte vizsgálni a pályázathoz tartozó közbeszerzéseket, aztán januárban 1,6 milliárd forintos bírságot szabott ki 21 cégre. Hadházy Ákos független parlamenti képviselő arra volt kíváncsi, hogy érkezett-e feljelentés a Versenyhivatal eljárása alá vont cégeket vagy a közbeszerzések ajánlatkérőit, lebonyolítóit érintően, ha igen, kik tették a feljelentést, és mi lett ezeknek a sorsa, milyen büncselekmények elkövetésének gyanújával folytak (folynak) az esetleges nyomozások, mely nyomozóhatóságnál és milyen ügyszámon, van-e gyanúsítottja az esetleges nyomozásoknak, ha nincs nyomozás, nem gondolja-e indokoltnak büntetőeljárás megindítását. A rendőrség nyomoz, Polt Péter válaszából pedig még annyi derült ki, hogy a büntetőeljárás törvény 2018-as módosítása óta az ügyészségnek csak felügyeleti joga van a

nyomozás felderítési szakaszában. Irányítási jogköre csak akkor lesz, ha a gyanúsítottakat már kihallgatták, de ez még nem történt meg. -

Eredeti

(168ora.hu, 2020. január 16., csütörtök)

Kék ég, zöld fű, vidám tehén

A védjegyek több mint száz éve játszanak szerepet az agrártermékek piacra juttatásában. Nálunk az Agrárminisztérium most is dolgozik az élelmiszer- gyártóknak szánt többfokozatú, hatékony védjegyben. De a helyi termelők is készítenek független eredet- és védjegytalpi rendszereket

Legyen szó a meglévő bio védjegyekről, a kormányzat által működtetett Hungarikumok Gyűjteményéről, vagy épp a HÍR lógókról - a cél az, hogy átlátható követelményeknek megfelelő, nyomon követhető, hazai eredetű, kiváló minőségű élelmiszerek és mezőgazdasági termékek szülessenek. Persze az előírások betartása mellett legalább ilyen fontos szempont a termékek és védjegyek megismertetése a fogyasztókkal.

Főleg az idősebb korosztály bevett mondása, hogy "régen minden könnyebb és jobb volt." De még mennyire! A franciák egyik legismertebb ömlesztett sajtermékéhez fűződő legenda szerint kerekén 150 éve egy francia és egy svájci tejüzem egyesült. A francia termelő felesége épp Wagner egy operarészletét játszotta zongorán, amikor a tréfa kedvéért a társaságban az opera címére rimelő francia nyelvű kifejezést kerestek. Előbb csak kifejezésben, majd később egy kiváló tervező munkája nyomán grafikusán is megszületett a franciák "lég" védjegye, a nevető tehén, melynek oltalma már több mint 50 országra terjed ki.

Persze az újításra törekvés, a kreatív gondolkodás ma is nagyon fontos szerepet tölt be a társadalomban, de immár a magánjogi terület, a szellemi alkotások jog által szabályozott módon. Az ilyen művek két nagy ága a szerzői jog és az iparjogvédelem. Ez utóbbi garantálja nem csak a műszaki alkotások, áruk és szolgáltatások, hanem a dizájn és a különböző árujelzők, így a védjegyek védelmét is. A terület jogi szabályozása összetett, hiszen a találmányok szabadalmi oltalmáról és a növényfajtákról, valamint a védjegyekről és földrajzi árujelzőkről külön-külön törvény gondoskodik - nem is említve például a használati minták oltalmát.

Az ilyesfajta tulajdon védelméért a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH), vagyis a korábbi Magyar Szabadalmi Hivatal felelős. Általánosságban megjegyezhető: a védjegyek azzal segítik a fogyasztók tájékozódását, hogy grafikai úton ábrázolhatók, nyilvántartásba vett megjelölésként alkalmasak áruk és szolgáltatások azonosítására. A védjegy lehet egy szó, szóösszetétel, személynév, szlogen, lógó, színösszetétel stb. Az oltalom 10 évre igényelhető, megújítása korlátlan számban lehetséges.

Hazánkban több mint 55 ezer védjegy részesült nemzeti védelemben 2016-ban, a lajstromozott nemzeti védjegyek jelentős része magyar jogosultaké. Mivel az "összemosódás" gyakran tévedést okozhat, ezért érdemes minél konkrétan elhatárolni egymástól a védjegyeket, valamint a (lapunk előző havi számában említett) földrajzi árujelzőket. Bár ugyanaz a törvény tárgyalja mindkettőt - továbbá egy adott termék valamely jellemzőjét tanúsítják -, a védjegyek minőségjelző funkciója csak áttételesen érvényesül,

illetve a földrajzi árujelzők jobban kapcsolhatók az agrártermékekhez. Ráadásul a földrajzi származásra utaló megjelölés védjegyként történő lajstromozása tiltott is hazánkban.

Agrárjogi szempontból a hagyományos szolgáltatási, valamint együttes védjegyek mellett nagy szerepük van az úgynevezett tanúsító védjegyeknek, hiszen ezek az adott termék rendkívüli minőségi jellemzőit tanúsítják. Ennek a védjegytypusnak a jogosultja nem a használó lesz, hanem az a szervezet, amely engedélyezi a lógó használatát adott termékekkel kapcsolatban, emellett biztosítja az ellenőrzést is. A tanúsító védjegy akkor részesülhet bejelentés alapján oltalomban, ha ahhoz megfelelő szabályzat is társul, ami tartalmazza azokat a minőségi követelményeket, amelyek betartása a védjegyhasználó számára kötelező. Korábban - az 1970-es években - ismert volt hazánkban a "Kiváló Áruk Fóruma" tanúsító védjegy, míg napjainkban sokkal ismertebbek a "Kiváló Magyar Élelmiszer", vagy a Hungarikum védjegyek.

Ha saját védjegyet szeretnék...

Mind a termelők, mind a fogyasztók szempontjából fontos az egyes áruk és szolgáltatások egymástól való megkülönböztetése, beazonosíthatósága. A termelő választása szerint feltüntethet a termékein egy már lajstromozott, legtöbbször tanúsító védjegyet, vagy maga alakíthat ki egyet. Védjegyoltalomban - a fő szabály szerint - lényegében bármi részesülhet (például betű, szám, szóösszetétel, sík vagy térbeli alakzat, szín, színösszetétel, hologram, hangjelzés, illat stb.). Az egyedüli lényeges szempont, hogy legyen grafikai úton ábrázolható, és legyen alkalmas áruk vagy szolgáltatások egymástól való megkülönböztetésére.

Ebből következik, hogy ami nem ábrázolható grafikai úton, nem rendelkezik megkülönböztető képességgel, megteveszti a fogyasztót - netán felségjel vagy vallási jelkép jogellenes használatából ered -, az abszolút módon ki van zárva a védjegyoltalomból. Relatív kizáró ok esetén (például az új védjegy más személy korábban benyújtott és jóváhagyott védjegykérelmével ütközik) a bejegyzési akadály megszüntethető, ha a védjegyoltalmat korábban megszerző fél írásban hozzájáruló nyilatkozatot tesz arról, hogy a védjegyet a bejegyeztetést kérő másik fél használhassa.

Fogyasztóvédelmi okok miatt, ha egy korábban bejelentett védjeggyel összetéveszthetőségig hasonló megjelölésről van szó, amely a fogyasztó megtévesztésére alkalmas lehet, akkor sem részesülhet oltalomban az új "játékos", ha a korábbi bejelentésű védjegy tulajdonosa ehhez hozzájárult. Bármely természetes és jogi személy védjegyoltalmi eljárás útján lajstromoztathatja a védjegyet a SZTNH előtt. Egy árun akár több védjegy is alkalmazható.

Most szóljon, vagy hallgasson örökre...

A védjegyoltalom megszerzéséhez - a bejelentési kérelem mellett - szükséges a védjegy leírásának és grafikai ábrájának, valamint az ún. árujegyzéknek a benyújtása is. Ez utóbbi azon áruk (áruosztályok) és szolgáltatások felsorolását tartalmazza, amelyeken a védjegyet használni kívánják. Az SZTNH megvizsgálja a bejelentést, és kutatási jelentést készít arról, hogy vannak-e a bejegyzést gátló tényezők. Emellett nyilvánosan is közzéteszik az adott ábrát a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértéskönyvben, amely alapján abszolút kizáró ok miatt bárki, míg relatív kizáró ok miatt egy korábbi elsőbbségű jogosult felszólalással élhet. A védjegyoltalom tulajdonjogszerű jogviszony. Ebből következik, hogy a védjegyjogosultnak kizárólagos használati joga van, ennek alapján bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenysége körében azt használja. A kizárólagos használati jog csak a levédett teljes grafikai megjelölésre vonatkozhat, és csupán a benyújtott árujegyzékben szereplő termékeken alkalmazható.

Mivel a magyar szabályozás a védjegyet személyi vagyonnak tekinti, így nem kizárt a védjegy megterhelése (pl. hitel fedezetéül való felajánlása), a védjegy tulajdonjogának szerződéses átruházása, illetve használatának átengedése védjegylicencia-szerződés útján.

Fontos szabály, hogy ha egy védjegyjogosult 5 éven át megszakítás nélkül eltűri egy - az általa levédetett védjegyhez képest későbbi bejelentésű, de azonos, vagy ahhoz megtevesztésig hasonló - védjegynek az országban történő használatát, noha tudomása volt e használatról, a továbbiakban nem léphet fel e későbbi bejelentésű védjegy használójával szemben.

Bioélelmiszertől az eredetvédett borig

Hazánkban jelenleg is számos élelmiszeripari, illetve mezőgazdasági védjegy van forgalomban. Ezek közül a tavalyi évben a bioélelmiszereket védő lógók kapcsán merült fel több vitás kérdés. Egy megyei napilap hivatkozott a Magyar Tudományos Akadémiához kötődő online felületen megjelent, neves szakértő által jegyzett tanulmányra. Az írás szerint nem biztos, hogy a biotermékek mindegyike valóban biztonságos is. Állításának alátámasztására a szakértő a megengedett permetszerek túlzott mértékű alkalmazását, valamint a nem megfelelő trágyázást hozza fel példaképpen. Az egyébként hivatkozásokkal alá nem támasztott állítások vélhetőleg nem állják meg a helyüket. Ugyanis az Európai Unióban az ökológiai gazdálkodást az 1990-es évek elejétől kezdve befolyásolják különféle jogszabályok, amelyek kiterjednek többek között a termékek címkézésére is. Az EU-ban végzett forgalmazás kapcsán alapvetően két típusú védjegy használatos, az uniós jelzés, valamint a nemzeti védjegy. Az előbbi egységes zöld lógó, melyet minden tagországnak fel kell tüntetnie a termékein a fogyasztók számára. Az ő pontos tájékoztatásuk érdekében a közösségi védjegy használata olyan termékekre korlátozódik, amelyek kizárólag ökológiai összetevőkből állnak.

A nemzeti védjegyek a minden országban kötelezően működtetett ellenőrző szervezetek által kibocsátott védjegyek, amelyek lehetőséget nyújtanak, hogy a hatósági elismerést, elfogadást követően az adott területet ellenőrizték, tanúsítsák. Hazánkban jelenleg két szervezet felügyelete alatt tevékenykedhetnek a gazdálkodók: a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. (HU-ÖKO-01) és a Hungária ÖKO Garancia Kft. (HU-ÖKO-02). A szervezetek által tanúsított termékek csomagolásán szerepel a hazai tanúsító szervezet kódja attól függően, hogy melyik szervezet ellenőrzése alatt termelték.

Továbbá kötelezően szerepelnie kell rajta az Európai Unió ökológiai gazdálkodás lógójának, illetve bizonyos esetekben a terméken megtalálható az "ellenőrzött ökológiai gazdálkodásból származó" szöveg. Ám a részletekre kiterjedő alapos jogi szabályozás önmagában kevés. Sokkal fontosabb, hogy a védjegy - ebben az esetben a bio védjegy - a bizalom forrása legyen, aminek alapvető feltétele a tudatos fogyasztói réteg megléte, amely ismeri és keresi a védjeggyel ellátott termékeket.

Védjegyeket persze nem csak bio származású agrártermékeken alkalmaznak, hanem például borokon vagy más szeszes italokon is, bár a cél ebben az esetben is az eredet, illetve a magas minőség igazolása. Példaképpen említhetők a tavalyi év végén első ízben bemutatott csopaki Kódex-borok, amelyeket kizárólag szigorúan ellenőrzött besorolású dülőkről lehet szüretelni. Mégpedig öt településről, meghatározott terméshozammal, vegyszermentes gazdálkodással és a borkészítés során is kizárólag természetes módszert alkalmazva. Vagyis a Kódex védjegy nemcsak a védett eredetet igazolja, hanem azt is, hogy a tőkék megmetszésétől a kész bor palackozásáig folyamatos és szigorú ellenőrzés alá esik a termék.

Kétszintű nemzeti védjegyrendszer

Az Agrárminisztérium tavaly, az év második felében jelentette be egy új védjegy rendszer tervét. A Kiváló Minőségű Élelmiszer (KMÉ) bevezetésében az Agrárminisztérium szerint az élelmiszerlánc minden szereplője érintett. E védjegyrendszernek két fokozata ismeretes. Az első az "alapszint", melyre mezőgazdasági termelők, kistermelők, élelmiszer előállítás, feldolgozást végző kis-, közepes- és nagyvállalkozások, valamint saját márkás termékeket forgalmazó élelmiszer-kereskedelmi vállalkozások pályázhatnak. Akik szeretnék elnyerni az

új védjegyet, azok pályázatot kell benyújtsanak, amit az agrártárca, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, illetve az adott ágazat szakemberei bírálják el. Továbbá minden alkalommal sor kerül egy helyszíni auditra is.

Újabb komplex vizsgálatokon kell átesniük az előállítóknak az aranyfokozat megszerzéséhez, ennek alapja a termékmustra. Lényege, hogy a Magyarországon ugyanazon terméktípusba tartozó termékek közül kiválasztják a legjobbkat, és ezek pályázhatnak. A szeptemberi OMÉK-on már átadták az első cégeknek a KMÉ védjegyet, a legjobb tejfelek ugyanis megkapták az alap-, illetve az aranyfokozatot.

Az új védjegyre fokozatosan lehet majd pályázni a különböző ágazatokban, 2020 a tej és tejtermékek éve lesz, januártól első körben ezek termelői jelentkezhetnek majd az alapfokozat használatára. Azt korábban még nem lehetett tudni, hogy mikor melyek termék-kategóriák jutnak majd pályázási lehetőséghez, hiszen például a húsok előkészítése sokkal több időt vesz igénybe, mint a tejtermékeké, ami egyszerűbb termékcsoporthoz, ezért is kezdték ezzel.

Minden évben más termékcsoporthoz lesz majd porondon a tervek szerint, és így haladnak előre lépésről lépésre. A pályázati anyagok megtalálhatók a következő webcímen: kme.hu/palyazoknak/letoltheto-dokumentumok/

Szöveg: Csegődi Tibor László

[Eredeti](#)

(Haszon Agrár Magazin, 2020. január 16., csütörtök, 52+53+54+55. oldal)

Nívó

Bank, biztosítás na és egy kis cipő, nagyjából ezek lesznek a mai műsor témái, amire számíthatnak, de máris mondom egy kicsit részletesebben. Ígérem, most már tényleg beszélünk az előtörlesztésről is, mégpedig azért, mert megeshet, hogy miután felvettünk nemrégiben, mondjuk éppen karácsony táján fogyasztási hitelt, de közben egy váratlan év végi jutalomból már ki is tudjunk szállni belőle, hogyan tudjuk megtenni, egyáltalán érdemes-e. A másik restanciánkat is törlesztjük, mostanában nagyon jó lenne egy vízálló cipő, de ne higgyék azt, hogy ez egy nagyon könnyű feladat ezt megvenni vagy legalábbis megtalálni, abból ugyanis egyáltalán nem következik, hogy mondjuk csizma vagy egy téli bakancs kinézete van, hogy az tényleg vízálló is. Hogyha alaposabban megnézzük a terméktájékoztatót, téli lábbeli ide vagy oda, gyakran találkozhatunk azzal, hogy részben vagy éppen csak mérsékelten vízálló. De akkor hogy is van ez? Megfejtjük ma. Elfogyott a pénze a hó végére? Sokan gondolják úgy, hogy semmi baj, majd a folyószámla hitelhez nyúlunk, mert azt tudják, hogy ilyen van, de azt, hogy ez a lehető legdrágább megoldás, már bizonyára nem vagy legalábbis nagyon kevesekbe tudatosult. Ma pont ezért beszélgetünk majd róla, mégpedig igen részletesen. Hogyha ezután ehhez akarnak nyúlni, akkor jó döntést hozzanak. Aztán, sokszor beszélgettünk már ebben a műsorban az úgynevezett termékbiztosításokról, tudják, amikor veszünk egy drágább műszaki cikket, az eladók automatikusan ránk akarnak sózni sokszor megtévesztő módon, plusz garancia átnevezéssel egy biztosítási terméket, amire ők persze busás jutalékot csípnek fel. De nem is ez a fontos, hanem az, hogy sok-sok sebből vérzik egyébként az egész és van ennek felháborító és kimondottan kimondom tisztességtelen vetülete is. Úgyhogy ezekre hívja ma fel a szakértő

majd fel a figyelmüket, nagyjából ezek a tervezett témáink. Két szakértő vendégem Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője és Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő. Címkék: hitelintézetek, előtörlesztés, végtörlesztés, minden hitelfajtánál, köteleesség, szerződéses feltételek, lehetőség biztosítása, utasbiztosítás.

Eredeti

(KlubRádió, 2020. január 16., csütörtök, 14 óra)

Eladta felhasználóik adatait a Tinder és a Grindr

A fogyasztóvédők szerint a reklámágazat szisztematikusan megsérti a vonatkozó törvényeket.

Több szoftverfejlesztő vállalat is jogsértő gyakorlatot folytatott.

A Forbrukerradet norvég fogyasztóvédelmi szövetség jelentése szerint több társközvetítő és randiprogram, így a Tinder és a Grindr is hirdetési célokra eladta a felhasználók adatait. A szervezet úgy fogalmazott, hogy az embereket gyakorlatilag átfogóan kikémlelték az alkalmazások.

A felvetések alapján a Tinder a Match Group legalább 45 vállalatával osztotta meg a birtokába került információkat. A Grindr pedig elsősorban az ügyfelei szexuális szokásaival és érdeklődési körével kapcsolatos adatokat értékesítette. Emellett népszerűek voltak az IP-címek, a korrall és a nemmel kapcsolatos információk, valamint a GPS-adatok is. A Qibla Finder, a MyDays és a gyerekeknek készített My Talking Tom 2 is továbbított információkat. Az érintett cégek ezzel a gyakorlatukkal megsértették a hatályos európai uniós jogot.

A norvég fogyasztóvédők összesen tíz szoftvert vizsgáltak meg és végül arra a következtetésre jutottak, hogy a reklámágazat szisztematikusan megsérti a vonatkozó törvényeket. A 2018. május 25. óta hatályos új európai uniós általános adatvédelmi rendelettel (GDPR) ellentétes módon a felhasználókat még mindig átfogó módon kikémlelik és nincs semmilyen lehetőségük arra, hogy megtudják: melyik vállalatok dolgozzák fel az adataikat és miként állíthatják le ezt a folyamatot.

A Match Group reagált a felvetésekre és közölte, hogy ugyan együtt dolgozik harmadik féllel, de csak azokat az információkat osztja meg, amelyek szükségesek a platformok működtetéséhez és ezt is a törvényekkel összhangban teszi. A társaság üzletének egyik fő eleme a magánélet védelme. A Grindr egyelőre nem kommentálta a jelentést.

A Tinderről már 2017 szeptemberében ismertté vált, hogy hatalmas adatgyűjtő. A társskereső alkalmazás szerverein minden leírt betű, minden belájkolt profil, évekre visszamenőleg el van tárolva, az emberek legtitkosabb szexuális vágyait is ismerik. 2018 decemberében kiderült, hogy az olyan szoftverek, mint a Grindr és a Tinder többek között randiprofilok információit, egészségügyi, vallási hovatartozással kapcsolatos és más intim adatokat adták tovább a Facebooknak. A Tinder információgyűjtési szokásait ismerve nem csoda, hogy tavaly júniusban az orosz tömegtájékoztatási és távközlési hatóság (Roszkommadzor) bejelentette, hogy a Tinder köteles a jövőben kiadni a felhasználói adatokat az orosz rendőrségnek, a Szövetségi Biztonsági Szolgálatnak (FSZB) és a belügyminisztériumnak. -

[Eredeti](#)

(sg.hu, 2020. január 16., csütörtök)

Ismét vizsgálódunk

A korábbi évekhez hasonlóan, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ismét vizsgálja, hogy akad-e különbség a hazánkban, illetve a nyugati országokban valamely gyártó által azonos vagy hasonló néven forgalmazott élelmiszerek között.

Az elmúlt két-három év attól volt hangos, hogy a szlovák, román, magyar és cseh boltokban kapható, a nyugatiakkal azonos elnevezésű élelmiszerek és italok eltérő - általában gyengébb - minőségűek. Az átfogó vizsgálatok akkoriban más módszerrel készültek, így sokszor nem egyértelmű eredményeket hoztak. A politikusok ennek ellenére leszögezték, hogy ez az üzleti eljárás nem megengedhető az Európai Unió keleti tagállamaiban, a gyengébb minőségű élelmiszerekkel becsapják a lakosságot. Az ügy mindenesetre arra jó volt, hogy az unió komolyan vegye a kérdést, és tavaly óta jogszabályban tiltja e gyakorlatot. Brüsszel vizsgálati módszert is kidolgozott, aminek alapján egységesen vizsgálhatók a kritizált esetek, s az eredmények már mindenki számára elfogadandóak. Ráadásul a közösség fogyasztóvédelmi irányítása ehhez támogatást is ad, tehát uniós pénzen lehet kutatni az esetleges rendellenességek után.

Mindezek alapján a Nébih az úgynevezett kettős élelmiszer-minőség kimutatására összesen 280 terméket vásárolt Németországban és Ausztriában. A vizsgálatba vont termékcsoportok között találhatók hús-, tej-, gabona-, sütő- és édesipari cikkek, illetve üdítőitalok, tartós, gyorsfagyasztott, hőkezelt és szárított élelmiszerek, emellett pedig néhány élvezeti cikk és alkoholos ital is. Ezek megfelelőjét beszerezték itthon is, most folynak az összehasonlító vizsgálatok. E munka költségeinek felét az unió állja: 2021-ig 170 ezer eurót - azaz több mint 56 millió forintot - ad.

Jelenleg a kiválasztott termékek jelölésének összehasonlítása történik, aztán jönnek az érzékszervi és laborvizsgálatok. A cél megállapítani, hogy a nyugat-európai élelmiszergyártók hátrányos helyzetbe hozzák-e a magyar fogyasztókat az eltérő, illetve gyengébb minőségű élelmiszerek itteni forgalmazásával. Az eljárásokba bevonják az érintett gyártókat is.

Ha a Nébih végül különbözőséget állapít meg, akkor a termék gyártójával és forgalmazójával konzultál, majd megoldást keres a vitás kérdésekre. Az eredményeket nyilvánosságra hozzák, de a magyar hatóság közigazgatási eljárást nem indíthat.

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2020. január 17., péntek, 31. oldal)

Minden eddiginél korábban indult az előfoglalási szezon

UTAZÁS Átláthatóbb, egyre inkább fogyasztóbarát árazás a jellemző

Bizakodva várják a nyári szezont a hazai utazási irodák, amelyek közül több már tavaly év vége óta kínálja a 2020-as nyári programokat. A piaci szereplők szerint az utazni vágyók is egyre inkább keresik a first minute akciókat, mivel tavaly nyáron többen is azzal szembesültek, hogy már nem volt hely a kiválasztott szállodákban. Ráadásul az előfoglalási kedvezmények is egyre attraktívabbak. Az év újdonsága, hogy a nagyobb kiutaztatók, elfogadva a MUISZ ajánlását, már teljes áron hirdetik a csomagajánlataikat. A szakma képviselői ma az ITM- ben vitatják meg, kell-e még lépéseket tenni a fogyasztóbarát árazás további térnyerése érdekében.

Az utazási irodák többsége növelte a kapacitásokat a legnépszerűbb úti céloknál

Korábban kezdődött el az idei előfoglalási szezon

TRENDEK Az utazóknak és az irodáknak is hasznot hoz a first minute

A fogyasztói érdeklődés változására reagálva a magyarországi utazási irodák már tavaly december óta kínálják nyári útjaikat, s azok nagyon jól fogynak. A kiutaztatók jó szezonban reménykednek, a népszerűbb úti célokra jócskán megnövelték a lekötött kapacitásokat.

NAGY LÁSZLÓ NÁNDOR

Minden eddigénél korábban indult el a 2020-as nyári szezon értékesítése a hazai utazási piacon. Az irodák zöme már január első napjaiban elkezdte meghirdetni first minute akcióit, de például Hajducsi Tamás, a Kartago Tours marketingigazgatója arról számolt be, hogy útjaik online értékesítését már tavaly november elején kezdték, katalógusuk pedig december 5-re készült el. Az IBUSZ útjai december közepe óta foglalhatók - mondta Komora Zoltán, az IBUSZ vezérigazgató-helyettese.

Hajducsi szerint az utasok egyre korábban foglalnak, mivel ekkor kínálják a hotelek és az utazási irodák is a legjobb árakat, ráadásul tavaly nyáron többen is azzal szembesültek, hogy már nem volt hely a választott szállodákban. Többen lemaradtak, nem tudtak elutazni akkor és oda, ahová szerettek volna. Így egyre inkább a first minute irányába tolódik az érdeklődés, ami az utasoknak is kiszámíthatóbbá és tervezhetőbbé teszi a jövőt. Szvoboda János, a Neckermann cégvezetője a kedvező árak kapcsán kiemelte: egyes törökországi nyaralásokra akár 25 százalékos előfoglalási kedvezmény is elérhető a társaságuknál, de a szállodaés szobátípus-választék is az előre foglalóknak kedvez. A Fehérvár Travelnek is kiemelt fontosságú az előfoglalási időszak Varga László értékesítési vezető szerint, hiszen az áralapjuk bő kétharmadát a programfüzetük megjelenését követő egy hónapon belül értékesítik, ami garancia a kiegyensúlyozott, stabil működésre.

A Kartagónál időarányosan már kétszerese a nyári foglalások száma a tavalyinak - az idén a társaság négy különböző first minute szakaszt különböztet meg, ezekben mindössze húszezer forinttal foglalhatók az érintett utak, és a jelentkezők közt nyereményjátékot is szerveznek. Komora Zoltán szerint tavalyhoz képest már 35 százalékkal több utat értékesítettek, az IBUSZ a standard 15 százalékos kedvezményeken felül az elő- és utószezonban utazóknak még nagyobb kedvezményeket kínál.

Válaszaik alapján bizakodva várják a nyári szezont a hazai utazási irodák. A Kartago Tours Tunéziába 20, Törökországba 50 százalékkal növelte a lekötött utasszámot - ide négy-négy, míg a hagyományosan erős egyiptomi destinációkba öt charterük indul majd hetente, de négy járatuk lesz a görög szigetvilágba is, míg más nyaralóhelyekre a charterek mellett menetrend szerinti légitársaságoknál is kötöttek le helyeket. Az IBUSZ 30 százalékkal növelte a szezonra az ajánlati listát - a tavalyi 18 helyett az idén 24 charterük indul majd a mediterrán térségbe. Ahhoz, hogy a kínálat is biztos legyen, az IBUSZ a kínált helyek 70 százalékát garanciával fedte le, azaz előre kiegyenlítették a szállások árát is - mondta Komora Zoltán. A Fehérvár Travelnél az idén minden eddigénél több, 143-féle program közül választhatnak az utasok. Szvoboda János, a Neckermann cégvezetője szerint, mivel

leváltak az anyacégről, szükségessé vált a saját árualapjuk egy részének újraépítése, ami óhatatlanul a tavalyihoz képest csökkentett kapacitást eredményez, ám a náluk megszokott nyaralóprogramok nagy része továbbra is elérhető az idei kínálatban.

Elfogadta a többség a MUISZ ajánlásait

A charterező utazási irodák szinte kivétel nélkül elfogadták a Magyar Utazási Irodák Szövetségének (MUISZ) ajánlását, és immár teljes áron hirdetik az utazási csomagokat - mondta a Világgazdaságnak Molnár Judit, a MUISZ elnöke, az OTP Travel első embere. A lapunknak nyilatkozó társaságok már kivétel nélkül teljes áron hirdetik a csomagajánlataikat, a Neckermann pedig már korábban is ezt, a NyugatEurópában bevett gyakorlatot alkalmazta. A piaci szereplők remélik, hogy - ha nem is lesz kötelező érvényű szabályozás - a tervezhetőbb, egyértelmű költségekkel szembeálló utazók idővel a többi, még nem csatlakozó irodát is átállásra kényszerítik majd.

Utazási irodákkal konzultál a tárca

ITM A ténylegesen fizetendő árat kell feltüntetni

GYÖNGYÖSI BALÁZS

Egy asztalhoz ülnek az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) fogyasztóvédelmi területének és az utazási irodáknak a képviselői, a fogyasztóvédelmi hatóság és a békéltetőtestület - értesült a Világgazdaság. A találkozót a négy éve létrehozott Fogyasztóvédelmi pöntek megbeszéléssorozat keretében tartják, a mostani immár a tizenegyedik alkalom. Az egyeztetés célja, hogy az utazási irodák a jövőben a hirdetésekben, prospektusaikban, katalógusaikban a szervezett utakért, nyaralásokért ténylegesen fizetendő árat tüntessék fel, és ne több részletben, az utazó által követhetetlen módon írják ki az olyan szolgáltatások árait, amelyeket mindenképpen ki kell fizetnie annak, aki részt szeretne venni az utazáson.

Az opcionálisan választható, az út során igénybe vehető programokról mindenki maga dönt, tehát ezekre már nem vonatkozik az elvárás. Ám az úgynevezett alapárát, katalógusárát, amennyiért eljuthatunk a meghirdetett destinációra, mindenképpen egy összegben kell feltüntetni. Az utasnak a választható programok árát is látnia kell előzetesen, de azt nem kell beleszámítani az alapárba. Az erőfeszítések arra irányulnak, hogy a magyar utazók a jövőben mindig előre és pontosan tisztában legyenek azzal, hogy mennyibe kerül az adott utazás, és emiatt ne érjen senkit kellemetlen meglepetés. Ha például egy utat egy adott összegtől hirdetnek meg, akkor valóban legyen arra lehetőség, hogy ezen az előre meghirdetett áron lehessen utazni. Az ITM célzott vizsgálatokkal védi az utasokat és a jogkövető utazási irodákat.

A négy éve létrehozott Fogyasztóvédelmi pöntek megbeszéléssorozat célja egyfajta informális együtt gondolkodás a fogyasztóvédelmet érintő kérdésekben a fogyasztóvédelmi szakma érintettjeinek és a piaci szereplőknek a részvételével. Az egyeztetéseken a kölcsönös tájékoztatáson, tapasztalatcserén, párbeszédén van a hangsúly. A cél, hogy megismerjék a fogyasztók hatékonyabb védelme érdekében folytatott legjobb piaci gyakorlatokat, a szakminisztérium és a fogyasztóvédelem ösztönözze a kialakításukat. Az ITM által szervezett konzultáció témakörei voltak már a szavatossággal, jótállással, árubemutatókkal kapcsolatos gyakorlati kérdések, az e-kereskedelem fogyasztóvédelme, az internetes jegyértékesítéssel kapcsolatos megtévesztő gyakorlat, a sharing economy, az omnichannel értékesítés kapcsolata a fogyasztóvédelemmel, a gyermekek védelme a digitális térben, valamint a futárcégek gyakorlata az internetes kereskedelemben.

GRAFIKON

SZERVEZETT ÚTON KÜLFÖLDÖN JÁRÓK ADATAI

Forrás: KSH, VG-grafika

A cél az, hogy a magyar utazók a jövőben mindig előre és pontosan tisztában legyenek azzal, mennyibe kerül az adott utazás, és emiatt ne érjen senkit kellemetlen meglepetés
NAGY LÁSZLÓ NÁNDOR, GYÖNGYÖSI BALÁZS

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 17., péntek, 1+3. oldal)

Hol végzik a magyarok kidobott fenyőfái?

Egy erőműben. Legalábbis a baranyai megyeszékhely, Pécs esetében.

A karácsonyi ünnepek után kidobott mintegy 40-45 tonna fenyőfát égetnek el idén a pécsi erőműben – közölte a Veolia csoporthoz tartozó Pannon Hőerőmű Zrt.

A karácsonyi fenyők eltüzelése évek óta gyakorlat a baranyai megyeszékhelyen, azok a pécsi erőműben elégetve több mint harmincezer lakás távfűtéssel való ellátásához járulnak hozzá – derült ki.

Rudolf Péter, a PH vezérigazgatója szerint a kidobásra ítélt fenyő energetikai célú hasznosítása azért jó megoldás, mert a karácsonyfák magas gyantatartalmuk miatt nehezen komposztálhatók. Eppen ez utóbbi miatt az erőmű kazánjaiban is csak aprítást követően, más típusú tüzelőanyaggal vegyítve égetik el a fenyőket.

A PH az MTI érdeklődésére közölte, a fenyők eltüzeléséből nagyjából annyi hőenergiát nyernek, amely 85 átlagos méretű lakás fűtéséhez elegendő egy teljes téli hónapban.

(Piac és Profit 2020. január 17, péntek)

Leccapott a teleshopos reklámra a versenyhivatal

A Gazdasági Versenyhivatal megállapította, hogy a Telemarketing International Kft. és anyavállalata, a Mediashop GmbH tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg a „Starlyf Fast Heater” hőszugárzó készülék népszerűsítésekor. A vizsgálatban feltártak alapján ugyanis a reklámokban valótlanul tulajdonítottak a terméknek különleges fűtési képességeket (pl. ilyen és ehhez hasonló állításokkal: „A forradalmi thermo-kerámia technológia lehetővé teszi, hogy apró mérete ellenére is olyan hatékonyan tudjon fűteni, mint egy nagyméretű radiátor.” „Egyetlen gombnyomással akár pillanatok alatt felfűthet egy szobát.” A hivatal szerint azt is valótlanul állították, hogy az eszköz különleges árkedvezményrel, valamint csak korlátozott ideig elérhető, de valótlanul tulajdonítottak gyógyhatást is a fűtőkészüléknek („enyhíti az ízületi gyulladás tüneteit”).

Ezek mellett megtévesztő tájékoztatásokat tettek közzé a hőszugárzó „Delux” verziójáról, megtévesztően kínálták a terméket „30 napos elégedettségi és pénz-visszafizetési garanciával”, miközben az csak a telefonon vagy a webáruházban lebonyolított vásárlásra vonatkozott.

A GVH egyetemlegesen 125 millió bírság megfizetésére kötelezte a két céget, valamint eltiltotta őket a további jogsértéstől. A hatóság a bírság kiszabásakor figyelembe vette többek között, hogy az érintett reklámok jelentős forgalmat generáltak, a Telemarketing International Kft. pedig visszaeső jogsértőnek bizonyult. A hivatal jelentős (több mint 100

millió) bírságsökkentő tényezőként tekintett ugyanakkor arra, hogy a vállalkozások beismerték a jogsértést, és vállalták a gazdasági versenyre vonatkozó jogszabályok és normák követését elősegítő, úgynevezett megfelelési program kidolgozását és bevezetését.

(Magyar Nemzet 2020. január 17., péntek)

Szivacs városokban élünk majd a jövőben?

Az elmúlt évek sorozatos természeti katasztrófái, csapásai után, amelyek gyakran városokat, városnegyedeket tettek lakhatatlanná, elérkezett az idő, hogy a városfejlesztés területén is felkészüljünk az éghajlatváltozás okozta kihívásokra. Vajon milyen lesz a jövő városa, amelynek úgy kell kielégítenie például a lakosság növekvő vízigényét, hogy közben élhető is marad? A szivacsvárosok jó megoldást jelenthetnek a gyakran extrém időjárási körülmények okozta kihívásokra. Íme, minden, amit tudnunk kell ezen városok működéséről.

2018-ban a világ lakosságának 55 százaléka élt városokban, ez az arány 2050-ben az ENSZ által közzétett jelentés szerint elérheti majd a 68 százalékot, miközben a városok levegője egyre csak romlik, rohamosan csökken a zöldfelületek száma, valamint egyre kritikusabb méreteket ölt a vízgazdálkodás problémája, ebből kifolyólag pedig a vízhiány. A globális vízfogyasztás közel 70 százalékát a mezőgazdasági termelés teszi ki: Kína, India, az Egyesült Államok pedig csak néhány példa azon országok közül, akik jellemzően fenntarthatatlan módon „használják” a vizeiket, miközben már közel 800 millió ember él úgy világszerte, hogy nincs a közelében fogyasztásra alkalmas, tiszta ivóvíz.

Hogyan működhet szivacsaként egy város?

A városi vízellátási infrastruktúra magában foglalja a csatornák, folyók, valamint az elosztóhálózatok elemeit is. Gyakran ezek a hálózatok elavultak, nem tudnak megbirkózni az emberek növekvő vízigényével, sem a rövid idő alatt nagy mennyiségben lehulló csapadékkal, vagy éppen a száraz hőséggel. Az említett problémák hívták életre a szivacs városok ötletét, amelyek a vizet használják fel arra, hogy megoldást nyújtsanak az extrém időjárási körülmények okozta helyzetekre. Működési elvük a körforgáson alapul: a mesterséges tavak és a szökőkutak például víztározókként funkcionálnak, segítségükkel a városok ugyanis felfogják és elraktározzák a vizet, amelynek jelentős részét képesek újra hasznosítani, a felesleget pedig visszaengedik a földbe és az élővizekbe. A csatornázás és vízelvezetés mellett az élő zöldfelületek kialakítása is a koncepció része, amelyekkel szintén igyekeznek megkötni a vizet. A gyakorlatban a hagyományos fasorok, erdők és parkok mellett esőkertekkel, valamint zöldtetőkkel is növelik a zöldfelületek számát. Az esőkertek medenceszerű kialakításának köszönhetően például felfogják az esővizet, a zöldfelületeken keresztül pedig természetes módon jut át a víz a mélyebb rétegekbe, a gyökérzet ugyanis felfogja azt. Azokon a területeken pedig, ahol nem megoldható a zöldfelületek kialakítása, rendszerint olyan útburkolatokat használnak, amelyeknek jóval nagyobb a vízáteresztő képessége a hagyományos aszfalthoz képest.

A szivacs város koncepciója a tudatos városfejlesztés eredményeként jött létre, egyik alappillére a megfelelő vízelvezető infrastruktúra kialakítása, másik pillére a növények és azok vízmegkötő képességének hasznosítása, harmadik pillérét pedig az olyan innovatív alapanyagok használata jelenti, amelyek jó alternatívái lehetnek a hagyományos beton- és acélszerkezeteknek.

Az úttörők

Számos nagyváros igyekszik fejleszteni a vízellátási infrastruktúráját és már gőzerővel keresik a megoldást a városi levegő javítására is. Előbbit az infrastruktúra fejlesztésével,

illetve a szivacsváros koncepció implementálásával, utóbbit különböző okos beruházásokkal kívánják elérni. Az éghajlatváltozás egyre erősebben érződő negatív hatásai miatt például a berlini városlogisztikusok is szeretnék nyitni a szivacs városok felé. Ehhez a jövőben kerülnek a betonnal történő felszíni burkolást, a meglévő felületeket pedig fokozatosan cserélik le speciális vízáteresztő anyagokra, ott, ahol ez lehetséges. Továbbá a városfejlesztés részeként a meglévő épületeket zöld irányelvek mentén modernizálnák.

Hasonlóan nyitottak a szivacsváros koncepciójára Kínában is, ahol az urbanizáció hatására rengeteg betonnal beépített terület található, ezek azonban meggátolják a víz természetes elvezetését, így fokozódik a városokban az árvízveszély. A szivacs városok fejlesztéséről a kínai kormány a 2012-es pekingi árvíz után döntött, majd 2015-ben 16 város kapott 11 milliárd jüan támogatást a fejlesztésekre. A városfejlesztési projektek elsősorban a zöld infrastruktúrára összpontosítanak, Berlinhez hasonlóan ezek a városok is vizes területek, esőkertek és zöldtetők építésével kívánják visszaállítani a városok természetes képességét az esővíz elvezetésére, tárolására, kezelésére, valamint a vízkörforgás szabályozására, így mérsékelve az ivóvízhiányt és árvízveszélyt.

A jövő városfejlesztőinek olyan kihívásokkal kell majd szembenézniük, amelyek megkövetelik az olyan innovatív megoldásokat, mint például a szivacs városok kialakítása. Bár ezen várostípusok egyelőre még nem mondható túlon túl elterjednek, mégis egyre többet hallani arról, hogy egyes városok komolyan fontolgatják a koncepció bevezetését. Az mindenesetre bizonyos, hogy a jövőben számos hasonlóan innovatív városfejlesztési koncepciónak kell majd még megjelennie ahhoz, hogy a következő évtizedekben is élhetőek maradjanak a városaink.

(Chikansplanet 2020. január 17., péntek)

Fontos bejelentések az OTP-től, minden ügyfél érintett

Az OTP egyszerre fejleszti a hagyományos és digitális szolgáltatásait, figyelembe véve az ügyfélkiszolgálás hatékonyságát és a környezettudatosság szempontjait - mondta az OTP ügyvezető igazgatója a bank sajtórendezvényén Budapesten.

Becsei András elsősorban az ügyfelekre összpontosító banki fejlesztéseket szorgalmazott, hogy gyorsabban és kényelmesebben legyenek elérhetők a banki szolgáltatások. Az OTP nemrég bejelentett, 50 milliárd forint összértékű fejlesztési programja ezért is teremti meg az éjjel-nappali online ügyfélkiszolgálás feltételeit, de a személyes ügyfélkiszolgálás is fontos feladat marad - hangsúlyozta.

Utóbbi jelentőségét azzal indokolta, hogy az ügyfelek harmada jobban kedveli ezt, mint a digitális megoldásokat.

A külföldi pénzügyintézetek tapasztalatai is igazolják, hogy számos pénzügyi termék esetén, főképp a ingatlanhitelezésnél, vagy befektetési tanácsadásnál továbbra is elsődleges a személyes ügyintézés - tette hozzá az ügyvezető igazgató a bank új fiókjának megnyitóján a MOM Park bevásárlóközpontban.

Kovács Antal, az OTP Bank vezérigazgató-helyettese közölte, hogy nemcsak a bankfiókok arculata újul meg, de idén a másfél millió felhasználót kiszolgáló netbank is korszerűsödik. Úgy fogalmazott, hogy a 70 éves OTP jobb erőben van, mint valaha, hiszen tavaly európai szinten is rendkívüli teljesítményre volt képes. Egyedülállóan nevezte például, hogy egy év alatt 6 jelentős bankot tudtak vásárolni, a nettó hitelállomány pedig 15 százalékos növekedést ért el csoportszinten. Az OTP tehát nem csak akvizíciókkal, hanem organikus fejlődéssel is tudott erősödni - hangsúlyozta.

Kovács Antal üdvözölte emellett a rekordnyereséget eredményező hatékonyságot, mivel ennek köszönhető, hogy az OTP tőzsdei kapitalizáció és éves nyereség alapján utolérte a második legnagyobb német pénzintézetet, a Commerzbankot, és megközelítette az első helyen álló Deutsche Bankot. A magyar bankcsoport mostanra megkerülhetetlenné vált a térségben, és európai szinten is jelentős erőt képvisel.

(Origo 2020. január 17., péntek)

Itt a kormány nagy energiastratégiája

Felváltásra került a 2011-ben publikált Nemzeti Energiastratégia, melyben az Európai Unió nyomására már sokkal hangsúlyosabbá vált a fenntarthatósági, dekarbonizációs fókusz. Ugyanakkor az új Nemzeti Energiastratégia 2030 is hamarosan átdolgozásra kerülhet, mivel az EU a korábbi 40 százalékos karbonkibocsátás 50-55 százalékos mérsékléséről dönthet idén nyáron, mely boríthatja az eddig kidolgozott terveket. Továbbra is nagy kérdés, hogy a Kádár-kockák energiahatékonysági beruházásait mivel szeretné felpörgetni a kormány, ugyanis a rezsicsökkentés miatt a piaci szereplők nem ösztönöztek eléggé. A fölgáz- és villamosenergia-piacon az ország importfüggőségének leszorítása a fő vezérlőelv, azonban a napelemek lassabb terjeszkedésére számít a kormány, mint az korábban várható volt. Szélerőművek gyakorlatilag továbbra sem szerepelnek a Nemzeti Energiastratégiában, holott egy korábbi REKK-es elemzésben felcsillant a remény, hogy észrevehető szerepet kaphatnak Magyarország energiaellátásban. A geotermia elterjedésére egy új alapot tervez a kormány létrehozni, mellyel remélhetően elkezdődhet a jelentősebb kihasználása a kedvező magyar adottságoknak.

Előzmények

A kormány ígéretéhez híven csütörtökön közzétette az ígért dokumentumokat, melyeket még előzőhét szerdán fogadott el, csütörtökön Orbán Viktor nyilatkozott róla, majd pénteken Palkovics László és Káderyák Péter nemzetközi sajtótájékoztatót tartottak a témában, melyről a helyszínről számoltunk be.

Az új dokumentumok madártávlatból

Először érdemes madártávlatból rápillantani a csütörtökön publikált dokumentumokra, melyek négy nagyobb kategóriába sorolhatóak:

Magyarország Nemzeti Energia- és Klímaterve (NEKT)

Nemzeti Energiastratégia 2030

Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia-tervezet

Jelentés az éghajlatváltozás Kárpát-medencére gyakorolt esetleges hatásainak tudományos értékeléséről.

A NEKT egy kötelezően az EU számára két évente készített dokumentum, mely jelenleg megfelel az EU által elfogadott szén-dioxid-kibocsátás csökkentési elvárásoknak. Itt azonban meg kell jegyezni, hogy az Európai Bizottság új elnöke, Ursula von der Leyen a korábbiakhoz képest jóval ütemesebben kívánja csökkenteni az Európai Unió üvegházhatású gáz kibocsátását, ez a cél azonban nem csupán a villamosenergia-, de az összes gazdasági szektorra vonatkozik. Ezt célzó, véglegesítés alatt álló terve, az Európai Zöld Megállapodás (European Green Deal, EGD) célja, hogy az unió 2050-re elérhesse a nettó nulla emissziót. A Bizottság elnöke 2020 márciusáig új jogszabályra tesz javaslatot, amely szerint 2050-re karbonsemlegesnek kell lennie az Európai Uniónak, ennek érdekében pedig jövő nyárig egy másik jogszabályban arra tesz majd javaslatot, hogy 2030-ra ne 40%-kal, hanem legalább 50%-kal, de 55%-hoz közeli mértékben kell csökkenteni a kibocsátást az 1990-es szinthez

képezt. Tehát mindez azt jelenti, hogy már most úgy néz ki, hogy hamarosan elindulhat az újabb munka a NEKT újragondolására, amennyiben az EU-nak sikerül végigvernie a tagállamokon a még szigorúbb karbonkibocsátási normákat.

A Nemzeti Energiastratégia 2030-as dokumentum a jelenlegi 2011-es Nemzeti Energiastratégiai dokumentumot váltja fel, mely lényegében már egy magyar dokumentum, nem az EU kötelezte Magyarországot az elkészítésére. Számos pontban sikerült teljesíteni a korábbi stratégiát, például a szén-dioxid kibocsátáscsökkentés és a megújulóenergia termelés arányának növelésében jól teljesített ország, azonban az energiahatékonyság elérésében már sajnos nem sikerült a tervek szerint haladni, ugyanis az EU viszonylatban is az egyik legalacsonyabban tartott gázárak mellett piaci alapon nem éri meg az energiahatékonysági beruházásokat megvalósítani.

A mágikus háromszög

Az energetikában három fontos célkitűzés van, melyből egyszerre mindhármat igen nehéz megvalósítani, így érdekesebb mindig a háromból kettőt kiválasztani, és azokra fókuszálva megalkotni a tervezett intézkedéseket.

A három pillér:

Ellátásbiztonság (energiaszuverenitás)

Megfizethetőség (rezsicsökkentés eredményeinek fenntartása)

Fenntarthatóság (dekarbonizáció)

A 2011-es Nemzeti Energiastratégia leginkább az első kettőre helyezte a hangsúlyt, melynek eredményeként létrejött egy a szomszédokkal jól összekapcsolt villamosenergia- és földgázinfrastruktúra, mindez úgy, hogy közben a rezsicsökkentés is tartható volt.

Az új 2019-es energiastratégia már elsősorban a fenntarthatóság köré épül, ugyanis teljesíteni kell az EU szigorú klímapolitikai elvárásait, melyről a december közepi EU-csúcson még a tervezetet addig ellenző Orbán Viktort is sikerült meggyőzni a javaslat támogatásáról, miután a cél teljesítéséhez kilátásba helyezett uniós forrásokat az ígéret szerint atomerőművek építéséhez is fel lehet majd használni. Bár ezzel az állítással, mint tegnap kiderült, az osztrák kancellár nem ért egyet, aki ellenzi, hogy az Európai Unió pénzalapjaiból finanszírozzák az atomenergiái beruházásokat. A megfizethetőség elve továbbra is fókuszban marad, mely gyakorlatilag a rezsicsökkentés megőrzését jelenti. Az ellátásbiztonságban nagyot fejlődött az ország az elmúlt évtizedben, elég ha például a szlovák-magyar gázvezeték megépítésére vagy a szőregi stratégiai gáztároló létrehozására gondolunk.

A stratégia fontosabb elvei

Energiaimport-szükséglet csökkentése

Szélesebb körű kapcsolódás a régiós áram- és földgázhálózatokhoz

Megújuló erőforrásokra alapozott fűtési/hűtési megoldások

Zöld Távhő Program

Ipari és a közlekedési célú energiafelhasználás csökkentése

Az elektromobilitás elterjedésének ösztönzése, Zöld Busz Program

Háztáji, saját célra történő megújuló energiatermelés

Okos mérők elterjedésének elősegítése

A villamosenergia-termelés két fő forrása: atomenergia és megújuló energia, elsősorban naperőművek. A nap- és az atomenergia együttes használatával 2030-ra a magyarországi áramtermelés 90 százaléka szén-dioxid-mentes lehet.

A 2050-es Magyarországgal szembeni klímasemlegességi elvárás teljesítéséhez 50 000 milliárd forint pótlólagos forrásra lenne szükség.

A „szennyező fizet” elvének érvényesítése

Az energiahatékonyság növelése továbbra is fontos célkitűzés

A legújabb technológiai vívmányokra való építkezés

A megfizethetőség fontossága, a gazdaság versenyképességének és a fogyasztók jólétének növelése céljából.

Összességében a megújuló energiaforrások használata terén a cél, hogy annak aránya a 2017-es 13,3 százalékról a bruttó végsőenergia-felhasználáson belül minimum 21%-ra nőjön 2030-ra.

A fenti pontok teljesítése érdekében 4 fontosabb programot határoz meg a dokumentum:

A magyar fogyasztó középpontba helyezése

Az energiaellátás biztonságának megerősítése

Az energiaszektor klímabarát átalakításának végrehajtása

Az energetikai innovációban rejlő gazdaságfejlesztési lehetőségek használata.

Földgáz-importcsökkentés elérése az energiahatékonyság növelésével és az áramtermelés átalakításával

Főbb célkitűzések:

A tervek szerint a jelenlegi 80 százalékos gázimport-arányunk 2030-ra 70 százalék közelébe, 2040-re pedig 70 százalék alá csökken.

Éves lakossági földgáz-fogyasztásunk 2 milliárd m³-rel csökken az energiahatékonysági intézkedések és a Zöld Távhő Program végrehajtásának köszönhetően.

A földgáz-felhasználás aránya a távhőtermelésben 50 százalékra csökken.

A villamosenergia-termelés gázfelhasználása 2030-ra ugyan a jelenlegi 2-ről átmenetileg 2,4 milliárd m³-re nőhet, az erőművi mix átalakulásával azonban 2040-re jelentősen, 1 milliárd m³ alá csökken.

Villamosenergia: az atom és napenergiának köszönhető importcsökkentés és dekarbonizáció

Főbb célkitűzések:

A karbonsemleges hazai villamosenergia-termelés részaránya 2030-ra 90%-ra nő.

A hazai beépített fotovoltai kapacitás 2030-ra meghaladja a 6000 MW-ot, 2040-re pedig megközelíti a 12000 MW-ot. A kormányzat részéről korábban több alkalommal elhangzott, hogy 2030-ra a hazai naperőmű kapacitást megtízszereznék (a 2019 eleji szinthez képest), ami azt a következtetést engedte levonni, hogy megközelítőleg 7000 MW-ra bővülne a magyarországi fotovoltai kapacitás. Itt egy kicsit konzervatívabb célt vállalt be a kormány a 6000 megawattal.

A hazai villamosenergia-fogyasztásban a megcélzott forgatókönyvben 2030-ra a hazai megújuló források aránya legalább 20%-ra (2040-re pedig közel 30%-ra) nő.

A villamosenergia-szektor rugalmasságának növelésére legalább 1 millió okos fogyasztásmérő telepítés várható.

Az ország import-aránya a 2013-17-es évek átlagának megfelelő 32 százalékról 2040-re 20% alatti szinten stabilizálódik, melynek a kulcsa nem meglepően a hazai nukleáris kapacitások megújítása és a hazai, megújuló erőforrásokra épülő termelés ösztönzése.

Energiahatékonyság, fenntarthatóság

Az ország végső energia felhasználása – a dinamikus gazdasági növekedés fenntartása mellett – 2030-ban terv szerint nem haladja meg a 2005-ös, 785 PJ-os szintet. Ha 2030 után emelkedik a végső energiafelhasználás, annak forrása csak karbonsemleges energiaforrás lehet.

Magyarország megújuló energia felhasználási aránya a bruttó végsőenergia-felhasználáson belül minimum 21%-ra nő.

Az ország ÜHG-kibocsátása legalább 40%-kal csökken 1990-hez képest.

Kőolaj célkitűzések

A közlekedési célú kőolajszármazék-felhasználás 2030-ig legfeljebb 10 százalékkal nőjön

A közösségi közlekedés és a vasút használatának ösztönzése

Bioüzemanyag bekeverési részarányának növelése

Elektromos mobilitás ösztönzése

Nehéz gépjárművek esetén CNG/LNG meghajtás ösztönzése

A szén és a Mátrai Erőmű

Nem történt jelentős változás az dokumentumban az eddig kommunikáltakhoz képest, a lignitkapacitások egy része más technológiákkal kerülhet kiváltásra, azonban a kormány figyelembe veszi, hogy a Mátrai Erőmű jelentős foglalkoztató a régióban, és az ellátásbiztonsági szempontokból a hazai lignitvagyonra továbbra is stratégiai tartalékként tekint a szabályozó.

Továbbra sem lesznek szélerőművek

Volt egy korábbi tervezet, melyben még szerepelt viszonylag jelentősebb mennyiségű szélerőműkapacitás. Az Alteo stratégiai prezentációjában a REKK számításai szerint 2030-ra még 1500 MW szélerőmű kapacitása látható, azonban a kormány ezek szerint továbbra sem támogatja az ilyen erőművek telepítését.

Geotermia, a kihasználatlan ziccer

Két fontos baj van a geotermiával, ami miatt a 2011-es energiatrágiában vártnál lassabban terjedtek el ezek a rendszerek:

Egyrészt lokálisan egybe kellene esnie a melegvíz-találatnak a felhasználás helyével, azaz gyakorlatilag egy nagyobb településsel.

Másrészt igen költséges ezen kutak fúrása, hasonlóan az olajiparban megfigyelt statisztikákhoz képest, ráadásul a találat valószínűsége is hasonló, tehát nagyobb valószínűséggel nincs a fúrásnak eredménye, mintsem sikerrel jár.

Egy jelentős különbség azonban van a geotermia és az olajipar között, hogy az olajtársaságok jóval nagyobbak, mint a geotermiával foglalkozó társaik, így előbbieket egy földrajzilag jól diverzifikált portfóliót tudnak létrehozni, mellyel már érvényesülni tud a nagyszámok törvénye. Éppen ilyen megfontolásból tervezi a kormány létrehozni a Geotermikus Kutatási Kockázati Alapot, mellyel a melegvíz-kutatás kockázata porlasztásra kerülhetne.

(Portfolio 2020. január 17., péntek)

Nemcsak a falvakban hullanak a Coop-boltok

A magyar üzletlánc többségében franchise rendszerben üzemeltet boltokat szerte Magyarországon. Sopronban az utóbbi években több Coop is bezárt, a Hajnal téri volt az utolsó még megmaradt egység. Tavaly év végén, 48 évvel jogelődje, az ÁFÉSZ megnyitása után azonban ez a bolt is végleg bezárt - írja az Ikvahír.hu.

A Sopronbánfalva városrészben bezárt áruháznak otthont adó épületben több kisebb üzlethelyiséget alakítottak ki, de hogy mi lesz ezek sorsa, az egyelőre nem ismert. A bánfalviak viszont választhatnak, vagy az áruházzal srégen található Parolát választják, vagy utaznak/gyalogolnak a közel 2 kilométerre lévő Aldi- vagy Lidl-áruházakig, esetleg a Kertvárosi Vásárcsarnokig - olvasható a portálon.

A Napi.hu korábban megírta: már Orbán Viktor miniszterelnök is támogatja a tervet, hogy az állam pénzügyi segítséget nyújtson a kistelepüléseken működő, magyar tulajdonú élelmiszerboltoknak, amelyek közül sok még működési költségeit is alig bírja kitermelni. A becslések szerint évi 12-14 milliárd forintos támogatási igényű program azonban már nem terjedhetne ki a 2 ezer főnél népesebb települések boltjaira, így a sopronbánfalvihoz hasonló sorsú egységek mindenképp kénytelenek lesznek majd szembenézni végzetükkel.

A kisboltokra, illetve a magyar üzletláncok egységeire ugyanis nem csak a települések elnéptelenedése, hanem a konkurensok - elsősorban a német diszkontláncok - elszívóhatása is képes csapást mérni. A beszámolók szerint például amikor a Penny Market megnyitotta

albertirsai üzletét, kiderült, hogy nem csak a 12 ezer lakosú kisvárost fogja a bolt kiszolgálni, hanem a környező települések lakóit is. Emiatt a szomszédos községekben pár év alatt több kisboltnak be kellett zárnia.

Az ÁFEOSZ-COOP szövetségtől nem közöltek adatokat lapunknak arról, hogy tavaly hány Coop-egységet kellett bezárni, de az biztos, hogy a soproni korántsem volt az egyetlen. Az elvándorlástól sújtott Nyugat-Magyarországon például 2019 végén a csáfordjánosfai Coop is bezárt, ez pedig a szomszédos bolt nélküli település lakóit is fájdalmasan érintette.

(Napi 2020. január 17., péntek)

Illegális dohányáru négymilliárdért

AUTÓKBÓL, RAKTÁRHELYISÉGEKBŐL KERÜLTEK ELŐ SZÁMOTTEVŐ TÉTELEK

Nem volt hiány méretes cigarettafogásokból az elmúlt esztendőben – ez derül ki a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) friss adataiból, esetleírásaiból. A január elejétől november - végéig terjedő időszakot felölelő statisztika arról árulkodik, hogy tizenegy hónap alatt 64,4 millió szál illegálisan behozott vagy itthon jogsértő módon előállított cigarettát vontak ki a szervezet pénzügyőrei és pénzügyi nyomozói a feketepiacról.

A tétel együttes értéke megközelítette a 3,4 milliárd forintot. A hatóság lefoglalási listáján szerepelt még finomra vágott és egyéb fogyasztási dohány, összességében nem is kevés: majdnem negyven tonnát nyomott az elkobzott dohány súlya, amelynek ára nem sokkal maradt el a nyolcszázmillió forinttól. A lefoglalt dohánytermékek együttes értéke tehát jócskán meghaladta a négymilliárdot.

A hivatal hálóján fennakadt cigarettánál egyébként – a korábbi évek adataihoz képest – számottevő emelkedés mutatkozik. Miközben tavaly január eleje és november vége között 64,4 millió szálra bukkantak a hatóság emberei, addig 2018-ban – tizenkét hónap alatt – 41 millió szál feketeárut találtak, de a 2017-es statisztika sem szólt 37 millió száznál sokkal többről, s 2015-ben is megállt a számláló 55 milliónál. A tavalyi adatok kapcsán időszakos rekordról csak 2016 kiemelkedő lefoglalásai miatt nem lehet beszélni.

Mindezzel együtt is érdemes felidézni néhány nagyobb tavalyi tételt. A május például több jelentős fogást hozott: előbb 12,7 millió szál foglaltak le a fináncok Budapest környékén, majd horogra akadt egy 880 ezer szál és egy 350 ezer darabos tétel is. Hogy személyautóba is érdemi mennyiségű csempészárut lehet elrejteni, arról már az a nyári eset tanúskodik, amikor egy Peugeot-ba – a pótkerék környékére, az oldalüregekbe és az ülések alatti rekeszekbe – 120 ezer szál cigarettát szuszakoltak a próbálkozók.

Késő ősszel pedig illegális cigarettázem felszámolásáról is hírt adott a hatóság: a budapesti feketeáruháznál hatmillió szál cigarettát és 35 tonna finomra vágott – vagyis huszonegymillió szál cigarettát előállításához elegendő – dohányt találtak a NAV emberei. Utóbbi eset különlegessége, hogy a telephelyen több tucat külföldi munkás élt és dolgozott, mégpedig bezárva, az érintettek a raktárépületet sem hagyhatták el.

(Magyar Nemzet 2020. január 18., szombat)

Tudjon róla: csak egyfajta töltővel lehet majd tölteni a mobilokat az EU-ban

Még egyszer, minden jel szerint utoljára nekiveselkednek az európai döntéshozók annak, hogy egységesítsék a mobiltöltőket, és a jelenleg használatos háromféle helyett egyetlen egyfajta töltővel lehessen árulni okostelefonokat és sok más eszközt az Európai Unióban. Azt is szeretnék elérni, hogy töltő nélkül is vehessünk a boltban telefont, pár ezer forintot megspórolva. Jöhet a kábelkánaán – már ameddig egyáltalán van értelme kábelekről beszélni.

Tíz évvel ezelőtt még sok bosszúságot eredményezett, ha valaki otthon felejtette a mobiltöltőjét. Hiába volt ugyanis a társaságban másnál ott a saját töltője, mivel szinte minden gyártó egyedi csatlakozót alkalmazott – ráadásul pár évente módosítottak rajta –, kevés esélye volt a kompatibilitásnak. Az androidos eszközök esetében mára konszolidálódott a helyzet, a mobilgyártók vagy microUSB, vagy mostanság inkább USB-C portot tesznek a készülékeikre. Így könnyebb bárhol saját telefonunkhoz is használható kölcsöntöltőhöz jutni. Ráadásul míg korábban a régi, kidobott mobil töltője jó eséllyel haszontalan volt az új készülékekhez, manapság ezen a téren is jobbak a kilátások.

Az Európai Parlament (EP) képviselői arra jutottak, a jelenlegi helyzet még mindig nem ideális. Az Európai Bizottságtól azt kérik, most már olyan formában kötelezzék a gyártókat egyetlen univerzális technológia használatára, hogy azok ne tudjanak kibújni a szabályozás alól, és így az az Európai Unión belül minden mobilon, e-könyv-olvasón és más hordozható okoseszközön is legyen USB-C típusú csatlakozó.

A jelenlegi szabályozás ugyanis nem elég szigorú ahhoz, hogy mindenki betartsa. A mobiltöltők univezálissá tételén régóta dolgozó uniós szervek – miután belátták, hogy az iparág szereplői önként nem fognak egységre jutni – 2014-ben fogadták el a vonatkozó irányelvet, melynek parancsolatai még mindig nem bizonyultak elégségesnek ahhoz, hogy egyetlen, univerzális mobiltöltős szabvány legyen. A microUSB, illetve újabban USB-C típusú csatlakozót ki lehet hagyni a készülékekből, ha a telefon gyártója készít átalakítót is. Ezt az utat ma egyedül az Apple választja, a lényegében mindenki más által használatos microUSB és USB-C technológia helyett az iPhone-okat a vállalat saját fejlesztésű, Lightning nevű csatlakozóján át lehet tölteni.

Maroš Šefčovič európai bizottsági elnökhelyettes szavai szerint az EB mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy az egységes töltési technológia minden fogyasztó számára valósággá váljon. A szlovák politikus Strasbourg hangsúlyozta: ez valamelyest csökkenthetné a telefonvásárlás költségeit, hiszen nem feltétlenül kellene minden mobil mellé alapjáraton töltőt csomagolni, a gyártók bizhatnának benne, hogy a fogyasztók többségének van már otthon legalább egy kompatibilis töltője. Aki mégis szeretne új töltőt – például mert az az USB-C technológián belül fejlettebb, gyorsabb töltést biztosít –, csak annak kellene kifizetnie a most minden eladott telefon árába belekalkulált költséget. Az uniós politikus úgy fogalmazott, hogy hatósági eszközökkel és más ösztönző módszerekkel kifejezetten szorgalmazni fogják az egységesítés mellett azt is, hogy az Európai Unió országaiban a vásárló választhasson, töltővel vagy – olcsóbban – anélkül veszi meg új készülékét.

Maroš Šefčovič szerint mindez a gyártási kapacitás csökkentése révén sok üvegházhatású gáztól, a kidobott töltők mennyiségének mérséklődésének köszönhetően pedig rengeteg elektronikai hulladéktól mentené meg a Földet. Korábbi uniós számítások szerint ez éves szinten legalább 51 ezer tonnányi e-szemetet jelentene, mínuszban.

Bár az újabb uniós szabályozás a teljes egységesítés jegyében a microUSB-t is kivezetné, a régebbi USB-féleség már most is eltűnőben van. Igazából tehát csak az Apple számára jelent majd kötelező erejű változtatást az uniós kényszer. A vállalat tavaly januárban úgy érvelt,

hogy ha csak egyetlen töltőszabvány létezhet, az megfojtja az innovációt. Pedig néhány eszközénél mégis elmozdult már a közös irányba: egy ideje már számítógépeibe és iPad Pro táblagépeibe is USB-C-t épít, így nem egészen elképzelhetetlen, hogy a 2020 szeptemberében esedékes új iPhone-ban is bevezeti azt. A világ egyik legjobb Apple-elemzőjeként ismert Ming-Chi Kuo máshogy tudja: értesülései szerint az Apple nem idén, hanem jövőre változtat, Ez a technológia, a vezeték nélküli töltés egyre több gyártó egyre több okostelefonjában, táblagépében, fülhallgatójában és okosórájában van jelen. Ráadásul egyre inkább a vezetékes módéhoz közelítő sebességet érhetünk el vezeték nélküli töltés során is. Hogy az uniós szervek végül a vezeték nélküli töltést tennék meg az uniós piacon forgalomba hozott eszközökben kötelező, egységes megoldásnak, az egyelőre életszerűtlennek tűnik. A technológia ugyanis még viszonylag drága, beépítése aránytalanul növelné az olcsóbb mobiltelefonok és más belépő szintű eszközök árát.

(HVG 2020. január 18., szombat)

Terméket kell visszahívnia a Rossmannak

A Rossmann Magyarország Kft. visszahívta az 500 grammos enerBIO Szójapehely elnevezésű termékét tropánalkaloid-szennyezettség miatt, a vállalkozás a termék visszahívásáról a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (Nébih) is tájékoztatta – közölte a hivatal a honlapján.

A közlemény szerint a szennyeződés a 2020.06.12, a 2020.07.30, illetve a 2020.10.07. minőségmegőrzési idővel ellátott termékeket érintette.

A Nébih és a Rossmann is azt kéri a vásárlóktól, hogy a jelzett lejáratú idejű terméket ne fogyasszák el, hanem vigyék vissza az üzletbe, a termék árát a cég megtéríti.

A tropán alkaloidok például a nadragulya, a beléndek, a csattanó maszlag, illetve a kokacserje családokba tartozó növények toxikus hatású, másodlagos anyagcseretermékei, amelyek a növény minden részében megtalálhatóak.

Közismert képviselőjük az atropin, melyet gyógyászati célra is használnak.

Élelmiszerekbe, takarmányokba a növények betakarítása során, gyomnövényekből eredő szennyeződéssel juthatnak be. A tropán alkaloidok nagyobb mennyiségben a szervezetbe kerülve befolyásolják a központi és a vegetatív idegrendszer működését,

szájszárazságot,

pupillatágulást,

szívritmuszavart

és egyéb idegrendszeri tüneteket

okozhatnak – olvasható a Nébih honlapján.

(VG 2020. január 18., szombat)

Kukások nélkül a tiszta jövő elképzelhetetlen

A fogyasztóknak is kell tenniük a célokért

A klímastratégia több területet átfog, amelyekre kiemelt figyelmet kell fordítani. Éder Andrea hulladékgazdálkodási szakértő szerint a lakosságot a takarékoságra is meg kell tanítani.

- Magyarország fontosnak tartja a „szennyező fizet” elv érvényesítését. Egyetért ezzel?
- Az Európai Unió országai közül a legtöbb ipari tevékenységet nem megújuló energiaforrások felhasználásával látják el. A fenntarthatóságért, a karbonszennyezés csökkentéséért szót emelők úgy látják igazságosnak, ha a fejlett államok nagyobb részt vállalnának a célkitűzések elérésében, mint azok, amelyek kevésbé terhelték, terhelik mindannyiunk környezetét.
- A dokumentumban olvasható irányok hogyan értelmezhetőek az energiaszektoron kívüli, érintett területeken?
- Az energiefelhasználás és annak a fenntarthatóság irányába terelése az élet minden területére, minden fogyasztói szinten kihat. A fogyasztók értékelik az egyénre szabott és pontosan mért felhasználási lehetőségek meglétét. A hulladéklerakó telepeken természetes, hogy monitoringrendszer támogatja a hulladék bomlásából származó metán fűtéshez, meleg víz előállításához való felhasználását. Egyéni szinten a hulladéktermelés mérése és az ennek megfelelő díjfizetés rendszere valós, előremutató lehetőség.
- A fogyasztók aktív piaci szerepvállalásának feltétele a fogyasztás szabályozhatóságának megteremtése ott, ahol erre ma még nincs lehetőség. Ez mit jelent pontosan?
- A fogyasztók bevonása az országos szinten megfogalmazott célok eléréséhez elengedhetetlen. Komoly szerephez jut a tájékoztatás, megfelelő információk konkrét, elvárt cselekvésekké fordítása. Az előnyök tudatosítása és a rövid távon is meghatározó szempontok számokban való kifejezése minden területen megkönnyíti a viszonyítást, hogy hol is tartunk. Legyen szó elhasznált energiáról, felhasznált vízmennyiségről vagy kibocsátott üvegházhatású gázzal.
- A hulladékgazdálkodás szempontjából mit tartalmaz a stratégia, mi a teendő?
- A szemléletformálás az, amire a hulladékoszakmának leginkább szüksége van. A tiszta jövő elképzelhetetlen a kukások nélkül. A lakosságot és az ipari szereplőket is meg kell tanítani a takarékos felhasználásra, amit akkor is szem előtt kell tartani, ha lenne pénz az ártalmatlanítás kifizetésére.

(Magyar Hírlap 2020. január 18., szombat)

Gondtad volna, hogy van már biztosítás UFO-támadásra, Krisztus eljövételére és viccekre is?

Bármikor adódhat egy váratlan, tragikus esemény, amikor jól jön, ha az embernek van biztosítása, de vajon ki gondolná, hogy néhány biztosító nyújt fedezetet szellemjárásra, UFO-támadásra és Krisztus második eljövételére is? Pedig láthatóan van ilyen termékekre lakossági igény: csak az UFO-któl több mint 30 ezer ember retteg annyira, hogy még biztosítást is kötöttek arra az esetre, ha elrabolják őket. Íme pár szokatlan, niche-piacra szánt biztosítás, melyek közül néhány kifejezetten abszurd helyzetekre nyújt védelmet.

Esküvői biztosítás

Egy esküvő megszervezése kifejezetten költséges és bonyolult folyamat, ezért komoly anyagi kár érheti az ifjú párt, ha valami nem úgy alakul a nagy napon, mint ahogy azt eltervezték. Nagy-Britanniában például komplett piaca van olyan biztosításoknak, amelyek

fizetnek, ha például elszakad a menyasszonyi ruha vagy eltűnik a karikagyűrű, de az osztrák L'Amie direkt akkor is fizet, ha esik az eső a házasság napján.

Van persze olyan biztosítás is, amely arra az estre nyújt fedezetet, ha a jegyespárból valaki mégis meggondolja magát és eláll az esküvőtől, miközben az nagyjából már le van szervezve, de még válás esetére is létezik biztosítás.

Ikerbiztosítás

A gyermekáldás gyönyörű dolog, de olykor kifejezetten kihívásokkal teli és költséges lehet, főleg, ha legalább két baba születik egyszerre. Erre az esetre komoly segítséget jelenthet egy olyan biztosítás, ami akkor fizet, ha ikrek érkeznek a családba. Sajnos egyelőre még csak a Briteknél érhető el ilyen termék, pedig jól jöhet a gyermek felneveléséhez az a 2000-5000 font (durván 800 ezer – 2 millió forint) plusz pénz.

Kulcsembert-biztosítás

Előfordulhat, hogy egy cég lényegében lebénul, miután egy kulcsfontosságú alkalmazott felmond, legyen szó akár egy felső vezetőről, akár egy nagyon szorgos dolgozóról, aki pont akkor áll fel, amikor kritikus munkát végez. Ilyen esetekre lehet hasznos a kulcsembert-biztosítás, ami akkor fizet, ha valamiért kikerül a cég gépezetéből az egyik legfontosabb alkalmazott, legyen szó akár felmondásról, akár balesetről vagy netán halálról.

Van olyan biztosítás is, ami akkor fizet, ha egyszerre túl sokan mondanak fel, például ha megnyerik a kollégák a közös lottót. Egy biztosító, a Fielding Mann termékénél ez úgy működött, hogy meghatározták: 3-100 embernek kell felmondania, a lottónyereményt követő 14 napon belül és fejenként legalább 100 ezer fontot kell nyerniük.

UFO-biztosítás

Az első olyan biztosítást, amely abban az esetben fizet, ha egy UFO elrabolja a biztosítottat, a floridai St. Lawrence Agency dobta piacra; a termék olyannyira sikeres lett, hogy nagyobb cégek, például a brit Lloyd's of London is lefejlesztettek saját UFO-biztosítási terméküket.

Nemcsak az a durva, hogy világszerte már több mint 30 000 ember kötött biztosítást UFO-támadásra, hanem az, hogy egy esetben még fizetési kötelezettség is keletkezett. Ez csak akkor történik meg, ha a biztosított bizonyítani tudja, hogy valóban elrabolta egy UFO. Bár az nem világos, hogy a bizonyítás hogy járt sikerrel, az alapító után elnevezett St. Lawrence a szerződés feltételeire hivatkozva nem egy összegben fizeti az ügyfélnek a kártérítést, hanem évi 1 dolláros részletekben, 10 millió éven át. Az alapító azzal védekezett, hogy valójában ez a termék csak "vicces ajándék" és nem valódi biztosítás.

Vámpír-, szellem- és vérfarkas-biztosítás

Akadnak olyanok is, akik úgy vélik, egy vámpír-, szellem- vagy vérfarkas támadás sokkal reálisabb eshetőség egy UFO-támadásnál, őket szolgálta ki sokáig a brit Ultraviolet biztosító egy olyan termékkel, amely ilyen jellegű paranormális jelenségek által okozott károk esetén fizet.

Hiába tűnik egy ilyen biztosítás teljesen kockázatmentesnek egy biztosító számára, az Ultravioletnek is állítólag egyszer már fizetnie kellett, mert egy amerikai nő, aki rendelkezett ilyen biztosítással, leesett a lépcsőn és meghalt és ők állítólag nem is bújtak ki a fizetési kötelezettség alól. A haláleset kapcsán indított vizsgálat során valahogy megállapították, hogy a biztosítottal egy szellem végzett, így az Ultraviolet állítólag 100 ezer fontnyi kártérítést fizetett ki az áldozat családjának. Az abszurd ügy részleteit sajnos ma már homály fedi, így nehéz megállapítani, hogy jutottak el erre a következtetésre a vizsgálat során vagy hogy egyáltalán igaz-e a történetet.

Viccbiztosítás

Ismerős az érzés, hogy annyira nevelsz, hogy alig kapsz levegőt? Előfordulhat – főleg más, előzetesen fennálló betegségek miatt -, hogy valaki szó szerint halálra röhögi magát és tragikus véget ér egy jó poén. Erre az esetre kínálnak amerikai biztosítók fedezetet standuposoknak, humoristáknak és talk showsoknak, akiknek az előadása lehet, hogy olyan

viccesen alakul, hogy az már áldozatokat követel. Ezek a termékek segítenek az előadóművésznek fizetni az öt terhelő jogi költségeket akkor, ha az áldozat családja bepereli őket és kifizetik a kártérítést is, ha a humorista elveszti a pert. Mindemellett fizetnek akkor is, ha úgy ítélik, hogy az incidens a humorista nyilvános imidzsének kárt okozott.

Olyan termék sajnos nincs, amely az áldozatnak fizetne, ha halálra röhögi magát és bár hagyományos biztosítások ilyenkor segítséget jelenthetnek, sok biztosítónál kizárást jelent az előre fennálló betegség.

Biztosítás úrállomás becsapódására

2001-ben tért vissza a légkörbe a szovjet-orsz Mir úrállomás, a nagy nemzetközi érdeklődést övező eseményt többek közt a Taco Bell étteremlánc is felhasználta egy ütős PR-kampányhoz. Egy 144 négyzetméteres fóliát bocsátottak a Csendes-óceánra „ingyen taco” felirattal és kihirdették, hogy ha a becsapódó úrállomás darabjai eltalálják az úszó reklámtáblát, az összes amerikai állampolgárnak adnak egy ingyen tacót.

Az ebédmehívás körülbelül 10 millió dollárba került volna az étteremláncnak, ezért kötöttek egy személyre szabott biztosítást, hogy fedezni tudják a költségeket, ha a Mir betalál. Végül – az előzetes várakozásoknak megfelelően – az úrállomás jelentősen célt tévesztett, darabjai valahol Chile körül csapódtak be az óceánba, miközben a Taco Bell molinója 16 kilométerre úszott az Ausztrál partoktól.

Biztosítás Krisztus második eljöveteleire

Az egyik valaha volt talán legbizarrabb biztosítási terméket a brit Britishinsurance.com rakta össze. Három skót nővér nagyon aggódott amiatt, hogy szüzen teherbe esnek és megszülik Krisztust második eljövetelekor, de nem lesz pénzük felnevelni, ezért megegyeztek az essexi biztosítóval, hogy éves 100 font díjért cserébe 1 millió fontot fizet nekik a biztosító, ha szüzen megszülik a Megváltót.

Bár rendszeren fizették a biztosítási díjat a nővérek, a biztosító mégis felmondta a szerződést, mert a Krisztus-biztosítás komoly felháborodást okozott a katolikus egyháznál. A biztosító elnézést kért és közölte: nem akartak senkit megbántani, de ők úgy vélték, hogy a három nővér komolyan aggódik amiatt, hogy közülük valaki lesz a Megváltó második szülőanyja.

(Portfolio 2020. január 18., szombat)

Borulhat a munkavállalók eddigi képviselte az áruházakban

KÉTEZER COOPOS DOLGOZÓ VÁLTOTT SZAKSZERVEZETET, TÖBB LÁNCNÁL JÖHET MARKÁNS VÁLTOZÁS

Elveszítheti vezető tárgyalási és döntési pozícióját a vállalatokkal és a kormánnyal szemben az áruházi munkavállalók jövőjéről évtizedekig monopolhelyzetben egyezkedő Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete – tudta meg a Magyar Nemzet. Úgy értesültünk: több üzletláncnál megelégtették a dolgozók, hogy az érdekképviselőt megítélésük szerint gyakran nem az ő szempontjaik szerint jár el. Iparági hírek szerint belső körökben ennél is többeknek szúrja a szemét, hogy megváltozott a szakszervezet gazdálkodása, és miközben nőttek a tagdíjbefizetések, a jogköröktől megfosztott alapszervezeteknek egyre kevesebb pénz jut vissza. Előfordulhat, hogy a Coop üzletlánc több ezer dolgozójának mintájára más cég alkalmazottai is képviselőt váltanak.

Belső feszültségek, központosított gazdálkodásból eredő kérdőjelek és bizalmatlanságból megvont jogkörök miatt döntött úgy a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének (KASZ) egyik alapszervezete, hogy a tagokkal együtt átszerveződik egy másik érdekképviselőhöz a magyar tulajdonú Coop üzletláncnál – tudta meg a Magyar Nemzet

annak kapcsán, hogy a sajtóban megjelent: félrevezető toborzó levéllel környékezték meg a nagy múltú hazai kereskedelmi szereplőnél a szakszervezeti vezetőket. Ebben a több önálló munkaadó cégből álló bolthálózatnál régóta működő KASZ szerint azt sugallják, hogy átalakulásra hivatkozva átléptetik a tagjaikat a Hazai Kereskedelemben Dolgozók Szakszervezetébe, holott ez nem igaz.

A hírek szerint már kétezer körül jár az alapszervezettel átigazolt munkavállalók száma, ami azért érdekes, mert ha arányuk eléri a jogszabályban meghatározott mértékhez képest a kritikus tömeget, az ágazati érdekegyeztető fórumokon, illetve a bértárgyalásokon eddig erőfölénnyel tárgyaló KASZ elveszítheti törvény adta jogát a reprezentativitásra.

Lapunkhoz is eljutott a coopos toborzó levél. Ebben az áll, hogy egyfajta ernyőszervezetként öt alapszervezettel már megkezdték a közös munkát, és várják a többi önálló egység szabad döntését is, élnek-e az új lehetőséggel.

A Hazai Kereskedelemben Dolgozók Szakszervezete azt ígéri, hogy az alapszervezetek belső működésébe nem szól bele, és tagonként mindössze 200 forintot kér el. A szándékuk az írás szerint az, hogy közös fórumokon alakítsák ki a dolgozói érdekek hatékony képviselőjét, ezzel együtt a hazai kereskedők véleményét is meghallgassák.

Szerettük volna megszólaltatni a KASZ korábban Népszavának nyilatkozó vezetőjét, ám lapzártánkig nem sikerült elérni. Karsai Zoltán akkor jelezte, hogy jogi lépéseket tesznek, mert félrevezetőnek tartják a toborzó levelet, mivel nincs arról szó, hogy változna az általa irányított országos érdekképviselő, és a tagok átléptetéséről sincs szó.

Szavai szerint csak az egyik helyi tisztségviselőjük lépett át az új szakszervezetbe a Coopnál, de ez nem jelenti azt, hogy a területéhez tartozó KASZ-os tagok is automatikusan átlépnének vele. Az elnök szerint a lépés mögött az lehet, hogy egy korábbi döntésük szerint az alapszervezetek tisztségviselői már nem állapodhatnak meg az egyes munkaadókkal az ottani viszonyokról, azt csupán a szakszervezet legfelsőbb vezetése teheti meg. Márpedig Karsai szerint jellemző, hogy a helyi vezetők nyomást gyakorolnak az ottani képviselőkre, és így a dolgozók szempontjából hátrányos megállapodásokat fogadtatnak el velük.

Az elnök érvelése amiatt is érdekes, mert például 2018 elején hivatalos minőségében maga is részt vett az ellenzék által a megelőző évben elfogadott túlóratörvény ellen kormánybuktatási szándékkal szervezett sikertelen fővárosi tüntetéseken.

Ezzel viszont szembemegy, hogy szakértők szerint több, a KASZ által kötött, ma is érvényben lévő kollektív szerződés a jogszabályhoz képest egyes esetekben rosszabb helyzetet is teremthet az érintett dolgozóknak, vagyis nem felel meg az érdekeiknek. Érdekes összefüggés, hogy a szakszervezetet korábban évtizedekig Sáling József irányította, aki egykor a szocialista párt listás országgyűlési képviselőjeként szervezte hazánkban a munkavállalók érdekképviselőjét.

Lapunk iparági forrásokból úgy értesült, hogy a sajtóban közölt tízezres tagsággal szemben a Coopnál mindössze négy-ötezer aktív tagot jegyez a KASZ, ahol mostanra országos szinten mindösszesen nyolc-kilencezerre apadt a tagdíjat is fizető, képviselt munkavállalók száma. Ez a becsült létszám a nyilvánosan elérhető mérlegadatokból is valószínűsíthető, hiszen jogszabály írja elő, hogy az egyes láncoknál havonta a dolgozók bruttó fizetésének egy százalékát automatikusan az adott cégnél lévő szakszervezet kapja.

Az ügy kényessége miatt nevük elhallgatását kérve a bennfentesek elmondták: rengeteg dolgozó eltűnt a KASZ rendszeréből, és több ezren már csak papíron gyarapítják a tagságot, amely pedig a reprezentativitásnak is alapja.

A bérek emelkedése miatt a kötelező tagdíjak mégis évről évre nőttek, miközben egyre többen nincsenek megelégedve a szakszervezet működésével. Mint mondták, noha jelentős összegekhez jut a KASZ, ehhez képest a központosított gazdálkodás miatt egyre kevesebbet juttat a tényleges napi érdekvédelmet ellátó alapszervezetekhez. A döntési jogok nyirbálása

mellett ez a legfőbb oka annak, hogy belülről repedezik az évtizedekig ősköveletként működő szakszervezet.

(Magyar Nemzet 2020. január 18., szombat)

Cser Ágnes: Igazságtalan és etikátlan az orvoskamara javaslata a hálapénz büntetéséről

Az érdekképviselő etikátlannak és igazságtalannak tartja az orvoskamara javaslatát, ami szerint büntetni kellene a paraszolvenciát – mondta a Magyarországi Munkavállalók Szociális és Egészségügyi Ágazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének (MSZ EDDSZ) elnöke az M1-en.

Cser Ágnes azt mondta, az orvos és a beteg büntetése a hálapénz miatt megrontaná a közöttük lévő bizalmi kapcsolatot, ami nélkülözhetetlen, ahhoz, hogy tisztességes gyógyító munka folyjon.

A hálapénz kivezetéséhez a fokozatosan megemelt orvosi bérré szükség van, de azzal nem értenek egyet, hogy egy lépcsőben emeljék az orvosok bérét, mert ez „összedöntené” az országot. Szerinte társadalmi értelemben igazságtalan, hogy egyetlen foglalkozási csoport olyan bérfelállításban részesüljön, amilyenben a többi nem.

„Tehát az orvos-beteg kapcsolatba ma nem fér bele egy büntethetőség, illetve később sem. Ehhez oktatási és képzési tanfolyamok, társadalmi viták, beszélgetések szükségesek, ahhoz, hogy a 70 év örökségét a tudat szintjén ki tudjuk vezetni” – mondta.

(444.hu 2020. január 18., szombat)

Itthon is elindult a mûhúsforradalom

Magyarországon is fellobbantak a mûhúsforradalom első lángjai. Mint minden forradalomnál, a tét itt is nagy: a bolygó megmentése. A Burger King, az Aldi és a Lidl mûhúsai már sokaknak elérhetőek, de kicsi, magyar cégek is piacra akarnak lépni a termékeikkel. Különösen izgalmas időszakot élünk: az íz, az állag és természetesen az ár is sokat fog még változni a következő években, mûhúsos cégek jönnek és mennek majd, de mindenki készüljön fel arra, hogy a húsmentes húsok szédületes gyorsasággal fognak elterjedni. Megkóstoltuk a magyar mûhúsos cégek kajáit, és egy dietetikust, illetve egy élelmiszermérnököt is megkérdeztünk arról, hogy mennyire érdemes visszavennünk a hús fogyasztásunkból, valamint, hogy lehet-e bajunk a húsanalógoktól.

Alain Passard egyszer csak gondolt egy nagyon nagyot. Ekkor már a világ egyik legelismertebb séfje volt, Párizsban lévő étterme 1996-ban megkapta a harmadik Michelin-csillagot is. Az ezredfordulón mégis úgy döntött: kihajítja az ablakon az összes addig elért eredményét. Minden fogást törölt az étlapról. Elhatározta, hogy mindenféle húst száműz az étterméből, és zöldségeket rak a tányérokra. Ez sokkolta a gasztrovilágot, sokan azt hitték, hogy Passard megtévelyedett. 2000 környékén a zöldségek még annyit sem jelentettek a gasztronómiában mint ma, csupán kiegészítő elemek voltak.

A francia séf elkezdett kísérletezni, sokat dolgozott az új menüsor kialakításán, majd amikor eljött az idő, a vendégek elé tette az első, húsmentes menüjét. A vendégek és a kritikusok

ismét sokkot kaptak, teljesen el voltak képedve, nem értették, hogyan lehet ilyen fantasztikusan gyönyörű és finom ételeket csinálni zöldségekből és gyümölcsökből. A három Michelin-csillagot az új menüvel is megőrizték, azóta is mind megvan nekik. (Később aztán a húst és a halat is visszavették az étlapra, de sokkal kisebb adagokban. A sztorit a Netflix pazar dokumentumfilm-sorozata, a Chef's Table is feldolgozta.)

Passard persze elsősorban nem a bolygó megóvása miatt rakta ki a húsokat az étterméből, hanem mert kísérletezni akart, valami radikálisan másfélét akart csinálni. De azt bebizonyította, hogy

HÚS NÉLKÜL IS LEHET FENOMENÁLIS ÉTELEKET CSINÁLNI.

Ez pedig azóta csak még időszerűbbé vált, hiszen manapság már sokan úgy gondolják, hogy a környezetünk védelme érdekében el kell kezdenünk kevesebb húst enni. Ugyanis brutális mértékű szennyezéssel jár a húsipar működése, ráadásul a következő évtizedekben annyival megnő majd a hús iránti kereslet, hogy egyszerűen nem fogjuk tudni állatok húsból fedezni az igényt.

Szó szerint felfaljuk a bolygót

Egy, a Science-ben publikált felmérés szerint az elmúlt ötven évben megduplázódott a globális húsfogyasztás mértéke. 2050-re azonban a maihoz képest is 50-70 százalékkal emelkedhet a hús iránti kereslet. A húsipar ökológiai lábnyoma azonban óriási. Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete szerint az állattenyésztés felelős a globális üvegházgáz-kibocsátás 18 százalékáért. Ezt ráadásul sok kutató nagyon alulbecsültnek tartja, a Worldwatch Intézet egyik tanulmánya szerint például a valós szám inkább 50 százalék körül van. Emellett az állattenyésztés melléktermékei szennyezik az ivóvizet, aminek felét már így is a húsukért tartott állatoknak természetett takarmánynövények öntözésére használják el.

Néhány megdöbbentő adat:

Egy hamburger előállítása 200 km autózás üvegházhatásúgáz-kibocsátásának felel meg.

Egy másik elemzés szerint 1 kg sertéshús előállítása 50 km autózás szén-dioxid-kibocsátásának felel meg, és 6000 liter víz kell hozzá, míg a zöldségeknél ez jóval kevesebb.

Egy négyszemélyes család heti egy sajt- és tejmentes napja olyan, mintha négy hétig nem használnának autót. (Egyébként a sajtgyártás majdnem olyan szörnyű a bolygónak, mint a húsipar.)

Imádjuk az állatok húsát

A 2014-es Országos Táplálkozás és Tápláltsági Állapot Vizsgálat (OTÁP2014) megállapította, hogy a magyar felnőtteknek jobban oda kellene figyelniük arra, hogy mit visznek be a szervezetükbe, például vissza kellene venni az állati eredetű zsiradékok fogyasztásából. A zsiradékban gazdagabb húsok és húskészítmények, valamint a magas sótartalmú termékek túlzott fogyasztása ugyanis a szív-érrendszeri betegségek kialakulását elősegítő egyik rizikófaktor, a füstölt, zsírdúsabb, illetve feldolgozott vörösáru-készítmények nagy mennyiségű fogyasztása pedig egyes daganatos betegségek kialakulását segítheti elő.

Magától értetődő lehetőség lenne a környezet, az állatok és az egészségünk megkímélésére, ha egyszerűen kevesebb húst ennénk. Őskorkutatók szerint ugyanakkor a húsimádatunk az evolúcióban gyökerezik, a hús nagyon fontos szerepet játszott a fizikai fejlődésünkben, például az agyunk megnövekedésében, így nem valószínű, hogy a közeljövőben elkezdenék kevésbé kívánni. Ez persze nem jelenti azt, hogy ne lehetne csökkenteni a megevett hús mennyiségét.

A mûhúskorszak hajnala

Az, hogy kevesebb hagyományos húsipari terméket kellene fogyasztanunk, ugyanakkor a hús iránti vágyunk aligha csökken majd, arra sarkallta a kutatókat, hogy elkezdenek próbálkozni azzal, hogy

AZ IGAZI HÚSRA HASONLÍTÓ MŰHÚST ÁLLÍTSANAK ELŐ ÚGY, HOGY NE KELLJEN ÁLLATOK TÖMEGEIT LEMÉSZÁROLNI HOZZÁ.

Több egyetemen és néhány vállalatnál is folynak olyan kísérletek, amelyekkel laborban próbálnak meg húst előállítani, a hússzövetet „bioreaktorokban” tenyésztik, élő állatokból vett sejtekből. Ez a technológia gyerekcipőben jár, még sehol nem árulnak ilyen húsokat, egyelőre elég magasak az előállítási költségek is, de nyilván csak idő kérdése, és ez is megjelenik majd a piacon.

A Burger King Magyarországon elsőként széles körben elkezdte árulni a hússzerű, de növényekből készült szendvicset. Megkóstoltuk: a végeredmény szinte megkülönböztethetetlen annak, aki félévente téved be egy Burger Kingbe.

A műhús másik fajtája viszont már sokkal elterjedtebb. A növényi alapú, húshelyettesítő készítmények már Magyarországon is elérhetőek. Az Aldi Wonder Burger, a Lidl pedig Next Level Meat néven vezetett be álhúsos készítményeket. Húsmentes hamburgereket lehet már enni kisebb éttermekben és nagy láncokban is. De az egyik legjelentősebb álhúsos cég, a Beyond Meat termékét is megkóstolhatjuk már itthon, és a Burger Kingben is kérhetünk már húsanalógos burgert.

A trendet azonban magyar vállalkozások is szeretnék meglovagolni saját fejlesztésű termékeikkel. Most két olyan céget mutatunk be, amelyek közvetlenül piacra lépés előtt állnak, de más úton akarnak járni, mint az ismert világcégek, mert egyik sem a már bevált receptúrák szerint készíti a termékeit.

Zöldbanán + borsó --> pástétom

A Plantcraft nevű magyar startup hússzerű felvágottakkal kezdett el kísérletezni. Olyan pástétomot, szalámit és sonkát fejlesztenek, ami úgy néz ki, és olyan ízű, mint ami állati származékokból készül, de semmi ilyesmi nincs benne, kizárólag növényi alapanyagokat tartalmaz. A Plantcraftnál egyelőre még csak a paté készült el, de néhány héten belül jön a többi is - legalábbis Hetényi Csaba, a cég társ-alapítója erről beszélt. Azt is mondta, hogy nemcsak a vegánoknak/vegetáriánusoknak szánják a termékeiket, hanem azoknak is, AKIK EGYSZERŰEN CSAK KEVESEBB HÚST AKARNAK ENNI, DE SZERETNÉK, HA „MEGMARADNA A HÚS ÉLMÉNY”.

„Az alternatív húsok jelenlegi vásárlóinak 86 százaléka nem vegetáriánus és nem vegán, ami óriási vásárlóbázist jelenthet számunkra” - mondta Hetényi, aki arról is beszélt, hogy egyelőre csak az Egyesült Államokban dobják piacra a felvágottjaikat. Először az volt a tervük, hogy Németországban, Ausztriában és Svájcban kezdik el árulni a termékeket, de erről lebeszéltek őket. Részben azért, mert az USA a szabályozás és a piaci elvárások tekintetében is egységesebb, hiszen míg Európában az a célravezető, ha minden országban más és más csomagolással és dizájnnal dobják piacra a terméket, addig a tengerentúlon erre nincs szükség. És nyilván az is sokat nyomott a latba, hogy a húshelyettesítők körüli hájpp onnan indult, valamiért ott fogékonyabbak erre az emberek - részletezte a döntés okait Hetényi.

A Plantcraft patéjának legfőbb alkotóeleme a zöldbanán-liszt és a borsófehérje. A cég elsősorban azért tekint magára úttörőként, mert a saját portfóliójára másodgenerációs húshelyettesítőként hivatkozik, ami azt jelenti, hogy teljes mértékben allergén és adalékanyag mentesek a termékek. Az elsőgenerációs húsanalógok ugyanis többnyire szója és búza felhasználásával készülnek, emellett gyakran valamilyen ízfokozó, színezék és állagjavító is van bennük.

A gluténról és más allergénekről írt korábbi cikkünkben egyébként szó van arról, hogy valószínűleg többen kerülnek ezeket az anyagokat, mint ahány embernek valóban kerülnie érdemes.

Például Amerikában 2014-ben a háztartások 11 százaléka vásárolt gluténmentes élelmiszereket, miközben csak a lakosság 1 százaléka gluténérzékeny. Tanulságos az is,

hogya a szülők 34 százaléka tartja a gyermekét ételallergiásnak, és eteti ennek megfelelően, miközben az allergiások aránya valójában csak 5 százalék.

A húshelyettesítők piacán globálisan egyébként még mindig a hamburger húspogácsa és a darált hús dominál, de manapság már van némi elmozdulás a tengeri kaják felé is, tette hozzá Hetényi, aki azt is elmondta, hogy az USA-ban keresnek bérgyártót, mert ha ott van a gyártás, akkor nem hosszadalmas és bonyolult az engedélyezési folyamat, viszont, ha nem ott előállított termékkel akar valaki bejutni az amerikai piacra, az már nagyon komplikált. Amerikában a prémium árkatóriát lövi be a Plantcraft, nagyjából 25 dollár/kg-os áron kínálják majd a felvágottaikat.

Nem becsapni kell

A Plantcraft kóstolóján kipróbálhattuk a cég patéját. Voltak, akiknek bejött az íze, másoknak kevésbé. Néhányan megjegyezték, hogy az állaga túlságosan ragadós, illetve kicsit érződik, hogy a fűszerezéssel próbálják ellensúlyozni azt, hogy igazából nincs karakteres íze az alapanyagoknak. Ilyenkor mindenki csak úgy, magában is kóstolgatja a cuccot, de ez csalóka, mert az ilyesféle pástétomokat, krémeket, májasokat többnyire valamilyen pékáruval és zöldségekkel fogyasztjuk. Kenyérre vagy csipszre kenve számomra működött a dolog.

És, hogy olyan íze van-e, mint az állati eredetű pástétomoknak? Nem igazán. De az olcsó, ramaty májkrémekkel összehasonlítva inkább ezt venném, de nyilván egy prémium, ínycsiklandó pástétom azért más világ, annak önmagában is karakteres íze van, a Plantcraftnál meg inkább a fűszerek dominálnak. Egyébként vannak már hasonló termékek a hazai piacon is, de azok minősége gyakran egészen elkésztető, és a többsége tele is van nyomva mindenféle stabilizátorral, állagjavítóval, és egyéb furán hangzó dologgal.

A kóstolón Klág Dávid kollégám is ott volt, aki így foglalta össze a tapasztalatait: „A Plantcraft patéja egészen biztosan nem fogja megtéveszteni azokat, akik egész életükben habzsolták a májkrémet, és megpróbálják ezzel csöbe húzni őket: kinézetre az állaga hasonló, de ízben inkább hasonlít a borsó-, vagy babpürére, amibe egy kis margarint is kevertek, a falat végén pedig az enyhén csípős fűszerezése próbál pokrócot húzni az egész élményre. De mindez egyébként egyáltalán nem baj, mert ennek a műfajnak nem olyannak kell lennie, mint amikor Indiana Jones kicseréli az aranytotemet egy zacskó homokra, nem becsapni kell, és ez a krém amúgy elég jó kenyérral, csipsszel, sőt, igazából önmagában is, egy ehető fűszeres szendvicskrém, amit rákenhetünk bármire. Átverni senkit sem fog, de meggyőzni valószínűleg sokakat.”

A borsó is lehet hús

A szintén magyar Food Control csoport is növényi alapú húsanalógokkal szeretne kereskedni. A Creaveg nevű termékük egy borsófehérje alapú álhús, amivel a nyugat-európai piac mellett a hazait is megcélozzák. De a boltokban egyelőre nem lehet majd kapni, ugyanis főként a vendéglátóhelyeknek, éttermeknek, üzemi konyháknak kínálják a terméküket. Ami tulajdonképpen egy hússzerű állaggal és színnel rendelkező, könnyen formálható, többféleképpen használható félkész termék.

Borsófehérjéből készül, azt hidratálják zöldség alaplével. Két változata van: az egyik darálthús-szerű (minced), a másik pedig ugyanez ragacsosabb, golyókká formálható verzióban (balls). A darálthús-szerűt például rakott ételekhez, bolognaihoz, chilis babhoz ajánlják. A balls pedig húsgolyó, fasírt vagy töltött káposzta készítésére lehet alkalmas, de mivel formálható, ezért akár hamburgerpogácsát is lehet belőle csinálni. Ebben a ragacsos verzióban van még maltodextrin, ami egy szénhidrát, és a zsiradék megkötését végzi; illetve metil-cellulóz, ami a tojást helyettesíti. Ez utóbbit nem emésztjük meg, de évtizedek óta használja az élelmiszeripar kötőanyagként. Ezekon kívül pedig még kókuszszír van benne.

A darálthús-szerű „borsóhúsból” készült bolognai spagettit decemberben egy általános iskola tanulói is megkóstolhatták.

Távolról sem célunk a húsfogyasztás ellen nevelni a gyermekeket, ugyanakkor felelősségünk, hogy táplálkozásunkat elmozdítsuk a fenntarthatóság irányába és gyermekeinket megismertessük új, minőségi élelmiszerekkel - mondta Tóth András, ügyvezető, aki arról is beszélt, hogy a gyerekek nem tudtak különbséget tenni a húsos és a húsanalógos étel között.

Az álhúsos bolognait mi is megkóstolhattuk, és egy hipermarketekben árult, hagyományos darált hússal készült verzióhoz képest tényleg nem igazán érezni a különbséget, de ez valószínűleg annak is köszönhető, hogy az igazi húsból készült, olcsóbb darált húsoknak nincs annyira karakteres íze. A creaveges bolognainak korrekt íze van, és laktató is. A balls verzióból készült fasítrnál már inkább érezhető volt egyfajta zöldséges íz, ami a hagyományos fasírt zsírosabb állagát és ízét nem tudja hozni. De egyáltalán nem mondható rossznak, sőt. Álhúsos rakott zöldbabot is csináltunk, a hagyományos darált hús helyett creaveges „borsóhúst” raktunk bele, és ez sem volt csalódás. Mivel a cég egy alapterméket ad, mindenki magának fűszerezheti, ízlés szerint. A vállalat képviselői hangsúlyozták, hogy ebben sincs semmilyen allergén anyag vagy ízfokozó. Sőt, arra is felhívták a figyelmünket, hogy a piacon népszerű álhúsos termékek, burgerpogácsák összetevői között gyakran nem szerepel a nátrium-glutamát, viszont van bennük élesztőkivonat, ami tartalmaz glutamátot. Azonban mivel másfajta vegyületben van, nem kell ízfokozóként feltüntetni a csomagoláson. A nátrium-glutamátról egyébként még manapság is sokan azt hiszik, hogy halálos idegméreg, pedig ez nem igaz, ha valaki nem tonnaszám fogyasztja, akkor **SEMMILYEN EGÉSZSÉGGKÁROSÍTÓ HATÁSA NINCS.**

A szer természetes formában is ott van egy csomó élelmiszerben, a paradicsomtól a gombáig, a krumpltól a tojásig, a csirke- és marhahúsig. A legnagyobb mennyiségben a sajtok tartalmazzák. A glutamát olyan szinten fontos a testünk működtetéséhez, hogy a szervezetünk maga is előállít belőle kb. napi 40 grammot. És édes mindegy, hogy milyen formában visszük be, a szervezetünk számára az egyik C₅H₈NO₄Na molekula pontosan ugyanolyan, mint a másik, nem is tudja megkülönböztetni, hogy az a japán hínár levelébe nőtt bele, vagy az ételízesítős zacskóból szórtuk meg vele a levest.

Ettől függetlenül az internetnek az a szeglete, ahol minden három szótagnál hosszabb idegen kifejezés egyenlő a háttérhatalmi összeesküvéssel és a népirtó gyógyszerlobbival, egy emberként retteg tőle, és halálos idegméregnek tartja. A hivatalos ajánlások szerint viszont épeszű fogyasztás mellett veszélytelen adalékanyag, nagyjából olyan, mint a só. A nagy nátrium-glutamát tesztünket itt olvashatja.

A Creaveg termékek ára most még magasabb a sima darált húsnál, 3600 forint/kg, de Tóth András szerint 10 dkg húsanalóg a főzés után is annyi marad, míg a hagyományos darált hús 10 dkg-jából jó pár eltűnik, hiszen sok víz elpárolog belőle, ezt belekalkulálva már nem akkora az árkülönbség.

Zöldségből és gyümölcsből napi fél kilót kellene

Megkerestünk két hazai táplálkozási szakértőt is, mert kíváncsiak voltunk, hogy mi a tudomány képviselőinek véleménye az egyre nagyobb teret hódító húsanalógokról, illetve, hogy szerintük is szükség van-e arra, hogy kevesebb állati eredetű terméket fogyassunk. "Foglalkozni kell vele, de a sajtó időnként túloz a húsipar környezetkárosító hatásával kapcsolatban" - erről beszélt Friedrich László élelmiszermérnök, a Szent István Egyetem Élelmiszertudományi Karának dékánja, aki hangsúlyozta: rengeteg fejlesztés történt az ágazatban a hatékonyság növelése, és az ökológiai lábnyom csökkentése érdekében. Szerinte a zöldség- és gyümölcsfogyasztást valóban növelni kell, de nem az állati eredetű hús kárára, álláspontja szerint nekünk itt Magyarországon nem szükséges csökkenteni a bevitt hús mennyiségét, csak meg kell válogatni, hogy milyet fogyasztunk. A kulcs a minőségi fehérjebevitel,

NEM AZ A LÉNYEG, HOGY ÁLLATI VAGY NÖVÉNYI TÁPLÁLÉKRÓL VAN SZÓ, HANEM, HOGY KONKRÉTAN MILYEN AZ ADOTT DOLOG BIOLÓGIAI ÉRTÉKE, HASZNOSULÁSA.

Ilyen szempontból a tojás, a tej és a sajtok is nagyon fontosak - mondta Friedrich László. Hangsúlyozta: ha a kiemelkedően jól hasznosuló ételeket együtt fogyasztjuk, akkor erősítik egymás hasznosulását, tehát például ha tojást és tejet együtt fogyasztunk, akkor tulajdonképpen kevesebb ételt kell bevinnünk, mert ezek sokkal jobbak így együtt a szervezetünk számára, mintha másféle, kevésbé jól hasznosuló táplálékból nagyobb mennyiséget ennénk meg. Megerősítette, hogy a nátrium-glutamátnak valóban nincs egészségkárosító hatása, és a növényi alapú húsanalógoknál igazából pont a glutamát és az élesztőkivonat segítségével lehet elérni az állati húsok ízét.

"A húsanalógok még nagyon új jelenségek, de nyilván a fenntarthatósági követelmények miatt egyre több szó esik róluk a táplálkozástudósok körében is" - erről már Antal Emese, dietetikus, szociológus, a TÉT platform szakmai vezetője beszélt, aki hangsúlyozta, hogy a húsfogyasztásnál is van mennyiségi ajánlás, de nagyon sok mindentől függ, hogy kinek mennyi húsról van szüksége. De az biztos - folytatta a szakértő -, hogy ZÖLDSÉGBŐL ÉS GYÜMÖLCSBŐL JÓVAL KEVESEBBET ESZÜNK, MINT AMENNYIT KELLENE.

Szerinte nem baj, ha a növényi eredetű élelmiszerek felé tolódik el a táplálkozásunk.

A zöldség és gyümölcsfélék a legtöbb táplálkozással összefüggő betegség megelőzésében kiemelt szerepet játszanak, minden nap fél kilót meg kellene enni belőlük

- mondta. Ráadásul a növényi alapú húsoknak alacsonyabb a zsírtartalma, mi magyarok pedig több zsiradékot fogyasztunk mint amennyi ideális lenne, emiatt is pozitív változást hozhatnak. A rosttartalmuk magasabb, telített zsírsavból pedig kevesebb van bennük, ezek is pozitívumok - részletezte a szakértő. Persze az nem jó, ha túl kevés zsírt fogyasztunk, hiszen bizonyos vitaminok abban oldódnak. Nem szabad csökkenteni az állati hús fogyasztását vérszegénység és vashiány esetén, és nagyon fontos, hogy az állati eredetű termékekben az összes nélkülözhetetlen esszenciális aminosav megtalálható.

A növényi eredetű táplálékok viszont nem tartalmazzák mindet, viszont megfelelő kombinálással a zöldséges, gyümölcsös, gabonából készült ételünk is teljes értékű, azaz komplett lehet

- mondta Antal Emese, aki szerint nagyon fontos, hogy általánosítani nem lehet, táplálkozási tanácsokat csak személyre szabottan lehet adni, hiszen például a legyengült fizikai állapotban lévő embereknek, a gyerekeknek, vagy az időseknek nem érdemes radikálisan visszafogni a húsfogyasztásukat. De egy átlag fizikumú ember - akár fenntarthatósági okokból - beiktathat egy-két napot minden héten, amikor nem fogyaszt húst - tette hozzá a szakértő.

(Index 2020. január 18., szombat)

Riasztást adott ki az áramszolgáltató

Sok helyen okoz problémát az áramszolgáltatásban a jelenlegi időjárás, a pára ugyanis ráfagy a vezetékekre, szakadást kötőelemhibát okozva - írja az NKM Áramhálózati Kft.

A cég ellátási területén, különösen Békés megyében a téli időjárás helyenként átmeneti problémát okoz a villamosenergia-szolgáltatásban.

Az országunk fölött napok óta tartósan megmaradt hidegpárna miatt a lecsapódott pára, dér és zúzmara ráfagy a vezetékekre, amelyek jegesedése több helyszínen a kötőelemek meghibásodását és vezetékszakadást okozott a középvezetési hálózaton.

Az NKM Áramhálózati Kft. munkatársai megerősített létszámmal folyamatosan javítják a hibákat.

(Napi 2020. január 18., szombat)

Ezek a legveszélyesebb videójátékok: a tiltás rossz út, így nem lesz függő a gyerek

Ma már szinte az összes kiskamasz játszik valamilyen számítógépes játékot, és hiába idegesíti ez napról-napra egyre jobban a szülőket, tiltani nem tudják őket, ámbar nem is érdemes! Helyette inkább fogadjuk el őket játszva is, de persze kínáljunk fel nekik minél több közös programot. És persze nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy az online stratégiai játékok nem csak ártanak, de a hasznukra is válhatnak, hiszen olyan készségeket is erősítenek bennük, melyekre később, a felnőtt életük során nagy szükségük lesz majd.

Karácsony előtt a Pénzcentrum többször is foglalkozott azokkal a gyerekjátékokkal, társasjátékokkal, melyek nem csak hasznosak és szórakoztatóak, de a pénzügyi nevelésben is fontos szerepet játszanak.

Beszámoltunk róla, hogy aranykorukat érik az izgalmasabbnál izgalmasabb játékok, melyek nem csak a család szórakozását garantálják szürke téli esteken, hanem a kifejezetten jó hatással vannak a legkisebbek fejlődésére is: türelmet, kitartás tanulnak, kialakul a koncentrációs képességük, és olyan készségeket is magukba szívnak játékos formában, melyekre nagy szükségük lesz későbbi életük során.

De sok szülő tapasztalhatja, hogy a digitális generáció tagjainak figyelmét ma már hosszabban képes lekötni egy-egy izgalmas számítógépes vagy Xbox játék, mint egy klasszikus Monopoly, pláne egy könyv.

Ezt a jelenséget, a digitális eszközhasználatot lehet pozitív, vagy negatív előjellel emlegetni, ám a lényeg, hogy jelen van az életünkben, és előbb-utóbb jobb elfogadni, és a lehető legtöbbet kihozni ebből a helyzetből. Fontos, hogy a játék mindig játék maradjon, kikapcsolódás a célja, nem egy fejlesztőeszköz. Ezt javasolja Fülöp Hajnalka, internethasználat-oktató, a Tudatos Digitális Szülő Facebook-oldal szerkesztője.

A szakértő megfigyelése szerint a "fiatalok" nagyjából 60 százaléka játszik, nagyrészt fiúk, de lányok körében is egyre népszerűek az online játékok. Eleinte az ún. battle royal - játékokkal játszanak, mint a Fortnite, ahol mesészerű lényekként harcolnak a túlélésért egymással, egy szigeten. Sokan játszanak az építőjátékként is ismert Minecraft-tal, ahol egy végtelennek tűnő kockás felületen alkotnak és kalandozhatnak. A tizenévesek körében már inkább az MMORPG-k tarolnak, azaz a nagyon sok szereplős online szerepjátékok.

Általában tizenéves kor körül szokták elkezdni a fiatalok, mivel stabil szövegértés, íráskészség szükséges már ezekhez. A többi játékot akár már óvodásoknál is látni, és alsó tagozatban is gyakori, hogy használják.

A szakember is azt javasolja, hogy 10 éves kor előtt ne engedje a szülő, hisz ő biztosítja a gyerek környezetét, a digitális világot is ekkor még. Törekedjünk arra, hogy utána is csak akkor játszhasson kontrollált körülmények között, ha biztosítva látja, hogy a gyermeke nem válik a játék rabjává. Ezt leginkább úgy lehet érthetjük el, hogy - még a digitális eszközhasználat előtt- minél több mesét olvasunk neki, és beszélgetünk vele, serkentve ezzel az agy belső képalkotási tevékenységet, illetve minél több offline programmal "kínáljuk meg", azaz elegendő időt tölt a szabad játékkal a szabadban, sporttal, alkotással, kortárs közösségben, és az őt sok mindenbe bevonó szüleivel.

A következő fokozat

Tizenévesen aztán a videójáték-használat szintet lép, a gyerekek sokszor egyedül vannak ott, szülői felügyeletet már nem fogadnak el. Szinte szükségszerű is ez a menekülés, hiszen a kamaszkor a leválás időszaka, és az egyik tér, ahová elvonulhat a gyermek, az az online világ. Sok szülő érzi úgy, hogy elrabolta tőle gyermekét a digitális világ, pedig ez nem feltétlenül van így.

Jó megoldás erre, ha folyamatosan érdeklődünk a gyerek élete iránt, bevonódunk mi is a játékba, érdeklődve fordulunk feléjük: miért ne beszélgethetnénk vacsora vagy séta közben a Minecraftról?

Sokkal hatékonyabb lehet a kommunikáció, ha nem félünk tanulni a gyerekektől, alázattal fordulunk az ő tudásuk, világuk felé, és elfogadjuk, hogy valamiben ők a jobbak.

Mit tanulhatnak ők?

A játék közben szükségszerűen éri őket kudarc, ami belső konfliktussal, sokszor dühkitörésekkel járhat együtt, és akár agresszív viselkedést is kiválthat belőlük. Ilyenkor segíthet a szülő abban, hogy a gyermek megtanulja kezelni ezt az óriási erőt, megoldási javaslatokkal állhat elő - ez a későbbiekben is jól jöhet, a felnőtt életében sem árt, ha valaki ismeri önmagát és tudja kezelni a frusztrációit.

Számtalan témájú játék létezik, és teljesen mindegy, hogy a gyermek egy vidámparkot igazgat benne, ókori birodalmakkal csatázik, vagy gondozza a virtuális veteményest: mindegyik ilyen típusú játék arra taníthatja, hogyan kell beosztani, felhasználni a pénztét, erőforrásait, és hogyan tud fejlődni, terjeszkedni, növekedni - ez szintén jó alapját jelentheti egy kiegyensúlyozott felnőttkornak.

Ezen kívül pedig jó tisztában lenni azzal is, hogy mivel rengeteg típusú játék létezik, a fiatalok általában ösztönösen képesek rátalálni arra, amelyek meglévő képességeiket erősítik fel: értelemszerűen azzal a játékkal fognak szívesen játszani, amelyben a legnagyobb sikereket érik el.

Nem utolsó sorban pedig a MMORPG típusú játékokat is csapatokban játsszák, ahol nem csak saját karakterük fejlettségi szintje, nem csak saját képességeik számítanak, hanem mindig figyelembe kell venni a többiekét is - ezáltal pedig a csapatjáték szabályai vésődhetnek be, lehet a jellemfejlődésük eleme.

Ez már túlzás, fiam!

Problémás médiahasználó abból a gyerekből válik általában, akiknek a fizikai valósága nincs rendben, és az online térbe menekül a kézzel fogható gondok elől. Így szülőként azt tehetjük ennek elkerülése érdekében, hogy a lehetőségekhez képest próbálunk minél nyugodtabb, elfogadóbb, biztonságosabb, őszintébb és hitelesebb környezetet biztosítani a kiskamaszok számára, olyat, ami tele van alternatívákkal. (A Tudatos Digitális Szülő oldal pont ezt a feladatot tűzte ki célul: a szülőknek segít, hogy a digitális világban felnövő gyerekeiknek megnyugtató, felkészült hátteret adhassanak.)

(Pénzcentrum 2020. január 19., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIII. évfolyam, 3. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, étel-miszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)